

PRIRODOSLOVNI MUZEJ SLOVENIJE

MUSEUM HISTORIAE NATURALIS SLOVENIAE

SCOPOLIA

Revija Prirodoslovnega muzeja Slovenije

Journal of the Slovenian Museum of Natural History

75
2012

CODEN SCPLEK - ISSN 0351-0077

SCOPOLIA 75 2012

SCOPOLIA 75/2012

Glasilo Prirodoslovnega muzeja Slovenije, Ljubljana /
Journal of the Slovenian Museum of Natural History, Ljubljana

Izdajatelj / *Edited by:*

Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana, Slovenija /
Slovenian Museum of Natural History, Ljubljana, Slovenia

Sofinancirata/ *Subsidised by:*

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport ter Javna agencija za knjigo Republike Slovenije. /
Ministry of Education, Science, Culture and Sport and Slovenian Book Agency.

Urednik / *Editor:*

Boris KRYŠTUFEK

Uredil / *Edited by:*

Janez GREGORI

Uredniški odbor / *Editorial Staff:*

Breda ČINČ-JUHANT, Igor DAKSKOBLER, Janez GREGORI, Miloš KALEZIĆ (SB),
Mitja KALIGARIČ, Milorad MRAKOVČIĆ (HR), Jane REED (GB), Ignac SIVEC, Kazimir TARMAN,
Nikola TVRTKOVIĆ (HR), Al VREZEC, Jan ZIMA (ČR)

Naslov uredništva in uprave / *Address of the Editorial Office and Administration:*

Prirodoslovni muzej Slovenije, Prešernova 20, p.p. 290, SI – 1001 Ljubljana, Slovenija /
Slovenian Museum of Natural History, Prešernova 20, PO.B. 290, SI - 1001 Ljubljana, Slovenia

Račun pri UJP / *Account at UJP:*

01100-6030376931

Lektor za slovenščino / *Reader for Slovene:*

Cvetana TAVZES

Lektor za angleščino / *Reader for English:*

Henrik CIGLIČ

Oblikovanje / *Design:*

Boris JURCA

Tisk / *Printed by:*

Schwarz print d.o.o., Ljubljana

Izideta najmanj dve številki letno, naklada po 600 izvodov /

The Journal appears at least twice a year, 600 copies per issue.

Natisnjeno / *Printed:*

Julij / July 2012

Naslovnica / *Front cover:*

Triglavska roža (*Potentilla nitida*).

Rose Cinquefoil (*Potentilla nitida*).

Foto / *Photo:*

Ciril Mlinar

Revija je v podatkovnih bazah / *Journal is covered by:*

COBIB, BIOSIS Previews, Referativnyi Zhurnal, Zoological Record, Abstract of Mycology

Alpski botanični vrt Juliana in sezname rastlin

The Juliana Botanical Garden and Lists of its Plants

Nada PRAPROTNIK¹

UDK (UDC) 58:069.029(497.4 Trenta)

Izveček

V prispevku je podrobneje opisana zgodovina alpskega botaničnega vrta Juliana v Trenti zlasti po 2. svetovni vojni. Iz tega obdobja so se ohranili različni dokumenti in zapiski, ki še niso bili znani oziroma objavljeni in ki podrobneje osvetljujejo dogajanja v vrtu. Našteti so vodniki po vrtu, omenjeno je zbiranje semen in sezname rastlin (Index seminum), različne označevalne table za vrt in označevalne tablice za rastline. Objavljen je spisek rastlin, ki so v vrtu uspevale in še uspevajo. Različne sezname so pisali Albert Bois de Chesne, Julius Kugy, Angela Piskernik, Ciril Jeglič, Tone Wraber in Nada Praprotnik. V seznamu je 1343 taksonov.

Ključne besede: alpski botanični vrt, Juliana, zgodovina vrta, rastlinski taksoni, botanika

Abstract

The article presents a detailed description of the history of Juliana Alpine Botanical Garden in the Trenta Valley, Slovenia, mainly covering the period after World War II. Various documents

¹ Prirodoslovni muzej Slovenije, Prešernova 20, SI-1000 Ljubljana, Slovenija
Slovenian Museum of Natural History, Prešernova 20, SI-1000 Ljubljana, Slovenia
E-mail: npraprotnik@pms-lj.si

and records, which have been neither known nor published, have survived from this particular time and illuminate, in detail, the events taking place in the Garden. The article enumerates Juliana's guidebooks and makes references to seed gathering, lists of plants (Index seminum), various signboards for the garden and nameplates for its plants. A list of plants that used to thrive in the Garden and still do is also given. The various lists have been written by Albert Bois de Chesne, Julius Kugy, Angela Piskernik, Ciril Jeglič, Tone Wraber, and Nada Praprotnik. The common list embraces no less than 1,343 taxa.

Key words: Alpine Botanical Garden, Juliana, history of the Garden, plant taxa, botany

Vsebina

Uvod.....	4
O nastanku alpskih botaničnih vrtov v Evropi.....	4
Ustanovitelj Juliane Albert Bois de Chesne	5
Juliana pred drugo svetovno vojno.....	6
Zapisi o Juliani pred drugo svetovno vojno	10
Juliana po drugi svetovni vojni do leta 1958.....	11
Zapisi o Juliani po drugi svetovni vojni do leta 1958	20
Juliana od leta 1958 do leta 1975	22
Zapisi o Juliani od leta 1958 do leta 1975	24
Juliana od leta 1975.....	25
Zapisi o Juliani od leta 1975	27
Vrtnarji v Juliani	27
Vodniki po Juliani.....	28
Zbiranje semen v Juliani in Index seminum.....	31
Označevalne table za Juliano.....	32
Označevalne tablice za rastline v Juliani	33
Pedagoško in raziskovalno delo v Juliani.....	35
Zakoni, s katerimi je Juliana zavarovana.....	37
Rastlinske vrste v Juliani	38
Seznam rastlinskih vrst v Juliani nekoč in zdaj.....	38
Abecedni seznam rastlinskih vrst v Juliani	39
Pripombe k uspevanju nekaterih vrst v Juliani.....	88
Zaključek	94
Zahvale	94
Povzetek.....	94
Summary	96
Viri in literatura	98

UVOD

O alpskem botaničnem vrtu Juliana je bilo že veliko napisanega v najrazličnejših časopisih in revijah. Izšlo je kar nekaj vodnikov, zloženek in posnet je bil tudi film. Vrt pa še nima strokovne publikacije o zgodovini. V Arhivu Prirodoslovnega muzeja Slovenije so se ohranili različni dokumenti in zapiski, ki podrobneje osvetljujejo dogajanja v Juliani v letih po 2. svetovni vojni do leta 1962, ko je skrb zanjo (spet) prevzel Prirodoslovni muzej Slovenije. Konec sedemdesetih in v začetku osemdesetih let pa je vrt pretresala tako imenovana »papirnata vojna«, ko so se Juliane vsi otepali.

Prav tako še niso bili zbrani sezname rastlinskih vrst, ki so v vrtu v skoraj devetdesetih letih rastle, propadale oziroma izginjale, bolj ali manj uspešno uspevale oziroma uspevajo še zdaj. Najstarejši so spiski ustanovitelja vrta Alberta Bois de Chesna, nato sezname v delih dr. Juliusa Kugyja. Po 2. svetovni vojni je sezname pisala dr. Angela Piskernik, kasneje prof. Ciril Jeglič in dr. Tone Wraber. V zadnjih desetletjih so nastajali spiski dr. Nade Praprotnik.

O NASTANKU ALPSKIH BOTANIČNIH VRTOV V EVROPI

V 19. stoletju se je v Alpah začel razcvet turizma in zanimanje za alpsko rastlinstvo ni bilo več samo znanstveno, ampak so se za pisano cvetno odejo začeli zanimati tudi vedno bolj številni planinci. Z gora so se vračali s šopi cvetja za klobuki in na palicah. Največkrat so bile to planike, murke, svišči in sleči. Kmalu je postalo opazno, da je vedno manj zlasti privlačnih cvetlic. Simbolna rastlina Alp, planika, je marsikje popolnoma izginila. Mnoge rastline so v ogromnih količinah prodajali turistom.

Na ogroženost posameznih rastlinskih vrst so začela opozarjati posamezna botanična združenja in eden glavnih ciljev teh društev in zvez je bilo ustanavljanje visokogorskih vrtov. Pomagale so tudi znanstvene ustanove, zasebniki in krajevni dejavniki. Med prvimi pobudniki se pojavlja nekaj pomembnih osebnosti. Tako je Henri Correvon (1854–1939) ustanovil štiri botanične vrtove v Švici (Weisshorn, La Linnaea, La Rambertia, Arolla) in sodeloval pri ustanavljanju več drugih. V Franciji je podobno vlogo imel Jean-Paul Lachmann (1851–1908), ki je med drugimi ustanovil vrt Lautaret. Lino Vaccari (1873–1951) je sodeloval pri nastajanju vrta Chanousia na meji med Italijo in Francijo. V Avstriji in Nemčiji sta bila pobudnika Richard von Wettstein (1836–1931) in Karl von Goebel (1855–1932). Sodelovala sta pri ustanavljanju alpskih vrtov Bremerhütte, Raxalpe in Schachen.

Ena glavnih nalog teh prvih alpskih botaničnih vrtov sta bili sajenje in gojenje ogroženih vrst in s tem so poskušali do neke mere obvarovati njihova naravna rastišča. Pomemben dejavnik so bili raziskovalni nameni. Zelo pomembna pa je bila tudi njihova vzgojna naloga.

Alpski vrtovi so bili in so še po velikosti, nadmorski višini, organizaciji, opremljenosti in številu osebja zelo raznoliki. Tudi rastlinska pestrost je precejšnja. To je ena od prednosti, ki jih imajo evropski alpski botanični vrtovi: nobeden ni podoben drugemu, vsak je enkraten. Skupno pa je vsem tem vrtovom, da poskušajo na privlačen način pokazati vso pestrost, enkratnost in lepoto alpskega rastlinstva. Obiskovalcem ga prikažejo v naravnem okolju, opozorijo jih na redke in ogrožene vrste in na potrebo po zavarovanju. Bolj zahtevnim in bolj izobraženim obiskovalcem poskušajo predstaviti tudi ekologijo alpskih vrst, bodisi z opisom posebnih prilagoditev, predstavijo vrst, ki uspevajo skupaj, bodisi razlikovanjem sorodnih vrst ali primerjavo s florističnimi elementi drugih gorskih ekosistemov. Možnosti je veliko.

V evropsko družino alpskih botaničnih vrtov uvrščamo tudi Juliano, ki je prvi in najstarejši alpinum v naravnem okolju na slovenskem ozemlju. Leta 1926 jo je ustanovil Albert Bois de Chesne. (Gröger, 2007; Praprotnik, 2007).

USTANOVITELJ JULIANE ALBERT BOIS DE CHESNE

Albert Bois de Chesne se je rodil 8. julija 1871 v Trstu. Bil je potomec hugenotske družine, ki se je iz Francije preselila v Švico. V Trstu, kjer je obiskoval gimnazijo, je bil njegov profesor Eduard Pospichal (1838–1905), raziskovalec primorske in istrske flore ter avtor obsežnega opisa rastlinstva nekdanjega avstrijskega Primorja. Navdušil ga je za botaniko in ga tudi uvedel v prve skrivnosti rastlinskega sveta. Z njim je hodil po Krasu in Istri in leta 1887 prvič obiskal Trento. Takrat se je s trentarskim gorskim vodnikom Andrejem Komacem povzpел na Triglav. Po končani gimnaziji je nadaljeval študij na gozdarski visoki šoli v Zürichu. Njegov učitelj je bil znani botanik Carl Schröter (1855–1939), utemeljitelj geobotanike in raziskovalec alpske vegetacije. Ker pa je bil njegov oče lesni trgovec, se Albert Bois de Chesne ni mogel posvetiti samo botaniki, ampak je moral prevzeti očetovo trgovino. Po očetu Edouardu je podedoval parno žago v Travniku (Loški Potok). Leta 1905 je v Slavoniji kupil obsežne gozdove. Leta 1925 jih je prodal in se vrnil v Trst. Zdaj je lahko uresničil svojo skrito željo. V Trenti je bil že od leta 1892 oskrbnik za favno in lovski zakupnik, zato je tam tudi kupil zemljišče za vrt. Iz Trsta z avtomobilom ni bilo daleč, vrta tudi ni želel postavljati višje, ker bi to otežilo dostop in oskrbovanje. Sam priznava, da se na ureditev vrta ni dovolj spoznal, zato je za nasvete prosil priznane strokovnjake.

Slika 1. Ustanovitelj vrta Albert Bois de Chesne leta 1935 (sliko je posredovala njegova hčerka Olga Bois de Chesne).

Figure 1. The garden was founded in 1935 by Albert Bois de Chesne (photograph by courtesy of his daughter Olga Bois de Chesne).

Leta 1926 se je v Ženevi srečal z velikim strokovnjakom za alpske botanične vrtove Henrijem Correvonom (1854–1939). Ta in Lino Vaccari (1873–1951), ravnatelj botaničnega vrta Chanousia na prelazu Malega Svetega Bernarda, sta mu pomagala z nasveti in praktičnimi napotki.

S podatki o rastlinskih nahajališčih so Bois de Chesnu pomagali oziroma svetovali botanik in vodja ljubljanskega Botaničnega vrta Alfonz Paulin (1853–1942), prijatelj Julius Kugy (1858–1944), učitelj in botanik Rajko Justin (1865–1938) in tržaški botanik, arheolog in muzealec Carlo Marchesetti (1850–1926). Pri iskanju rastlin onstran nekdanje meje, v Jugoslaviji, pa ga je večkrat spremljal in mu pomagal tudi dolgoletni vrtnar v Botaničnem vrtu Franc Juvan (1875–1960).

O sodelovanju med Paulinom in Bois de Chesnom več izvemo iz dopisovanja med njima. O tej korespondenci je pisal Tone Wraber (2010) v enem od svojih zadnjih člankov. Sodelovanje med njima je bilo »tistemu obdobju primerno spoštljivo, v vsakem primeru pa strokovno tesno in skoraj prijateljsko«. Paulin mu je sporočal podatke o nahajališčih rastlin in mu pošiljal žive rastline, njihova semena in mu pomagal pri določevanju. Bois de Chesne pa je v Ljubljano pošiljal predvsem rastline s Krasa, iz Istre in Posočja.

Po kapitulaciji Italije leta 1943 mu vrt ni bil več dostopen. Najel je slikarja Marija Sivinija, se vozil z njim po dolinah in vrhovih Zahodnih Julijcev, ki so ostali pod Italijo, povsod fotografiral gorsko cvetje v naravnem okolju, Sivini pa ga je slikal. Tako so nastali akvareli in diapozitivi, ki jih je podaril mestu Trstu, kjer so bili razstavljeni v Mestnem muzeju. Botanik Carlo Lona je leta 1952 izdal razpravo, v kateri je opisal vse te akvarele in diapozitive. Za rastline je navedel tudi nahajališča in njihovo ekološko oznako.

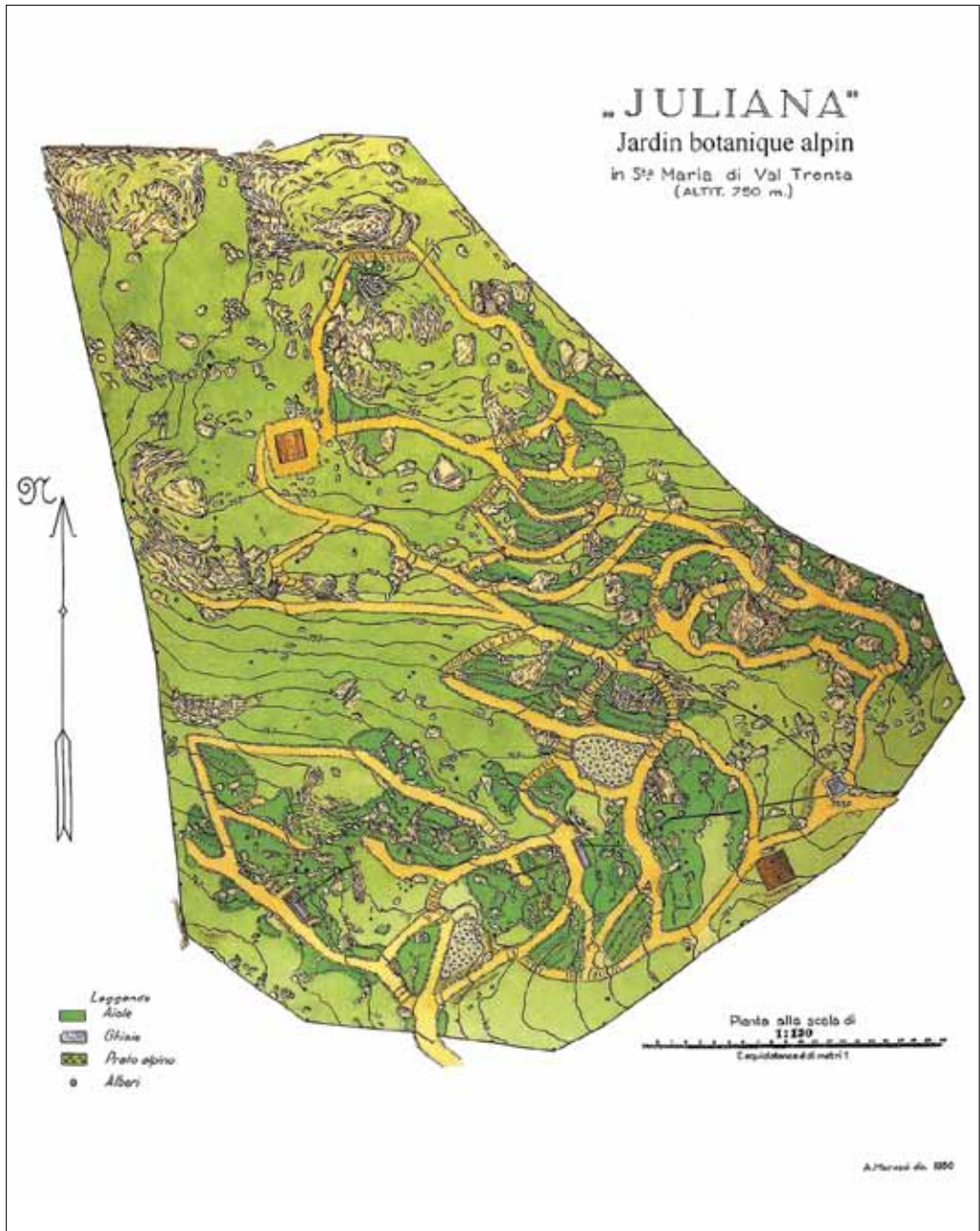
Albert Bois de Chesne je umrl 23. julija 1953 v Trstu. (Aichinger, 1951; A. Bois de Chesne, 1951, 1973, 1977, 1999; E. Bois de Chesne, 2006; Piskernik, 1951; Praprotnik, 2011).

JULIANA PRED DRUGO SVETOVNO VOJNO

Albert Bois de Chesne si je za vrt izbral zemljišče na Tožbarjevi zemlji, 50 m nad cerkvijo sv. Marije, 30 m nižje pa teče Soča. Nadmorska višina vrta je 800 m, leži na pobočju Kukle in meri 2572 m². Zaradi vlage, svetlobe in sence, zatišne lege in razgibanega terena, posutega s skalami različnih velikosti, je bila ta parcela najbolj primerna za njegove namene. Nekaj dreves je tam že rastle: smreke, macesni, črni gabri, mali jeseni in bukve. Zemljišče so očistili in nekaj dreves posekali. V vrtu ni nobenega izvira, zato so napravili zajetje pod slapom, ki se imenuje Skok za bajto in ki pada čez steno Kukle, napeljali lesene cevi, zgradili cementni zbiralnik in od tod napeljali vodo po ceveh in žlebovih po vrtu. Zdaj je bilo treba vrt le še ograditi in tako so bila jeseni leta 1926 začetna dela že opravljena. Pozimi je Bois de Chesne preučeval dela o flori Julijskih Alp.

Vrt je sicer poimenoval Juliana po svoji ženi Juliji (1869–1936), nekateri pa so ga povezali tudi z Julijskimi Alpami. Ciril Jeglič je celo zapisal, da je »...Kugy oznanjal slavo rojstvu Juliane, ki je dobila ime Julijcem v čast!« (1963).

Spomladi leta 1927 se je Bois de Chesne lotil terenskega dela. Začeli so prinašati rastline z gora in jih presajati v vrt. Rastline so nosili v nahrbtnikih in koših. Že na samem rastišču so jih očistili in vsako posebej zavili v vlažen mah. Bois de Chesne jim je poskušal ustvariti vsaj podobne življenjske možnosti, kot jih imajo v naravi. Svoj botanični vrt je postavil na znanstvene temelje na biološko-geografski podlagi. Kugy je dejal, da naj bi bil sprehod po vrtu »botanično popotovanje iz doline na kak julijski vršac«. Vegetacijski pasovi naj bi si sledili tako kot v naravi. Zato je ob ograji v spodnjem delu vrta dobila prostor dolinska flora, višje gorska z rastlinami podrasti bukovih in smrekovih gozdov; ob koritu so na vlažnem rastišču rastle kalužnice in mastnice, višje so uspevale visoke steblikle in rušje, tik pod vrhom pa je v skalnih razpokah in grušču dobila prostor visokogorska flora.

Slika 2. Načrt vrta iz leta 1930. Bois de Chesne, E., 2006: *In memoriam d'Albert Bois de Chesne. V: Histoire de la famille Bois de Chesne originaire de Montbéliard et de ses familles alliées.* Str. 365-586. Genève.

Figure 2. The plan of Juliana from 1930. Bois de Chesne, E., 2006: *In memoriam d'Albert Bois de Chesne.* In: *Histoire de la famille Bois de Chesne originaire de Montbéliard et de ses familles alliées.* Pp. 365-586. Genève.

Nekaj let po nastanku naj bi bilo v vrtu že okrog 700 vrst, Kugy pa navaja že 950 taksonov.

Kugy je o Bois de Chesnovi ideji, »ustanoviti v dolini Trenti botanični vrt, v najvišjem, svetu odmaknjenem koticu Soške doline«, večkrat pisal in poudaril, naj bi »zajel celotno floro Julijskih Alp. Kdorkoli si je kdaj zamislil podoben načrt in se je dejansko ali pa le v mislih resno z njim ukvarjal, bo vedel, kaj silnega idealizma, dela, razumevanja, potrpljenja in vztrajnosti, ljubezni in preudarnosti, pa tudi denarnih sredstev je treba, da ga uresničiš.«

Slika 3. *Tloris Juliane, ki ga je narisal Albert Bois de Chesne. Arhiv PMS.*

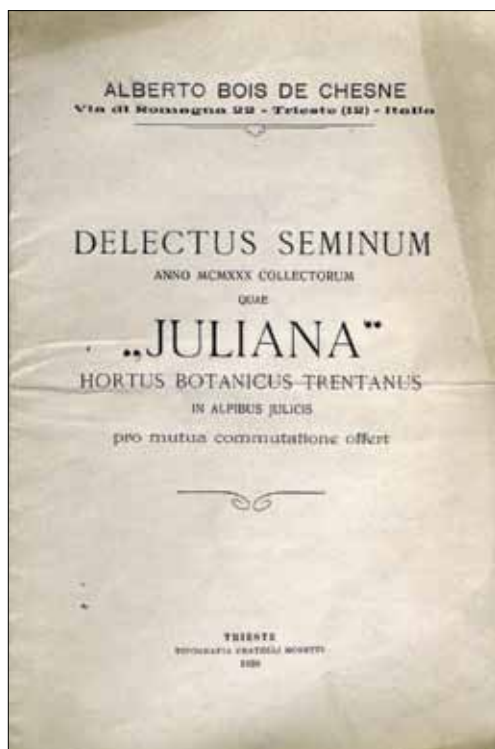
Figure 3. *Juliana ground plan, drawn by Albert Bois de Chesne. Slovenian Museum of Natural History archives.*

Albert Bois de Chesne je imel z vrtom veliko veselja, pogosto pa je bil tudi razočaran. Skrbno je presajal praproti, ki nikakor niso hotele uspevati. Šele ko je njihove korenike s strešno lepenko ločil od korenin dreves, niso več hirale. Težave je imel tudi z rastlinami, ki uspevajo na kislih tleh. Odstraniti so morali del apnene podlage, položiti dve plasti strešne lepenke in nanjo porfir in kamnine iz werfenskih plasti pri Rablju, zemlja pa je bila surovi humus, ki so ga nakopali pod ruševjem 1600 m visoko in so ga pomešali s šoto. Tako imenovane kisloljubne rastline so zalivali le z deževnico.

Bois de Chesne je v vrtu nabiral tudi semena in seznam semen za izmenjavo izdal v posebnih spiskih, ki jih je imenoval *Delectus seminum*. V Botaničnem vrtu v Ljubljani se je ohranil tiskani izvod takega indeksa iz leta 1930, v njem je 257 rastlin. Leta 1932 je bil indeks natipkan na pisalni stroj, na seznamu pa je bilo le 154 vrst. (A. Bois de Chesne, 1930, 1932).

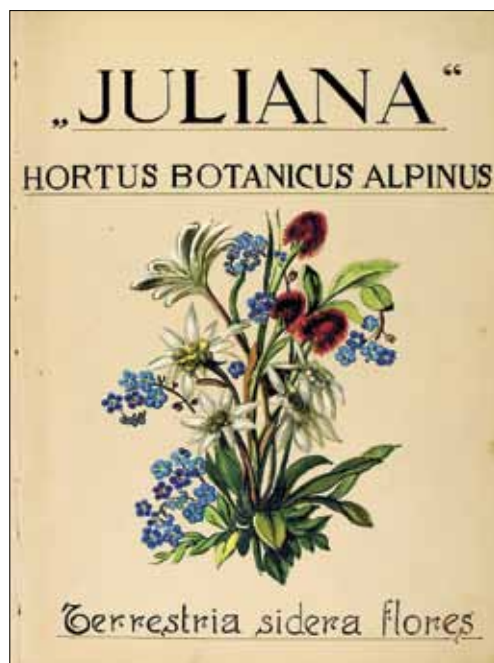
Bois de Chesne je imel za svoj vrt tudi knjigo obiskovalcev. Na naslovni strani je pisalo:

»JULIANA«
HORTUS BOTANICUS ALPINUS

Slika 4. Naslovna stran spiska semen iz leta 1930. Hrani Botanični vrt v Ljubljani. Foto: Dare Šere.

Figure 4. Front cover of the List of Seeds from 1930. Kept by Ljubljana Botanical Garden in Ljubljana. Photo: Dare Šere

Slika 5. Naslovna stran knjige obiskovalcev. Bois de Chesne, E., 2006: *In memoriam d'Albert Bois de Chesne. V: Histoire de la famille Bois de Chesne originaire de Montbéliard et de ses familles alliées. Str. 365-586. Genève.*

Figure 5. Front cover of the Visitors Book. Bois de Chesne, E., 2006: *In memoriam d'Albert Bois de Chesne. In: Histoire de la famille Bois de Chesne originaire de Montbéliard et de ses familles alliées. Pp. 365-586. Genève.*

To stran je krasil še ročno pobarvan šopek cvetic, v katerem so bile planike, murke in spominčice. Na dnu strani je bil citat iz dela *De Re Rustica*, ki ga je napisal rimski pisec Lucius Columella (4–70), rojen v Cadizu v Španiji: »Terrestria sidera flores«. Smiselno bi to lahko prevedli: »Cvetlice z neba na zemljo«. Knjiga zajema čas od 25. aprila 1930 do 10. decembra 1942. (E. Bois de Chesne, 2006).

Največ rastlin so v alpinum prinesli iz Vzhodnih in Zahodnih Julijskih Alp, Furlanskega hribovja, s kraških košenic in predalpskega sveta, nekaj pa tudi iz Karavank in Kamniško-Savinjskih Alp. Levo do vhoda so posadili tujke, ki jih je ustanovitelj dobil iz Zahodnih Alp, Pirenejev, Apeninov, Atlasa in Kavkaza.

Za vrtnarja je Bois de Chesne izbral enega od Tožbarjev, Antona, najstarejšega vnuka Medvedje smrti. Na šolanje ga je poslal v Padovo. Pri delu v vrtu mu je pomagala Ančka Kavs. Oba sta ostala zvesta Juliani še veliko let po vojni, ko Bois de Chesne ni več prihajal vanjo. (A. Bois de Chesne, 1951, 1973, 1977, 1999; Budnar, 1950, 1951; Jeglič, 1962, 1963; Kugy, 1929, 1931, 1943, 1966, 1971, Praprotnik, 2011).

ZAPISI O JULIANI PRED DRUGO SVETOVNO VOJNO

Verjetno je bil prvi prispevek o Juliani objavljen že leta 1927 v planinski reviji goriške sekcije italijanskega alpskega kluba (Sezione di Gorizia, Club alpino Italiano). Avtor O. Samengo piše, da je bil najstarejši alpski botanični vrt v Italiji Chanousia na prelazu Malega Svetega Bernarda, ki je bila ustanovljen že leta 1882.

»Zdaj pa je Italija dobila svoj drugi alpski botanični vrt. Nastal je pri sv. Mariji, v senci poetične gorske cerkvice. Ustvaril ga je ljubitelj Julijskih Alp, ki je bolj znan kot navdušen lovec kot pa gornik in ljubitelj narave ... Vrt sem obiskal prve dni septembra, ko sem se čisto sam vračal z Jalovca in sem bil prav gotovo prvi obiskovalec tega vrta ... Noben dolinski vrt ne more bolj osvojiti duše kot ta vrt v osrčju Trente ... Obisk je prava radost za dušo ... Po umetniško raztresenih gredicah so na zelenem pobočju zbrane skoraj vse rastline Julijskih Alp, Karavank, Dolomitov in Cadoreja. Kasneje bodo posadili rastline iz švicarskih Alp, pa tudi iz ostalih delov Alp, še pozneje tudi vrste iz Apeninov, Kavkaza in Karpatov ... Plemeniti ustanovitelj našega alpskega vrta osebno skrbi zanj. Pomagajo mu sodelavci, ki jih je izbral med zvestimi domačini ... Enega od njih je tudi finančno podprl in ga poslal v Padovo na tečaj vrtnarstva in botaničnega poimenovanja ... Prav ta me je med mojim obiskom po vrtu vodil po stezah in mi v latinščini razlagal imena rastlin. In tista latinščina v ustih trdnega dvajsetletnega slovenskega hribovca je imela res redek priokus ... V naslednjih dneh me je vodil na druge vzpone, mi pokazal, koliko lepega in koristnega ponujajo njegove gore. Bil je ponosen na vrt. Ko je postal vrtnar, je začel svoje gore še bolj globoko ljubiti ... Želim, da bi vsi italijanski gorniki občudovali delo Bois de Chesna, ki ljubi naše gore, vendar je skromen in ne mara slave ...« (Prevod: Marinka Pertot, elektronsko sporočilo, 03. 04. 2012.)

O Juliani je leta 1929 pisal Julius Kugy v reviji *Bergsteiger*, leto kasneje je njegov članek priredil H. Tuma v *Planinskem vestniku* (1930). To je verjetno prvi zapis o Juliani v slovenskem jeziku. O ustanovitelju vrta je zapisal:

»Bois de Chesne je turist, ki je nekaj tur izvedel skupaj z dr. Julijem Kugy-jem. Po poklicu inženjer, je ljubitelj prirode in botanik-amater. Bogata sredstva so mu dovolila, da je v Trenti, v bližini Device Marije v Trenti na lastne stroške napravil botanični vrt najlepših cvetic Julijskih Alp, Kranjskih, Friulskih in Kraških Predalp.«

Kugy je Juliani posvetil tudi dva prispevka v svojih knjigah: *Delo, glasba, gore* (1931) in *Iz minulih dni* (1943).

JULIANA PO DRUGI SVETOVNI VOJNI DO LETA 1958

Med drugo svetovno vojno in nekaj let po njej je bil vrt bolj ali manj prepuščen sam sebi. Albert Bois de Chesne je do leta 1947 še plačeval mesečne nagrade vsaj za zasilno oskrbovanje, tako da sta vrtnarja Anton Tožbar in Ančka Kavs zanj skrbela po svojih močeh. Vojna vihra Juliani ni prizanesla. Nekatere rastline so propadle, druge so si morda na sosednji gredici poiskale bolj primerno rastišče, močno so se razbohotile kraške vrste, ki jim je prijalo suho in prisojno pobočje Kukle.

Že pred priključitvijo dela Primorske k novi Jugoslaviji je 18. januarja 1947 Egon Pretner (1896–1982), znani entomolog in speleolog, ki je bil v tistem času upravnik oziroma direktor Postojnske jame, opozoril, da bi bilo treba za propadajoči vrt poskrbeti. O tem je v rokopisnem zapisu (Arhiv PMS, 1949) pisala dr. Ana Budnar (1915–2004), ki je bila od leta 1939 do leta 1955 kustosinja za botaniko v Narodnem muzeju (do leta 1944) in kasneje v osamosvojenem oziroma samostojnem Prirodoslovnem muzeju. Bila je prva slovenska palinologinja. V letih po drugi svetovni vojni se je precej ukvarjala tudi z Juliano in med drugim zapisala, da je že omenjeni referat »vzel alpinetum v Trenti v svojo zaščito, da ga očuva pred vsakršnimi poškodbami. Referat za varstvo prirode in Prirodoslovni muzej sta se zanimala za nadaljnjo usodo in stanje tega vrta. Zavod za zaščito je zato opozoril na trentski vrt Ministrstvo za prosveto.«

Ministrstvo je izdalo Okrajnemu ljudskemu odboru v Tolminu začasni nalog o varovanju alpinuma Juliana (Arhiv PMS. Št. 4 – 6136/1, 16. 4. 1947). To nalogo naj bi prevzel KLO Trenta, ki »naj strogo zabrani v vrtu vsako presajanje, trganje rastlin, sekanje ali ruvanje morebitnih drevesc, grmičevja, kakor tudi napravljanje poti, skratka vsako škodo, ki bi jo ljudje povzročili po svoji nevednosti ali zlonamernosti.« Domačinom Trentarjem naj pojasnijo, da »bo vrt, kljub temu, da je zasebna lastnina, vendarle služil splošnim koristim in da ga bo prav zaradi tega ljudska oblast z zakonom sprejela v svoje varstvo, da mu ne bi niti lastnik, niti kdorkoli od državljanov kakorkoli zmanjšal prirodne, znanstvene in lepotne vrednosti.«

Ministrstvo je to naročilo prej, preden je »katera od ljubljanskih znanstvenih ustanov poslala v Trento na ogled dejanskega stanja kakega zastopnika« (Budnar, 1950).

Konec julija 1947 je Juliano kot prva obiskala dr. Angela Piskernik (1886–1967), znana botaničarka in naravovarstvenica. Od leta 1945 do 1950 je bila ravnateljica Prirodoslovnega muzeja v Ljubljani. Takrat se je upokojila, vendar je bila še do leta 1953 honorarna ravnateljica (Praprotnik, 2006). V dopisu z dne 12. julija 1947 (Arhiv PMS. Štev. 121/47) prosi Prirodoslovni muzej Ministrstvo za prosveto, odsek za umetnost in muzeje, za nalog za obisk vrta, saj je »nujno potrebno, da se ogleda in spravi v prejšnji stan. Gre za to, da se vzame v zaščito po zakonu o varstvu naravnih vrednot.« Za obisk so predlagali »dr. Angelo Piskernik in dr. Budnar-Lipoglavšek Ano«, nalog pa so poslali za ravnateljico in uradnico Marijo Brenčič-Prosenc.

Poročilo o pregledu alpskega botaničnega vrta pri Sv. Mariji v Trenti je A. Piskernik v imenu ravnateljstva Prirodoslovnega muzeja poslala Ministrstvu za prosveto, odseku za umetnost in muzeje 31. julija 1947 (Arhiv PMS. Štev. 170/47). Obisk je trajal od 27. do 29. julija 1947.

»Poročilo

o pregledu alpskega botaničnega vrta v Trenti

Po nalogu Ministrstva za prosveto I. št. 11440/1 in I. št.10676/1 z dne 25. junija 1947 se je vršila v dneh od 27. do 29. VII. 1947 botanična ekskurzija v svrhu zaščite in pregleda alpskega botaničnega vrta v Trenti.

Alpski botanični vrt leži levo nad cesto, ki vodi iz Vršiča k Sv. Mariji v Trenti. Grajen je v pobočje z nagnjenostjo ca 30° stopničasto, a ne gradbeno regularno, pač pa nepravilno tako kot planinska pota v visokih planinah. Nekaj kamenja in skalovja je bilo ob graditvi že na mestu, nekaj ga je bilo treba pripeljati, stopnice pa vdeliti v pobočje. Nadmorska višina je pri Sv. Mariji v Trenti 710 m, tik nad vrhom botaničnega vrta pa 750 m. Pred vrtom je še ograjen prostor s travo in njivico s krompirjem (predvrt). Med travo vodi vijugasto steza do ograjenega botaničnega vrta, ki se razteza pravnako kot predvrt ca 20 m navzgor po pobočju. Na vratih botaničnega vrta je napis:

Juliana, Hortus botanicus alpinus,

v omarici na ograji pa naslednji dopis:

»Ta alpinsko botanični vrt pod imenom

Juliana, Hortus botanicus alpinus

ustanovljen leta 1926 po gospodu Albertu Bois de Chesne-u je njegova izključiva last; ker je on švicarski državlján, stoji njegova lastnina pod zaščito švicarske države, Švicarski konzulat

Trst 24. 7. 1945. Nr. 116.«

Slika 6. Dr. Angela Piskernik. Foto: Stane Peterlin.

Figure 6. Dr Angela Piskernik Photo: Stane Peterlin

Slika 7. Dopis Prirodoslovnega muzeja v Ljubljani Ministrstvu za prosveto z dne 31. julija 1947. Arhiv PMS.

Figure 7. Letter sent by the Slovenian Museum of Natural History in Ljubljana to the Ministry of Education on July 31st 1947. Slovenian Museum of Natural History archives.

Vrt meri ca 1000 m², v njem so zasajena zlasti ob obeh podolžnih ograjah tudi drevesa, ki so že precej dorasla in predstavljajo manjši gozd. Rastlinskih vrst je bilo prejšnja leta stalno okoli 800. Posajene so rastline tako, da skušajo prikazati od spodaj navzgor dolinsko floro, subalpsko floro, planinske trate, melišča in prodišča in na vrhu vrta visokoalpske naskalno rastlinstvo. Vse rastline so označene s črnimi latinskimi imeni na pločevinastih tablicah. Izmed redkejših rastlin, ki so zasajene v tem vrtu, omenjam naslednje:

<i>Horminum pyrenaicum</i>	<i>Woodsia alpina</i>
<i>Saturea subspicata</i>	<i>Campanula inconcessa</i>
<i>Hippophaë rhamnoides</i>	<i>Campanula spicata</i>
<i>Asplenium fissum</i>	<i>Phyteuma comosum</i>
<i>Rodothamnus chamaecistus</i>	<i>Primula wulfeniana</i>
<i>Wulfenia carinthiaca</i>	<i>Primula integrifolia</i>
<i>Geranium argenteum</i>	<i>Primula auricula</i>
<i>Daphne alpina</i>	<i>Primula venusta</i>
<i>Salix reticulata</i>	<i>Cypripedium calceolus</i>
<i>Gentiana lutea</i>	<i>Centaurea helenifolia</i>
<i>Gentiana Kochiana</i>	<i>Centaurea alpigena</i>
<i>Gentiana Clusii</i>	<i>Hesperis candida</i>
<i>Eryngium alpinum</i>	<i>Potentilla nitida</i>
<i>Peucedanum montanum</i>	<i>Lilium bulbiferum</i>
<i>Anthriscus nitidus</i>	<i>Scilla autumnalis</i>
<i>Ligusticum Segueri</i>	

Na mestu, kjer so zasajene rastline, ki naj predstavljajo floro melišč in prodišč, se rastline niso ohranile, ker jih ni nihče sadil že več let. Enako je z enoletnicami in mnogimi visokoalpskimi rastlinami. Visokoalpske rastline, med njimi n.pr. planika so spremenile svoj visokoalpski izgled in so postale bolj dolinske rastline.

Poleg domačih rastlin so v vrtu tudi dve gredi tujk za primerjavo z domačimi.

Rastline v tem alpskem botaničnem vrtu, ki je močno pod vplivom mediteranskega podnebja, so v najlepšem cvetju koncem maja in začetkom junija. Naša ekskurzija se je vršila zaradi tega prepozno, našli smo namreč vrt večinoma že odcvetel.

Vrt oskrbuje Kaus Ana, Sv. Marija v Trenti, ki v glavnem čisti vrt, ruje plevel, okopava, zaliva, pobira seme nekaterih rastlin, ga sortira in seje v lončke. Hvalevredno je, da pozna vse rastline tudi z latinskim imenom. Uslužbena je pri lastniku vrta 16 let in jo še vedno on plačuje. Zdi se pa, da ni urejeno njeno socialno zavarovanje.

Zaradi posrečene lege vrta v alpski dolini ob vznožju naših Julijskih Alp in dobre zamisli razporeditve rastlin po rastlinskih družbah, nevsiljive zgradbe vrta, je vredno, da Zavod za zaščito kulturnih spomenikov in prirodnih znamenitosti, vrt zaščiti in ohrani. Zlasti je to potrebno iz razloga, ker v času ko uslužbenke ni na vrtu, lahko vsak turist vrt ogleduje, ker ni zaklenjen in lahko nemoteno tudi rastline v njem poškoduje ali celo izruje. Zelo koristno bi bilo, da se nastavi upravnik – botanika, ki bi rastlinske vrste vedno dopolnjeval, izpopolnjeval in razlagal večjim skupinam, ki bi se hotele spoznati z vso alpsko floro. Tam bi se lahko vršili izpopolnjevalni tečajji za študente botanike, kjer bi na enem vrtu v kratkem času spoznali vse alpske rastline, za katerih spoznavanje pa sicer porabijo mnogo več časa na težavnih ekskurzijah. Najbolj poučni pa bi bili ti tečajji za člane Narodne milice, ki morajo po Uredbi ministrstva za prosveto o zaščiti redke flore, paziti, da se alpske rastline ne uničujejo, kvarijo, rujejo itd. Tu bi se koncem maja in začetkom junija spoznali z vsemi rastočimi in cvetočimi rastlinami, ki spadajo pod zaščito.«

V oktobru 1947 sta si vrt ogledala predstavnika Gozdarskega inštituta Slovenije dr. Maks Wraber (1905–1972), botanik in fitocenolog, eden prvih raziskovalcev predvsem gozdne vegetacije Slovenije, in dr. Vladimir Tregubov (1904–1974), gozdarski strokovnjak. Maks Wraber je 26. 9. 1947 v svojo terensko beležnico (T. Wraber, 2010) prepisal naslednje besedilo, ki je bilo pritrjeno ob vhodu v vrt:

Juliana, Hortus botanicus alpinus
 »Lettre de protection«
 Ce jardin Botanique alpin »Juliana«
 hortus botanicus alpinus – fondé en
 1926 par
 Monsieur Albert Bois de Chesne,
 est de son exclusive propriété.
 Etant M. Albert Bois de Chesne
 ressortissant suisse, sa propriété
 se trouve sous la protection du
 Consulat de Suisse à Trieste.
 Trieste, le 24 juillet 1945.
 Le Consul de Suisse

To besedilo je v slovenskem prevodu v svojem poročilu že prej navedla tudi Angela Piskernik.

Po obisku svojih dveh predstavnikov se je Gozdarski inštitut začel bolj zanimati za Juliano in, kot je zapisala A. Budnar (1949, 1950), »kazati živ interes, da se ta vrt reši propada, ki mu je grozil zaradi zanemarjenosti, ter da se ohrani v korist ljudstvu in za namene gozdarstva v osvobojenem Slovenskem Primorju. Gozdarski inštitut je takoj skušal vrt obnoviti, urediti in razširiti z gozdnim arboretom, ki naj bi služil splošnim ljudskim koristim, tudi gozdarskim potrebam in znanstvenim namenom inštituta. Za doseg tega je bil Gozdarski inštitut takoj pripravljen vrt temeljito obnoviti in urediti. Zavedal se je, da so potrebna popravila lesene vrtno ograje, namakalne cevi in korit za vodo, da je treba očistiti in urediti vrtno stezice, popraviti gredne oporne zidove, temeljito opleti gredice in nanositi sveže zemlje, obnoviti napisne tablice in znova posaditi cele vrste rastlin, ki so odmrle zaradi zanemarjenega oskrbovanja ali zaradi neodgovarjajočih ekoloških pogojev, obnoviti in preurediti rastlinjak itd. Vsa ta obnovitvena in preureditvena dela so zahtevala mnogo stroškov in zaposlitev vrtnarja. S proračunom Gozdarskega inštituta za leto 1948., kjer je bila za vrt prevedena primerna vsota, je bila obnova in oskrba vrta tudi materialno zagotovljena.«

Poskušali so tudi priti v stik z lastnikom vrta. A. Budnar v rokopisu (1949) piše:

»Preko predsednika Planinskega in alpinističnega društva v Trstu prof. Zorka Jelinčiča je skušal Gozdarski inštitut dobiti stike z lastnikom vrta in od njega dobiti izjavo, da bi bil sporazumen s tem, da Gozdarski inštitut njegov vrt preuredi in razširi v gozdni arboretum za gozdarske in znanstvene namene. Za oskrbovanje vrta bi zaprosili dosedanjega čuvaja Tožbarja Antona proti primerni mesečni nagradi. Leta 1948. je Gozdarski inštitut prevzel zemljišče alpskega vrta v svojo upravo, čeprav brez sporazuma z lastnikom.«

Zanimiv je tudi dopis z dne 17. septembra 1948 (Arhiv PMS. Štev. 188/48), ko ravnateljstvo prosi Ministrstvo za prosveto, naj izstavi potni nalog za dr. Ano Budnar-Lipoglavšek in Marijo Brenčič in obrazloži: »Ker je pot dolga in nevarna, prosimo, da se odobri potovanje obema navedenima uslužbenkama.«

Pri skrbi za vrt je ves čas sodeloval tudi Prirodoslovni muzej in Referat za varstvo prirode. 10. oktobra 1948 so organizirali skupen ogled vrta.

Ker so bila v letih 1947 in 1948 mnenja o usodi alpskega vrta v Trenti precej različna, je Referat za varstvo prirode sklical 25. januarja 1949 posvet, na katerem naj bi se razpravljalo o

tem, ali naj se vrt še ohrani, kdo naj ga oskrbuje in vzdržuje, kdo naj še prispeva k vzdrževalnim stroškom, ker Gozdarski institut iz svojih proračunskih sredstev vrta ne more redno vzdrževati, ker to tudi ne bi spadalo v njegov delokrog. Na posvetu so sodelovali zastopniki Gozdarskega instituta, Referata za Varstvo prirode, Prirodoslovnega muzeja, Rektorata Univerze, Ministrstva za prosveto, Botaničnega instituta, Univerzitetnega Botaničnega vrta, Komiteja za turizem in gostinstvo, Planinske zveze Slovenije in uprave Postojnske jame. Soglasni so bili, da se vrt ohrani. Sprejeli so naslednje sklepe (Budnar, 1949):

1. Gozdarski institut naj začasno še obdrži upravo vrta
2. Referat za varstvo prirode naj skuša dobiti kredit za obnovo in vzdrževanje vrta od Ministrstva za prosveto
3. Botaniki muzeja, univerze in univerzitetnega botaničnega vrta pa naj še isto pomlad prično z urejevanjem vrta, v poznem poletju naj z ekipo študentov naberejo v Julijskih Alpah alpske rastline in jih prenesejo v Trento, kjer naj jih posadijo v vrtu.

Glede na sprejete zaključke posveta v januarju mesecu 1949. se je tekom leta do sedaj napravilo sledeče:

1. Gozdarski institut, ki vrt upravlja, je zaposlil tov. Antona Tožbarja, ki dobiva za svoje delo na vrtu in za druga dela Gozdarskega instituta po 3000 - Din mesečno. A. Tožbar je v teku letošnjega leta oskrbel najnujnejša popravljalna, urejevalna in očiščevalna dela. Popravil je vrtno ograjo, vodne namakalne naprave, potne in gredne obzidke, klopi ter posul stezice. Nadzorstvo nad temi deli je bilo poverjeno tov. Danilu Fajdigi, vodji raziskovalne postaje v Kranjski gori, ki je Trento stalno obiskoval in dajal navodila v sporazumu z Gozdarskim institutom. Oskrbel je tudi dve sobi v nekdanjem župnišču pri Sv. Mariji in ju opremil.
2. Referat za Varstvo prirode je napravil prošnjo na Ministrstvo za prosveto za honorarno nastavitev Kavs Ane, ki bi skrbela, da bodo rastline v vrtu primerno zalite, gredice oplete, pota in steze posute s peskom, da bo namakalna naprava funkcionirala, pravilno nameščala etikete in sadila prinesene rastline. Vodila bi fenološke zapiske (n. pr. kdaj se cveti kake rastline odpro), ki so važni za primerjavo cvetenja v visokem gorstvu in v nižini. Razen tega bi pošljala muzeju žuželke, ki jih bo na posameznih rastlinah našla, kajti te žuželke opraušujejo dotične rastline. Ustmeno smo bili obveščeni, da je prošnja ugodno rešena, tako, da bo takoj ko sneg spomladi skpni začela z delom. Mogla bi tudi že sedaj nabirati semena in sejati v posebne lončke.
3. Botaniki Prirodoslovnega muzeja so organizirali dve ekskurziji v Jul. Alpe, kjer so nabirali alpske rastline in jih prenesli v Trento ter posadili tam v vrtu. Prva ekskurzija se je vršila od 9. do 13. junija 1949. skozi dolino Vrat, preko sedla Luknje v Zadnjico in Trento s skupino 4 dijakov visokošolcev, dvema članoma Gozdarskega instituta, petimi člani muzeja in tov. A. Tožbarjem. Za drugo ekskurzijo, ki je bila mišljena z večjim številom dijakov, ni bilo mogoče dobiti dijakov, ker so bili na delu v brigadah in na svojih rednih študijskih ekskurzijah. Zato so se te ekskurzije v dneih 30. avgusta do 3. septembra iz Stare Fužine, preko Voj, Velske doline, Doliča, Zadnjice udeležili dva člana Prirodoslovnega muzeja in dva člana Gozdarskega instituta. Na vsaki ekskurziji je bilo nabranih in posajenih v alpski vrt preko 50 vrst rastlin. Ni pa bilo mogoče pritegniti tov. Juvana iz ljubljanskega botaničnega vrta, ker se radi svoje starosti in boleznii ni upal na večdnevno turo.

Današnji posvet naj razčisti predvsem sledeče probleme in da mnenje o naslednjih predlogih:

1. Kdo naj nadalje upravlja alpski vrt?
2. Kdo naj nadalje urejuje, vodi dela in nadzorstvo nad vrtom?
3. Kdo naj skrbi za prinašanje rastlin iz Alp v vrt.

Predlaga pa se

1. Kavs Ani naj se takoj, ko dobimo prepis dekreta, odkaže delo in naj prične s pripravami za pomladno delo.
2. Napravi naj se napis za vrt tudi pri vratih na cesti.
3. Vrata v vrt naj bodo zaklenjena, vrt naj obiskujejo turisti le v spremstvu Tožbarja ali Kavsove. To se je izkazalo za nujno iz razloga, ker v času ko uslužbenca ni na vrtu turisti nemoteno gospodarijo in trgajo cvetice.
4. Vzpostavi naj se zopet vrt nasproti cerkve na nasprotni strani ceste za vzgojo rastlin, ki bodo služile za posaditev v alpinetum.

Planinska zveza Slovenije se je tudi zanimala za usodo vrta in 24. 10. 1949 (Arhiv PMS. Št. 335/49) so sklicali sestanek »v svrhu čim boljšega prospeha Julijane v Trenti«. Obveščeni so bili Zavod za zaščito kulturnih spomenikov, Ministrstvo za prosveto, Ministrstvo za gozdarstvo, Gozdarski inštitut, Univerza – Botanični vrt in Prirodoslovni muzej.

Gozdarski inštitut Slovenije je 15. 11. 1949 (Arhiv PMS. Št. 376/49) muzeju poslal Predlog ureditve alpinetuma in prirodnega parka v Trenti. Predlog je napisal dr. ing. Vlado Tregubov. GIS se je z njim strinjal in ga predlagal kot svoj predlog:

»Alpinetum »Juliana« v Trenti je tako znan, da mi ni treba o njem podrobno razpravljati.

Takoj po priključitvi Trente k Jugoslaviji (v septembru 1947) se je že zanimal Gozdarski inštitut za ta alpinetum iz razloga, ker bi mu alpinetum lahko koristno služil za praktična botanična znanstvena raziskavanja, a dotedanji oskrbnik A. Tožbar (tedaj nezaposlen) bi mogel biti koristno uporabljen s svojim poznavanjem rastlin za vsa dela v zvezi s pogozdovanjem, urejanjem gibljivih in hudourniških terenov, melišč in plazov. Tako je Gozdarski inštitut prevzel v svojo službo A. Tožbarja, ki se je brugal za vrt, poleg tega pa je bil zaposlen pri raziskovalnih delih GIS-a. Direktna skrb za alpinetum je bila sporazumno pripuščena Prirodoslovnemu muzeju, ki je zanj imel več interesa.

Iznesel bom tukaj, kakšne bi bile možnosti za nadaljni razvoj tega alpinetuma, prav tako bom tudi predlagal kompleksno ureditev okolnih predelov v Trenti, ki so izrednega turističnega in znanstvenega pomena.

1. Alpinetum.

Kakor se vidi iz priložene skice, zavzema alpinetum zelo majhno površino 0.25 ha. Na mestu, kjer se nahaja, nima povoljnih pogojev za nadaljni razvoj. Alpinetum leži izpostavljen soncu, a glede na sorazmerno nizko nadmorsko višino hitro degradirajo vrste, katere so prinesene iz višin. Zemljišče okrog tega alpinetuma je privatna last A. Tožbarja, večinoma so travniki.

Obstoja pa druga možnost razširitve tega alpinetuma, katera po mojem mnenju nudi najpovoljnije pogoje.

Obstoječi alpinetum se nahaja komaj 100 m od izredno slikovitega slapa, ki že oskrbuje alpinetum z vodo. Slap pada strmo po skoro navpični skali, ustvarjajoč zelo slikovit žleb. To skalovje, ki obkroža celo dolino in ustvarja prirodno visoko steno veličastne oblike, ima zelo interesantno reliktno floro, brez dvoma zelo redkega sestava: tam se npr. nahajajo prirodna rastišča črnega bora, rdečega bora, rušja in macesna (*Pinus nigra*, *Pinus silvestris*, *Pinus mughus*, *Larix decidua*), med grmovjem *Rhamnus pumila*, *Sorbus aria*, *Rhododendron hirsutum*, *Rhodothamnus chamaecystus*, *Erica carnea*, *Amelanchier ovalis*, *Cotoneaster integerrima* i dr., a med zelišči *Primula auricula*, *Astrantia minor*, *Pinguicula alpina*, *Viola biflora* i. dr.

Iz tega se vidi, da predstavlja ta stena izredno zanimiv relikten botanični objekt, katerega bi bilo treba na vsak način zaščititi kot prirodno lepoto (slap) in znamenitost (botanične redkosti na ozkem prostoru). Večina teh alpskih rastlin raste na spodnjem delu tega skalovja, tj. tam, kjer je

mikroklima hladnejša in vlažnejša. To je razumljivo, ker je ta skala obrnjena proti severu, a vemo, da nastopa pri strmih straneh inverzija vegetacijskih pasov, kar nastane vsled tega, ker hladni zrak hitreje pada ob strmih stenah navzdol. Poleg tega je ta del bolj zasenčen, insolacija je torej mnogo slabša. Vse to skupaj vzeto, povzroča ekološke pogoje, ki imajo za posledico posebne prilike nahajališča, ki so povoljne za nastajanje subalpske vegetacije.

Po mojem mnenju bi se na osnovi tega razširitev tega alpinetuma morala nadaljevati vzdolž spodnjega roba te strme stene, počevši od slapa. Ker že spada področje slapa s to steno vred državni posesti, mislim da ne bi bilo težav, če se to izloči kot objekt v kulturno znanstvene svrhe.

V tem primeru bi bilo treba urediti stezo od obstoječega alpinetuma do slapa (okoli 100 m). Ta steza že obstoja, toda je v slabem stanju. Nato bi bilo treba to stezo prav tako podaljšati naprej pod samo steno. Na sami steni pa bi bilo treba namestiti drugi del alpinetuma in sicer alpski in subalpski, tj. posaditi one rastline, ki na starem alpinetumu slabo uspevajo, ker jim okolje ne odgovarja. Tu pa že prirodno take rastline uspevajo in sicer samo 100 m od starega alpinetuma. Vzdolž te stene bi se steza nahajala cca 60 m, a nato bi se obrnila proti cerkvi in naši zgradbi. Estetsko turistično bi tako ta objekt mnogo pridobil: pogled na slap, veličastno steno, druge vegetacijske prilike in povratek k cerkvi. Vse to bi se dalo napraviti z zelo majhnimi stroški, a efekt bi bil velik. Glede steze do slapa in steze od stene do zgradbe, ki že obstoja, bi se bilo treba sporazumeti s Tožbarjem (namreč treba bi mu določiti neko odškodnino) ker gredo te steze preko njegovega posestva. Predlagam, da bi tudi ta alpinetum oskrboval Prirodoslovni muzej.

V delokrogu tega muzeja bi tudi bil majhen vrt za vzgojo rastlin pri cerkvi na nasprotni strani ceste.

Okrog starega alpinetuma in cerkve se nahajajo Tožbarjevi travniki, kar estetsko ugodno deluje. Odkup teh travnikov zaradi razširitve alpinetuma ne bi priporočal, ker ekološke prilike niso povoljne za tako razširitev.

2. Arboretum

Kakor se vidi iz priložene karte, obdaja državna posest (namreč bivši občinski gozdovi, sedaj državni gozdovi lokalnega pomena) Tožbarjevo posest in na eni kakor tudi na drugi strani sega do ceste.

Če bi se n.pr. vzel pas okrog 100 m širine okrog Tožbarjeve posesti, bi ta pas obsegal v sredini steno s slapom (o kateri je bilo zgoraj govora), katera bi ostala kot prirodna lepota v istem stanju kot sedaj (v ostalem je ta stena zaradi močnega nagiba tako nepristopna, da je vsaka eksploatacija popolnoma izključena), a kraki gozda, ki se spuščajo proti cesti, bi se mogli uporabiti za bodoči poskusni arboretum. Rekel sem, poskusni, ker so obstoječi sestoji jako degradirani, razredčeni in to zlasti južno od Tožbarjeve hiše nad cesto, kjer je na površini že goli kamen. Tu bi se mogli pričeti poskusi pogozdovanja z eksoti, kar bi bila osnova za bodoči arboretum.

Ti predeli bi se torej izločili kot objekt Gozdarskega instituta. Izločenje strme stene ne bi predstavljalo nobenih zaprek. Izločenje krakov nad cesto iz vidika eksploatacije lesnih sortimentov, prav tako ne bo naletelo na težkoče, ker tam ni materiala za sekanje. Toda skozi te dele gozda vodijo steze, po katerih gre živina na pašo.

Ako bi se tam vršila kakršna koli pogozdovanja, bi bilo treba pot po kateri gre živina ograditi z obeh strani, da živina ne kvari nasadov.

3. Prirodni park- rezervacija-Mlinarica-Kukla.

Nad omenjenim alpinetumom in Steno se nahaja vrh Kukla (1700 m). Severna stran tega vrha pada v dolino Mlinarice z istoimenskim potokom.

Potok Mlinarica ustvarja v svojem dolnjem toku v dolžini nekaj kilometrov globoko sotesko redke lepote. Brez dvoma se mora reči, da je to eden najlepših in najbolj zanimivih vintgarjev v Sloveniji, ki je še malo poznan.

Desna stran te doline (glej priloženo karto) tj. severna stran Kukle je zelo strma. Tam se še nahajajo prirodno zelo dobro razviti tipi gozdov, ki še niso bili dosedaj eksploatirani zaradi težkih pogojev izvoza. Ti prirodni sestoji predstavljajo velik praktično znanstveni interes, ker so to edini gozdovi v tem področju, ki so še obdržali svoj prirodni značaj in so glede na to zelo važni za komparativna proučavanja gozdov, ki jih vrši GIS. Razen tega so zelo zanimivi iz estetsko turističnega vidika.

Nad to strmo steno, idoč proti vrhu Kukle je nagnjenost terena manjša, tam pa imamo drugi tip gozda. Tam so zelo zanimivi sestoji macesna, kjer misli GIS izločiti raziskovalno ploskev.

Tam se nahaja bivša lovska kočja Bois de Chesne-a, a v dolini Mlinarice je še druga lovska hiša.

Na osnovi zgoraj podanega, predlagam, da se severna stran doline Mlinarice (proti Kukli) s potokom Mlinarico proglase za prirodni park – rezervacijo – in da Minister gozdarstva Slovenije izda v tem smislu odločbo. Eventuelna izkoriščanja, čiščenja in gradnje prometnih naprav v gozdnih predelih bi se vršili le sporazumno z GIS-om. Ureditev samega potoka Mlinarice bi spadala v delokrog Referata za varstvo prirode pri Zavodu za zaščito in znanstveno proučevanje kulturnih spomenikov in prirodnih znamenitosti Slovenije.

Zaključki:

Že s samo izbiro teh objektov in z njihovim očuvanjem, bi se postavil realni temelj za nadaljni razvoj tako važnega in po svoji lepoti edinstvenega prirodnega predela v Trenti. Smatram, da more samo tako kompleksna rešitev to vprašanje zadovoljiti z vidika splošnih ljudskih interesov. Torej na sorazmerno majhni razdalji bi mogli imeti: stari alpinetum Juliana, novi alpinetum s prikladnejšimi prilikami za alpske rastline, vodopad s slikovito steno in reliktno floro, novi arboretum, vintgar Mlinarice, eden najlepših v Sloveniji, prirodni gozd pragozdnega tipa a vse to drugo ob drugem, ustvarjajoč neprekinjen masiv.

(Ljubljana, 15. 11. 1949)«

V novembru 1950 sta Juliano obiskala prof. Ciril Jeglič in dr. Angela Piskernik (Arhiv PMS, Štev. 513/50). Iz Ljubljane sta se do Sv. Lucije (Most na Soči) pripeljala z vlakom, od tod do Bovca z avtobusom, nato pa peš do Trente (25 km), ker niso avtobusi v Trento več vozili, šoferji v Bovcu oziroma v Soči pa niso imeli bencina. Nazaj grede sta se od Soče do Bovca peljala z avtomobilom, ker si je šofer izposodil 2 litra bencina!

Leta 1950 je A. Piskernik napisala več seznamov vrst. V prvem seznamu so rastline po posameznih gredicah (Arhiv PMS. Seznam rastlin v Juliani.).

V drugem seznamu je popisala rastline, ki so bile nekoč v vrtu, a jih 1. julija 1950 ni bilo več. Seznam je napisala po etiketah, ki so bile odveč:

- I. 197 rodov /genus/ s 445 vrstami /species/ domače
- II. 12 rodov /genus/ s 17 vrstami /species/ tuje
- III. Rastline, ki so bile po 1. VI. 1950 zopet prinesene na vrt.

V tretjem seznamu je popisala rastline, ki so bile 1. VI. 1950 v Juliani:

- I. 262 rodov /genus/ s 585 vrstami (species)
- II. 35 rodov /genus/ s 42 vrstami /species/
- III. Rastline, ki so bile po 1. VI. 1950 presajene v vrt.

Dr. Angela Piskernik si je že vsa leta po vojni prizadevala, da bi Juliano obnovili, zanjo skrbeli in jo tudi zavarovali. Za strokovno obrazložitev so uporabili Predlog ureditve alpinetuma in prirodnega parka v Trenti (Arhiv PMS. 15. 11. 1949), ki ga je napisal V. Tregubov.

»Za sestavo zaščitne odločbe je bilo potrebnih nebroj katastrskih, geografskih, gozdarskih, turističnih in drugih podatkov, ter strokovna menja in soglasja, katere so oskrbele razne ustanove, med njimi predvsem Gozdarski institut, Referat za varstvo prirode, Prirodoslovni muzej,

Katastrski urad Tolmin in ministrstva. Sedaj lahko rečemo, da bo zaščitna odločba v prihodnjih dneh potrjena in objavljena ter tako alpski vrt in predeli v Trenti izročeni v korist in varstvo ljudstva.» (Budnar, 1950).

V Uradnem listu LRS (št. 21 z dne 19. 6. 1951, str. 132–133) je izšla Odločba o zavarovanju a) alpineta »Julijana« v Trenti, b) alpineta v steni Kukle, c) arboreta »Trenta«, d) gozdnega rezervata pod Kuklo, e) predela Mlinarica-Razor in f) soteske Mlinarica-Korita. Svet vlade LRS za pravo in kulturo je zavaroval Juliano kot »prirodno znamenitost, ki ima velik prirodoslovnoznanstveni ter turističnopropagandni pomen in svetovni sloves zaradi v njem zbrane dolinske, gorske, subalpske in alpske flore, flore melišč in prodišč«.

V letu 1952 je Odbor za znanost in visoke šole Sveta za pravo in kulturo LRS naročil posebni komisiji, naj pregleda delovanje Prirodoslovnega muzeja v Ljubljani. 27. novembra so napisali poročilo (Arhiv PMS. Poročilo Komisije o pregledu Prirodoslovnega muzeja v Ljubljani, 27. november 1952. Duplikat.) »Zaradi botaničnih vprašanj v zvezi z alpinetom Julijana v Trenti, je bil med delom naprošen v komisijo še doc. dr. E. Mayer.«

Uradni list Republike Slovenije, št. 21 z dne 19. 6. 1951

112.

o paleo Ehinu,

ki pokončuje vseh Ehin odroma vse travne, dovoljen pa je lov na divjad.

5. Gozda in nagodna vegetacija so za izostrilski namo po tretjovrsto in v osovratnem Gozdarstvu inštituta Slovenije.

6. Varstvo Male Pilešne za glade na predelu predlo-
pice izloča kuzavarna (vredna odzoba v Krvinski
poci, ki naj določa predlovalno sazadi in predlo-
vno odzoba).

7. Krvinski to odzoba se kuzavajo po 15. Sava
splošna zakona o varstvu kulturnih spomenikov in
naravnih znamenitostih dne 4. X. 1946 (Uradni list P. LR,
št. 81–57464).

8. In odzoba vlna od druge odzobe v Mlinaricu
listu LRS, za upravno organe pa kuzajo po pravno-
podatki.

št. 56622

Ljubljana, dne 2. junija 1951.

Minister-produbodnik
Sveta vlade LRS za pravo in
kulturo

Strojnjak ml. Boris Zlatarič i. r.

Po pooblastili ministra, redodolnika
Sveta vlade LRS za izostrilski
in gozdarstvo

Direktor Glavnega uprave za gozdarstvo LRS:
Jaka Avšič i. r.

113.

Na podlagi 1. člena zakona o varstvu kulturnih
spomenikov in naravnih znamenitostih v Ljudski
republik Sloveniji (Uradni list LRS, št. 20–57464) in
dajajo po predloži Zavoda za varstvo in manjstvo
predloženega osnutka gozdarstva in prirodnih znamenitostih
Slovenije v zvezi s: ministrom-produbodnikom
Sveta vlade LRS za izostrilski in gozdarstvo

odločbo

o zavarovanju a) alpineta »Julijana« v Trenti, b) alpi-
neta v steni Kukle, c) arboreta »Trenta«, d) gozdnega
rezervata pod Kuklo, e) predela Mlinarica-Razor in f)
soteske Mlinarica-Korita.

1. Kot prirodne znamenitosti so zavo-
rujejo:

a) Alpinet »Julijana« v Trenti, botanični vrt, ki
ima velike prirodoslovnoznanstveni ter turistični pro-
pagandni pomen in svetovni sloves zaradi v njem zbrane
dolinske, gorske, subalpske in alpske flore, flore me-
lišč in prodišč.

b) Alpinet v steni Kukle, skalah stena s slapom
ob spodnji Kukli — sazadi kulturno-naravnostnega po-
stava glade na tem prostoru prirodno narobe razliko
vegetacije in naravnih botaničnih znamenitostih;

c) Arboret »Trenta«, v dveh predelih, s rodoljni
gozdni odzoba svet, ker je določil za izostrilski odzoba
skladno določena in gramotni vst vsa manjšina in
lozno-ograsno sazadi;

d) Predel Mlinarica-Razor, skalah, vstopalaki
vst izostrilski vegetacije, sazadi kulturno-naravnost-
nega postava, ker na tem prostoru list krajinske
posebnosti značilni alpske flore;

e) Soteska Mlinarica-Korita, glade in skalah
vredna struga soteske Mlinarice sazadi kulturnega
postava, ker spreda most najspreda vintarje Slovenije;

2. Alpinet »Julijana« kuzi osvetlo od druge odzobe
Marie v Trenti, ob cesti Log–Trent v obzega parcelo
št. 702 k. v. Trenta liva, s površino 0,272 ha, ki je
list list. Alberta Bala de Chies, stenojajna v Trenti,
Vst Romanija št. 20.

Alpinet v steni Kukle list sad postavov Antona
Tolbarca pri odzobi v Trenti, ca. 60 m odzobam od
alpineta »Julijana« ter odzoba del parcelo št. 717, gozd,
št. 86, parcelo k. v. Trenta liva, s površino ca. 1 ha, in parcelo
k. v. Trenta liva, s površino ca. 1 ha, in parcelo
št. 465, parcelo »Vrta« — državnost vlna k. v. a,
s površino 0,028 ha, in sta list splošnega ljudskega pre-
dloženja, pod upravno KLO Trenta.

Arboret »Trenta« list sad državnost esth, list in
druge odzoba »Trenta« list odzoba del parcelo št. 717, gozd,
št. 86, parcelo k. v. Trenta liva, s površino ca. 1 ha, in parcelo
k. v. Trenta liva, s površino ca. 1 ha, in parcelo
št. 465, parcelo »Vrta« — državnost vlna k. v. a,
s površino 0,028 ha, in sta list splošnega ljudskega pre-
dloženja, pod upravno KLO Trenta.

Gozdni rezervat pod Kuklo obzega št. 70 ha in
list, na delu parcelo št. 717 k. v. Trenta liva, list
splošnega ljudskega predloženja, pod upravno KLO
Trenta. Na listu za konzerve skalah, izostrilski »Trenta«
list odzoba vlna vrednosti od skalah št. 1000, list odzoba
de skalah glade, ki je podzobski struga s slapom
na parcelo št. 465 k. v. Trenta liva, nato po skalah
glade sazadi de moje s parcelo št. 467 k. v. Trenta
liva list po listi de korita Mlinarice in po tem
listu št. 702 k.

Predel Mlinarica-Razor, listi vobodo od gozdnega
rezervata pod Kuklo in obzega list naravnostnega
k. v. Trenta liva, ki so listi splošnega ljudskega pre-
dloženja del parcelo št. 467, parcelo, ca. 60 ha, delo
parcelo št. 465 k. v. Trenta liva, ca. 50 ha, delo parcelo
št. 465, skalah, ca. 5 ha celu parcelo št. 669 skalah,
ca. 16 ha in list parcelo št. 471, skalah, ca. 12 ha
vredna skalah približno 500 ha. Vse list parcelo so pod
upravno KLO Trenta, list parcelo št. 471, list upravno
Gozdno gospodarstvo Sv. Lujza.

Soteska Mlinarica-Korita listi parcelo št. 464
k. v. Trenta liva, list parcelo št. 471, skalah, ca. 12 ha
vredni: Korita soteske Mlinarice in listi splošnega ljud-
skega predloženja, list parcelo št. 471.

3. Propozicija in a) varstvo podzobski obz
alpineta, kakor trzajo in ruvarje razlila, listi list
pod in steno, odzobstranje postaja in strugi predloženja

Uradni list Republike Slovenije, št. 21 z dne 19. 6. 1951

116.

o paleo Ehinu,

ki pokončuje vseh Ehin odroma vse travne, dovoljen pa je lov na divjad.

5. Gozda in nagodna vegetacija so za izostrilski namo po tretjovrsto in v osovratnem Gozdarstvu inštituta Slovenije.

6. Varstvo Male Pilešne za glade na predelu predlo-
pice izloča kuzavarna (vredna odzoba v Krvinski
poci, ki naj določa predlovalno sazadi in predlo-
vno odzoba).

7. Krvinski to odzoba se kuzavajo po 15. Sava
splošna zakona o varstvu kulturnih spomenikov in
naravnih znamenitostih dne 4. X. 1946 (Uradni list P. LR,
št. 81–57464).

8. In odzoba vlna od druge odzobe v Mlinaricu
listu LRS, za upravno organe pa kuzajo po pravno-
podatki.

št. 56622

Ljubljana, dne 2. junija 1951.

Minister-produbodnik
Sveta vlade LRS za pravo in
kulturo

Strojnjak ml. Boris Zlatarič i. r.

Po pooblastili ministra, redodolnika
Sveta vlade LRS za izostrilski
in gozdarstvo

Direktor Glavnega uprave za gozdarstvo LRS:
Jaka Avšič i. r.

117.

Na podlagi 1. člena zakona o varstvu kulturnih
spomenikov in naravnih znamenitostih v Ljudski
republik Sloveniji (Uradni list LRS, št. 20–57464) in
dajajo po predloži Zavoda za varstvo in manjstvo
predloženega osnutka gozdarstva in prirodnih znamenitostih
Slovenije v zvezi s: ministrom-produbodnikom
Sveta vlade LRS za izostrilski in gozdarstvo

odločbo

o zavarovanju a) arboreta »Trenta« v Turmitza pri Ptuju

1. Drugevi listi v Turmitza listi odzoba list
vst na Dravskem polju, so sazadi svojih skalah,

2. Krvinski to odzoba se kuzavajo po 15. Sava
splošna zakona o varstvu kulturnih spomenikov in
naravnih znamenitostih dne 4. X. 1946 (Uradni list P. LR,
št. 81–57464).

Slika 8. Odločba o zavarovanju a) alpineta »Julijana« v Trenti, b) alpineta v steni Kukle, c) arboreta »Trenta«, d) gozdnega rezervata pod Kuklo, e) predela Mlinarica-Razor in f) soteske Mlinarica-Korita. Uradni list LRS (št. 21 z dne 19. 6. 1951, str. 132-133).

Figure 8. Decree on protection of a) »Juliana« rockery in Trenta, b) rockery in the Kukla rock face, c) »Trenta« rockery, d) below Kukla forest reserve, e) section of the Mlinarica-Razor, and f) the Mlinarica-Korita gorge. Official Gazette of the Republic of Slovenia (No. 21, dated June 19th 1951, pp. 132-133).

V poročilu so med drugim zapisali:

»Ker je gotovo, da alpinet Julijana v Trenti Prirodoslovni muzej i finančno i personalno nesorazmerno obremenjuje in ker je zaradi prenizke lege alpinet predvsem prestižnega in turističnega ter manj znanstvenega pomena, je komisija mnenja, da Prirodoslovni muzej obdrži nadzorstvo nad alpinetom, da pa se preda uprava alpineta OLO Tolmin, ki bi jo mogel izvajati po Mariji Šmalc, profesorici na učiteljskišči.«

Po letu 1953 za vrt ni več skrbel Prirodoslovni muzej Slovenije, ampak lokalni dejavniki, kot Občinski ljudski odbor Bovec in Goriška turistična zveza, vendar ga nista mogla vzdrževati niti finančno niti strokovno. Manjkalo je vodstvo botanika strokovnjaka.

Turistično olepševalno društvo Bovec je v vrtu 6. julija 1958 odkrilo spominsko ploščo Albertu Bois de Chesnu. Na njej so zapisali:

TA PLANINSKI VRT JE USTVARIL
ALBERT BOIS DE CHESNE
V LJUBEZNI DO GORSKEGA SVETA IN NJEGOVEGA CVETJA
V NJEM BO ŽIVEL NJEGOV SPOMIN

ZAPISI O JULIANI PO DRUGI SVETOVNI VOJNI DO LETA 1958

V reviji Proteus je L. Čermelj (1947) poročal o zbirki akvarelov in diapozitivov, ki jo je Bois de Chesne podaril tržaškemu naravoslovnemu muzeju. Opozoril je tudi na problematiko Juliane:

»Alpinetum v Trenti je pripadel nam in je torej naš. Zaradi tega pa mu verjetno ne kažemo potrebne pažnje in pozornosti. Dejstvo je, da se je alpinetum v zadnjem času močno zanemaril in da je nevarnost, da po takem ravnanju praktično preneha obstati. Gre tudi glas, da smatrajo nekateri alpinetum zaradi njegove lege za neprimeren in nepotreben. Pri tem pa docela pozabljajo, da je prav ta del našega planinskega sveta po svojem položaju in po svoji lepoti od narave določen, da postane cilj naše alpinistike in turisticke. Zato naj poklicani činitelji store vse, da se ohrani alpinetum v Trenti, preden bo prepozno.«

Več je o Juliani pisala A. Budnar (1950). V uvodu pove nekaj o nastanku vrta in njegovem ustanovitelju, ki je »v dobi kapitalizma je žrtvoval veliko denarja in truda za vrt ... a vrt takrat ni bil v korist širokim plastem slovenskega ljudstva«. V nadaljevanju opiše vrt in pove, da so bile rastline označene »s črno napisanimi latinskimi imeni na pločevinastih tablicah. Rastline enoletnice in visokoalpske cvetice v alpinetu, ki niso bile že več let nadomeščane in na novo sajene, so iz vrta izginile, zato je razumljivo, da so ostale tablice brez rastlin, prazna mesta pa je preraščal od časa do časa plevel. Tudi na mestih, kjer so bile zasajene rastline, ki naj predstavljajo floro melišč in prodišč, se rastline niso ohranile, ker jih ni nihče nadomeščal. Visokoalpske rastline med njimi n. pr. planike, so spremenile svoj visokogorski izgled in so dobile dolinski karakter (zelene liste, podaljšano steblo). V Kugyjevi knjigi »Fünf Jahrhunderte Triglav« so še fotografirane prekrasne planike iz vrta »Julijana«, iz ene korenike raste 20 velikih zvezd cvetov na 2 dm dolgih steblih.«

V prispevku A. Budnar navaja številne razloge, zakaj bi bilo treba vrt vzdrževati in zavarovati:

»Pred drugo svetovno vojno, ko je vrt pridobival po zaslugi Kugyja na svojem pomenu in ugledu, so ga poznali in cenili med Primorci vsi opazovalci in občudovalci prirode in alpske flore, zlasti pa še mnogi domačini pedagogi. Tržačanom je bila priljubljena botanična ekskurzija. Sedaj,

še bolj kot prej, ko ni več krivične meje, si ogledujejo vrt številni obiskovalci in turisti iz cele Slovenije in širne Jugoslavije, ki obišejo izvir Soče ali potujejo po Soški dolini.

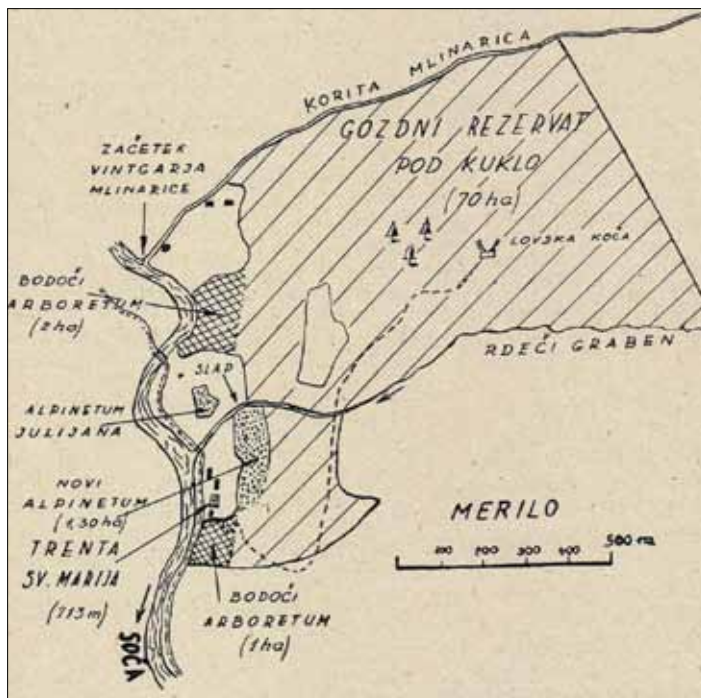
Vodilo je načelo, da vrta ne kaže opustiti tudi iz znanstvenih ciljev, n. pr. proučuje se lahko spreminjanje visokoalpskih in drugih vrst rastlin, posajenih v nižini 740 m ter primerja se jih z onimi v alpinetih na še nižji nadmorski višini, tako na ljubljanskem botaničnem vrtu.

Prosvetno didaktični smotri so prav tako narekovali ohranitev tega vrta. Saj se lahko srednješolci, visokošolci in srednješolski profesorji seznanijo v vrtu z vsemi alpskimi rastlinami, ki sicer uspevajo raztreseno po vseh verigah Julijskih Alp, Kamniških planin in Karavank. Tam se lahko vrše izpopolnjevalni tečajji zanje, kjer na enem mestu v kratkem času spoznajo vse alpske rastline, za katerih spoznavanje sicer porabijo mnogo več časa na težavnih ekskurzijah. Turistično propagandni momenti so prav tako zahtevali ohranitev in obnovitev vrta. V Triglavski narodni park, kjer naj bi v bodoče bil tudi tak vrt, je mogoč dostop le telesno zdravim ljudem z dobro telesno konstitucijo, do vrta v Trenti pa je možen dostop z avtomobilom in vozom tudi telesno šibkejšim in starejšim ljubiteljem narode in pedagogom. Poučni bi bili tukaj tudi tečajji za člane Narodne milice in Gozdne milice, ki širom Slovenije pazijo, da ljudje ne uničujejo redkih rastlin, ki so zaščitene z odločbo Ministrstva za prosveto.«

O vrtu je A. Budnar (1951) podobno oziroma skoraj enako pisala v Gozdarskem vestniku.

Angela Piskernik je skrbela tudi za popularizacijo vrta, saj je leta 1951 imela predavanje v nemškem jeziku: Bois de Chesne in Alpinet v Trenti. Predavanje je bilo za »inozemске turisti – alpiniste v Trenti«.

Leta 1951 je Albert Bois de Chesne praznoval osemdesetletnico in M. Wraber (1951) je napisal, da je ustanovitelj Juliane »z znanstveno vestnostjo in otroško ljubeznijo snoval in urejal svoj trentarski alpinetum ... nekaj živ herbarij«.

Slika 9. Načrt starega in novega alpskega vrta, arboretuma in gozdnega rezervata v Trenti. *Gozdarski vestnik*, 1951, 9 (5-7): 141.

Figure 9. Plan of the old and new alpine garden, arboretum and forest reserve in the Trenta Valley. *Gozdarski vestnik*, 1951, 9 (5-7): 141.

Bois de Chesne je bil seznanjen s prizadevanji slovenskih botanikov in ustanov za obnovitev vrta in je v zahvalnem pismu med drugim zapisal:

»Članek gospe dr. Ane Budnar, ki obravnava alpski botanični vrt »Julijana« od moje ustanovitve l. 1926., me je zelo zanimal. Z veseljem gledam, da ni zagotovljeno samo njegovo nadaljevanje, marveč tudi njegovo povečanje in njegov razvoj. To delo spremljajo moje srčne želje.«

»Znamenitemu gorniku in botaniku je čestitala tudi Planinska zveza Slovenije in se s tem poklonila njegovim plemenitim prizadevanjem za varstvo narave na našem narodnem ozemlju.« (Planinski vestnik, 1951).

Leta 1952 je v Proteusu o vrtu pisala A. Piskernik. Na kratko je povzela biografske podatke in napačno navedla, da je največja skala v vrtu – Sofijina skala, dobila ime po Bois de Chesnovi ženi. Ime je namreč dobila po njegovi materi. Navaja, da je v vrtu okrog 1000 različnih rastlin in da bi bilo potrebno okrog 250 vrst, ki so izginile oziroma propadle, nadomestiti, da bo »alpinet pokazal bogato razkošje, kakršno je imel še leta 1943 po prizadevanju neumornega ustanovitelja Alberta Bois de Chesna«.

V letu 1958 so v Juliani odkrili ploščo Albertu Bois de Chesnu in v poročilu o tem dogodku je Hribar (1958) pisal o žalostni usodi vrta:

»Kdor je videl alpinet Juliano n. pr. poleti 1945, more danes samo z žalostjo ugotoviti velikansko razliko in škodo, da je vrt skoraj propadel ... Pozno in odvečno je razglablјati, kdo je to povzročil, pribiti pa je treba, da je zadnji čas, da se popravi, kar je bilo opuščeno in zamujeno... Občinski ljudski odbor Bovec, v katerega upravo je prešel pred nekaj leti alpinetum, ne more biti kos tej nalogi niti finančno, še manj strokovno ... vendar bi moral nadzorstvo in strokovno vodstvo prevzeti botanik-znanstvenik, ki je obenem planinec, da bi se poprijel dela z vso ljubeznijo in požrtvovalnostjo. Z »birokratskim« pisarniškim vodstvom se kaj prida ne bi dalo opraviti ... V letih propadanja alpineta je bilo slišati ugovor, da leži Juliana prenizko in da bi morali ustanoviti vrt Zajezeram ... vendar more biti tak ugovor le izgovor v zadregi ... Planinski propagandisti naj bi poskrbeli za popularizacijo Juliane ... da nam čimprej zopet zažari v Juliani vsa raznolikost gorskega cvetja v polni lepoti ...«

V Trenti so se spomnili stoletnice rojstva Juliusa Kugyja, uro kasneje pa odkrili spominsko ploščo (Planinski vestnik, 1958). Udeležila se ga je tudi Olga Bois de Chesne in se zahvalila »tudi našim ljudskim oblastem, ki skrbе za ta alpski botanični vrt«.

JULIANA OD LETA 1958 DO LETA 1975

Leta 1958 se je s sodelovanjem Zavoda za spomeniško varstvo spet začelo bolj redno in sistematično oskrbovanje vrta. Leto kasneje pa so se začela nujna obnovitvena dela, ki jih je vodil prof. Ciril Jeglič (1897–1989), strokovnjak za hortikulturo, zlasti za urejanje javnih nasadov. Leta 1960 se mu je pridružil tedanji muzejski kustos za botaniko Tone Wraber. Alpske rastline so prenesli iz višjih, a pretoplih suhih delov vrta v severovzhodni nižji, bolj zasenčeni del. Ta del, ki je bil prej v glavnem neizkoriščen, so po zamisli prof. Jegliča spremenili v snežno dolinico in melišče.

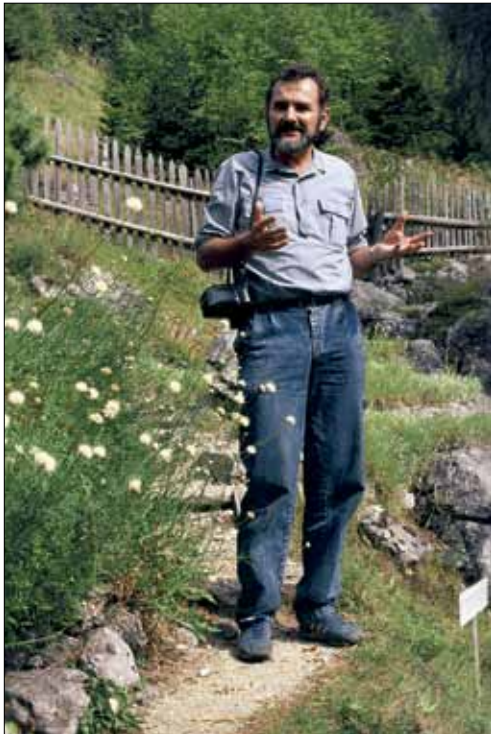
Prirodoslovni muzej je vrt že prej nekajkrat podprl, leta 1961 pa ga je s sredstvi Sklada za pospeševanje kulturne dejavnosti tudi že upravljal. S posebno »Pogodbo o prenosu pravice upravljanja alpineta »Julijana« v Trenti (Arhiv PMS. Št. 33/0-212/1-61 B/Š z dne 5. X. 1961) je Občinski ljudski odbor Tolmin izročil upravo alpineta »Juliana«... Prirodoslovnemu muzeju v Ljubljani. Pogodba velja od 1. januarja 1962 dalje.« Tako je Juliana dokončno prešla pod upravo muzeja.

Tone Wraber (1938–2010) se je v Prirodoslovnem muzeju Slovenije zaposlil še pred diplomo. Od leta 1960 je bil honorarni kustos, od leta 1961 kustos pripravnik in od leta 1963 do leta 1968 kustos za botaniko in bil tudi strokovni vodja Juliane. Sprva je sodeloval s Cirilom Jegličem. Ko je leta 1963 izšel Jegličev vodnik *Alpinum Juliana*, je mnogo podatkov in tudi besedila prispeval prav mladi kustos za botaniko. Njegovo je besedilo od strani 73 do strani 111. Kasneje je zavzeto skrbel za razvoj Juliane in tudi sam nabral marsikatero rastlino, ki še danes uspeva v vrtu. Eden od njegovih zadnjih prispevkov je članek Alfonz Paulin, *Juliana in Albert Bois de Chesne* v publikaciji *200 let Botaničnega vrta v Ljubljani*. Prav v Juliani so se začele mnoge njegove botanične poti. (Praprotnik, 2010).

Sam je o svojem muzejskem delu oziroma o delu v Juliani v *Novi reviji* povedal (Bajt, 1995):

»V tem času, ki se ga rad spominjam, sem že dejavno preučeval slovensko floro in vegetacijo, deloval na področju varstva narave in skrbel za alpski vrt Juliana v Trenti. Iz bohinjskih gora, v katero sem največ zahajal v študentskih letih, sem prestopil v mnoge bolj divje gore nad Trento in dobro spoznal to lepo dolino ter vrhove okoli nje. Družil sem se z Antonom Tožbarjem, vrtnarjem v Juliani, spoznaval trentarskega človeka in doživljal duha tedaj že minevajočega Kugyjevoga časa. Tožbar in vrtnarica Ančka sta bila še njegovi neposredni priči ...«

V Arhivu PMS se je ohranilo nekaj poročil, ki jih je pisal Tone Wraber. 6. julija 1960 je v poročilu zapisal, da je obiskal vrt po naročilu Zavoda za spomeniško varstvo LRS (Arhiv PMS. Poročilo o potovanju v Trento, 6. julij 1960). Od 1. julija do 5. julija je sistematično popisoval rastline. Od 30. septembra do 15. oktobra 1960 pa je bil v Trenti po naročilu Okrajne turistične zveze v Novi Gorici. Skupaj z vrtnarjem Antonom Tožbarjem sta med drugim kopala rastline za vrt. Zapisal je, da je največjo pozornost potrebno posvetiti prav vzgoji rastlin iz semen (Arhiv PMS. Poročilo o delu v »Juliani«, 26. oktobra 1960).

Slika 10. Prof. dr. Tone Wraber. Foto: Peter Skoberne.

Figure 10. Prof. Dr. Tone Wraber Photo: Peter Skoberne

Skupaj s Cirilom Jegličem sta napisala Smernice za delo v »Juliani« v prvi polovici leta 1961 (Arhiv PMS. 30. december 1960). Okrog rezervoarja z vodo sta načrtovala melišče, pod njim pa snežno kotanjico. Vzhodno in južno od belvedera pa naj nastane kraška senožet z zlatim korenem, potonikami in bratinskim košutnikom. Posebej sta poudarila:

»Pravočasno in večkrat je treba pregledati, kje gnezdiijo miši, voluharji ter nastavljati pasti z zastrupljenimi vabami.«

V poročilu za leto 1962 (Arhiv PMS. 7. februar 1963) je Tone Wraber zapisal, da je Ciril Jeglič poklonil sadiko rumenega sleča. Opravljenega je bilo ogromno terenskega dela. Anton Tožbar je bil na terenu 10 dni (Osojna polica v Prisojniku, Vršič – Prisojnik, Mlinarica, Možnica, planina Zajavor, Kredarica – Dolič, izvir Soče – drevesnica, Zapoden, Zadnjica in Kranjska planina v Prisojniku). Skupaj z Wraberjem sta bila v Zadnji Trenti, na Stolu v Karavankah, na Krnu in Rdečem robu, na planini Zapotok in na Morežu.

12. julija 1962 (Arhiv PMS) je bil v Trenti pred Špikovo domačijo strokovni posvet o Juliani. Udeležili so se ga dr. Anton Polenec in Tone Wraber za Prirodoslovni muzej Slovenije, inž. Ciril Jeglič, dr. Angela Piskernik in Edo Turnher z Zavoda za spomeniško varstvo, Gizela Smielovsky za Turistično društvo Bovec in dr. Ciril Žižek za Goriško turistično zvezo. Na posvetu so se pogovarjali o namestitvi opozorilnih tabel ob cesti v Trenti, o parkiranju avtomobilov in avtobusov, o potrebi pravočasnega odprtja vršiške ceste in o ogledih vrta pod strokovnim vodstvom. Po evidenci vstopnine je bilo 1962 v vrtu 3770 obiskovalcev.

V poročilu za leto 1963 (Arhiv PMS. 23. 9. 1963) je Tone Wraber zapisal, da je bil vrtnar Tožbar dvakrat na Vršiču, na Zajavorju in v Zapotoku, na Kriških podih, v Lepeni, pri izviru Soče, v zadnji Trenti in v Zadnjici. Skupaj pa sta rastline nabirala na Smrekovcu, Komnu in na Mangartu. V vrtu je bilo 4249 obiskovalcev.

Od leta 1968 do leta 1975 v Prirodoslovnem muzeju Slovenije ni bilo kustosa za botaniko in Juliana ni imela stalnega strokovnega vodstva. Z nasveti pa je z zaposlenima v vrtu še vedno občasno sodeloval Tone Wraber.

ZAPISI O JULIANI OD LETA 1958 DO LETA 1975

Planinski vestnik (1959) je poročal o sestanku dne 11. 11. 1958 v Bovcu, na katerem so se sestali predstavniki Soškega gospodarstva v Tolminu, Zavoda za varstvo kulturnih spomenikov v Ljubljani, Turistične zveze Slovenije, Goriške turistične podzveze, Turističnega olepševalnega društva v Bovcu, Uprave za gozdarstvo OLO Gorica in OBLO Bovec, da bi se pogovorili o ureditvi in vzdrževanju Juliane. Na podlagi obrazložitve o pomenu in važnosti tega alpinetuma so sklenili, da ga bo upravljal odbor Goriške turistične podzveze oziroma odbor TOD Bovec. Za strokovno vodstvo bodo zaprosili Cirila Jegliča.

Jeglič (1960) je pisal, da je v Juliani okrog 850 rastlinskih vrst. Prinesli so jih že okrog 150, še sto pa jih bo potrebno: »Treba pa bo tudi okrepiti število tistih cvetic, za katere se turistični obiskovalci najbolj zanimajo.« S preureditvijo bi morali prikazati »vsaj nekaj več naravno harmoničnih, ekološko in sociološko utemeljenih rastlinskih združb kot značilne podobe iz naše gorske narave«. Za obiskovalce bi bila zanimiva tudi posebna zbirka zdravilnih rastlin iz planinske flore.

Leta 1962 je Ciril Jeglič zapisal: »In narava sama je semkaj naselila nekaj brhkkih lepotic. Samoniklo se je vrasla v skaló npr. Zoisova zvončica ... planika in še marsikatera alpinka.« Ta citat je zanimiv, ker imamo v zadnjih desetletjih velike težave prav s Zoisovo zvončico in planikami, ki ne uspevajo preveč dobro.

V letu 1963 je izšel prvi vodnik po alpskem botaničnem vrtu Juliana, ki ga je napisal C. Jeglič, recenzijo pa sta napisala A. Piskernik (1963) in T. Orel (1963, 1965). Zlasti v drugi recenziji Orel poudarja, da je Juliana postala »kulturno-zgodovinski« pojem zaradi Kugyjevih prispevkov o njej in vrt je zaslovel prav zaradi njegovega imena. Vendar: »Minilo je celo desetletje po razglašeni zakonski zaščiti, ki jo narekuje republiški zakon o varstvu kulturnih spomenikov in prirodnih znamenitosti, da je skrb za alpski vrt prišla v roke ene same ustanove, ki je sposobna strokovno odgovarjati za častljivo pionirsko – a še vedno aktualno ustanovo.« Vodnik po Juliani je delo, »ki se uvršča med redke manifestacije slovenske prirodoslovne prosvete.«

T. Wraber (1964) je napisal zanimiv prispevek o poznojesenskem cvetju v vrtu.

Na koncu tega obdobja po drugi svetovni vojni lahko ponovimo besede dolgoletnega ravnatelja Prirodoslovnega muzeja Slovenije dr. Antona Polenca na grobu dr. Angele Piskernik (1968):

»Eden številnih uspehov na tem področju je tudi ureditev znanega alpskega vrta Julijane v Trenti. Ker že od leta 1943 njegov ustanovitelj Bois de Chesne ni mogel do vrta v Trenti in ker so ti kraji zopet prešli v naše, slovenske roke, se je dr. Piskernikova dobro zavedala ne le botanične, temveč tudi velike kulturne vrednosti tega vrta. Sama s sodelavci je hodila in nabirala gorsko cvetje in ga prenašala v Trento. Zopet je videla v preurejenem Prirodoslovnem muzeju tisto ustanovo, ki naj bedi nad tem vrtom. Njena zasluga je, da je Julijana v Trenti danes sestavni del te ustanove.

Tako se je uresničila tudi ta srčna želja dr. Piskernikove, da bi tudi muzej s svojim razstavnim gradivom in z živim cvetjem v vrtu dvigal botanično znanje v našem človeku in zlasti v mladini obudil ljubezen do naše narave, do naše, slovenske dežele, ki jo je ona imela tako srčno rada.«

V reviji *La Porta Orientale* (1973: 201–219; Marušič 1974:151) so bili objavljeni različni krajši spominski zapiski, poročila in dnevniške beležke Alberta Bois de Chesna. Ustanovitelj vrta jih je malo pred svojo smrtjo zbral in deloma uredil ter celo razdelil na poglavja, ker jih je verjetno želel izdati v knjižni obliki. Rinaldi Derossi jih je našel v njegovi zapuščini, prevedel jih je iz nemščine v italijanščino, napisal spremno besedo in jih v skrajšani obliki objavil.

JULIANA OD LETA 1975

Do leta 1979 Prirodoslovni muzej Slovenije ni imel večjih težav z minimalnim finansiranjem vrta. Bil je del muzeja, ki je večino svojih prihodkov dobival »s svobodno menjavo dela s Kulturno skupnostjo Slovenije in Ljubljansko kulturno skupnostjo«. V letu 1979 so se razmere zaostriale. V predlogu Finančnega načrta LKS za leto 1979 pod točko 7 beremo:

»V primerjavi z letom 1978 so v osnutku finančna sredstva za osebne dohodke dveh vrtnarjev v botaničnem vrtu Juliana odšteta v višini 113.000 din. Prirodoslovni muzej mora sredstva za botanični vrt poiskati v kulturni skupnosti na katerem območju je vrt Juliana.«

Dne 22. 5. 1979 je PMS poslal ustrezen dopis Kulturni skupnosti Občine Tolmin (Arhiv PMS. Dopis št. 108/79), v katerem so zaprosili za mnenje.

Izvršni svet Skupščine občine Tolmin (Arhiv PMS. Dopis št. 63/79) je dne 24. 5. 1979 odgovoril, da finansiranja ne more prevzeti, ker že »za s planom prevzete obveznosti nima zadostnih sredstev.« Obenem so bili mnjenja, da Juliana kot del PMS nima značaja občinske, ampak republiške inštitucije.

15. junija 1979 je Silvestra Rogelj v Delu objavila drobno besedilo z naslovom: »Juliana v vrtincu besedne vihre«. »Vojna vihra« je Juliano pred dobrim četrletjem skoraj povsem uničila, »zdaj pa ji grozi podobna usoda. Ne zaradi vojne vihre – razen kolikor je vojni vihri podobno besedovanje med Prirodoslovnim muzejem Slovenije, ljubljansko kulturno skupnostjo, kulturno skupnostjo Slovenije in kulturno skupnostjo tolminske občine.«

Tudi v reviji 7D je Darka Zvonar zapisala: »Papirnata vojna duši vrt« (1979, str. 16–17) in med drugimi navedla slikovite besede o vrtu takrat že upokojenega vrtnarja Antona Tožbarja:

»Mečejo ga iz kota v kot in tarnajo, da ni denarja.«

V letu 1979 je bilo vprašanje Juliane začasno rešeno tako, da je ljubljanska kulturna skupnost še vedno financirala polovico vrta.

Dne 12. 6. 1980 je Prirodoslovni muzej znova poslal dopis (Arhiv PMS. Št. 01/170/1-80) Izvršnemu svetu Skupščine občine Tolmin s prošnjo, naj še enkrat preučijo možnost vključitve financiranja Juliane v srednjeročne plane občine.

Dne 10. 9. 1980 smo dobili odgovor (Arhiv PMS. Dopis št. 402-010/79-IK/šm) Izvršnega sveta, da vztraja na stališču, da botanični vrt Juliana ni občinskega, ampak širšega družbenega pomena.

V letu 1981 je republiški komite za kulturo in znanost predlagal, da bi Juliana prešla pod upravo organizacije za varstvo Triglavskega narodnega parka. Dne 2. 9. 1981 (Arhiv PMS. Dopis št. 01-245/1-81) je Prirodoslovni muzej odgovoril, da se načeloma strinjamo, vendar bi bil potreben podrobnejši dogovor, in predlagali, da bi ostalo strokovno vodstvo še naprej v okviru Kustodiata za botaniko PMS.

Razmere so se za nekaj let umirile. Aktualno pa je postalo financiranje vrta spet v letu 1985 in »situacija se je spet zaostрила« (Arhiv PMS. Dopis 01-59/1-85), tokrat v muzeju, saj so bili delavci prepričani: »Zaradi financiranja Juliane ima PMS manj sredstev za delo in tudi za osebne dohodke ostalih delavcev.«

Juliane nihče ni maral in vsi so se je otepali (Arhiv PMS): »Po mnenju vodstvenih delavcev Zavoda TNP kot vrt v dolini nima bodočnosti v zasnovi in v načrtih njihovega parka, tako da rešitve ne moremo iskati niti v okviru občine Tolmin, ki meni, da je Juliana republiška, niti v okviru Ljubljanske kulturne skupnosti, prav tako pa ovira dejavnost v Prirodoslovnem muzeju Slovenije.«

V letu 1987 je Skupščina občine Tolmin organizirala sestanek o razvoju Trente. Posebej je bila omenjena problematika Juliane, »ki bi se morala skupaj s celotnim parkom čimbolj vključiti v turistično ponudbo doline – kjer pa zaenkrat ni zainteresiranega nosilca« (Arhiv PMS. Dopis št. 30-06/87). Poudarjeno je tudi bilo: »Usoda in bodočnost alpinetuma je celo omejena z idejami TNP-ja urediti nov alpinetum na ustrežnejši lokaciji.«

V letu 1988 so v občini Tolmin pripravili elaborat o možnosti turističnega razvoja v Trenti in za Juliano predlagali možne rešitve (Arhiv PMS). Tolminski zavod za razvoj in plan bi predlagal Zavodu za šolstvo, da priporoči obisk vrta in ga vključi v vzgojno-izobraževalni program. Zavod je predlagal, da bi poskušali poiskati komercialni program, povezan z Juliano (primerni spominki, prodaja zdravilnih zelišč in ga povezati z delom na domu). Na kopiji dela tega elaborat so dodane še rokopisne Pripombe, da bi lahko tudi prodajali »semena, posušene rože kot del stanovanjske opreme/na listih in v šopkih, posebej morda zaščiteni cvetje, sadike drevja, minerali ...« (Arhiv PMS). Nada Praprotnik je dne 24. 06. 1988 (Arhiv PMS) odgovorila na predloge o prodaji različnih delov rastlin. Še posebej je poudarila, da zaščitenih rastlin po Odloku iz leta 1976 nihče ne sme nabirati v komercialne namene, niti ne bi bilo vzgojno.

V kasnejših letih je bilo financiranje vrta bolj ali manj urejeno. Zanj po svojih najboljših močeh in v okviru bolj ali manj omejenih možnosti skrbi Prirodoslovni muzej Slovenije. Vrt je dislocirana enota Prirodoslovnega muzeja Slovenije in deluje v okviru Kustodiata za botaniko.

Od leta 1975 je strokovni vodja vrta dr. Nada Praprotnik.

ZAPISI O JULIANI OD LETA 1975

Leta 1977 so spomini Alberta Bois de Chesna izšli v celoti v publikaciji z naslovom *Il giardino tra i monti (Juliana) – Vrt med gorami (Juliana)*. Urednik je bil Rinaldo Derossi, ki je tudi napisal uvod (Bois de Chesne, 1977; Marušič, 1978). V tem delu so avtobiografske črtice (Študij v Zürichu, Gozdovi, Gore, Črna prst, *Matthiola sinuata*), poglavje o Andreju Komacu (Andrej Komac, Prvič v Trenti in na Triglavu, Lov z Andrejem in Smrt Andreja Komaca), Lovski zgodbe, Juliana, vrt med gorami in na koncu poglavje Prijateljstvo, ki je namenjeno Juliusu Kugyju. Avtorja ilustracij sta Mario Sivini (rastline) in slikar Jan Havliček – Trentan (prizori iz Trente).

Leta 1999 je izšel ponatis z drugačnimi ilustracijami in tudi s fotografijami Alberta Bois de Chesna, Andreja Komaca in Juliusa Kugyja, ki je bil slikan v Juliani.

Vnuk Edouard Bois de Chesne je leta 2006 v dvanajstih izvodih razmnožil bogato ilustrirano zgodovino hugenotske družine Bois de Chesne. V francoščino je prevedena knjiga spominov Alberta Bois de Chesna, predstavljeni pa sta tudi dolina Trente in Juliana in vodnik Nade Praprotnik iz leta 1997 oziroma francoski prevod iz leta 2005.

Tone Wraber (2007) je šel v Devin po sledih Bois de Chesnove zgodbe o sivopolstnem šeboju (takrat *Matthiola sinuata*, zdaj *Matthiola incana*). Eden njegovih zadnjih člankov pa je bil posvečen prav Juliani, čeprav o njej ni veliko pisal. Za publikacijo 200 let Botaničnega vrta v Ljubljani (2010) pa je napisal prispevek Alfonz Paulin, Juliana in Albert Bois de Chesne.

V tem obdobju je o Juliani objavila veliko prispevkov v različnih revijah in časopisih Nada Praprotnik (glej Vire in literaturo).

VRTNARJI V JULIANI

Prva dva vrtnarja sta bila Anton Tožbar in Ančka Kavs. Oba sta tesno povezana z zgodovino Juliane.

Vrtnar Anton Tožbar je bil vnuk Antona Tožbarja – Špika oziroma Medvedje smrti, ki je bil Kugyjeve vodnik, in sin Antona Tožbarja, ki je bil lovski čuvaj v lovišču Alberta Bois de Chesna. Rodil se je 29. maja 1905 v Trenti. Juliana je zrasla na njihovi zemlji, zato je bil z njo vse življenje tesno povezan. Že leta 1925 ga je Bois de Chesne za 11 mesecev poslal v Padovo, kjer se je učil vrtnarstva. Hodil je po gorah, kopal rastline in jih skrbno nosil v dolino. Upokojil se je leta 1967. Ostal je zvest Juliani, še v pokoju je rad pomagal z delom in nasveti svoji hčerki in zetu. Umrl je 3. februarja 1993 v Trenti. (Praprotnik, 1986; Wraber, 1975, 1993).

Vrtnarica Ančka Kavs je bila rojena 28. decembra 1907 v Vrsniku (Soča) v številni družini. Z veseljem je sprejela povabilo Bois de Chesna, ki je za Juliano potreboval tudi vrtnarico. V vrt je prišla leta 1933, upokojila se je leta 1965. Umrla je 6. marca 2000 v Šempetru pri Gorici. (Praprotnik, 2000; Wraber, 1968, 1978).

Delo prvih dveh vrtnarjev sta nadaljevala Tožbarjeva hčerka Marija in njegov zet Jože Završnik. Marija se je zaposlila leta 1965, leta 2004 je šla v pokoj in se ponovno zaposlila po Jožetovi smrti leta 2006.

Jože Završnik se je rodil 24. aprila 1946 v Dobrovljah v Savinjski dolini. V Juliani se zaposlil leta 1970. V vrtu je delal 35 let. Umrl je 3. novembra 2005 v Šempetru pri Gorici. (Praprotnik, 2005, M. M., 2005).

Družinsko tradicijo v Juliani od leta 2004 nadaljuje njun sin Klemen Završnik, diplomirani inženir agronomije in hortikulture.

VODNIKI PO JULIANI

Prvi vodnik po vrtu je izšel leta 1963, kasneje so izšli še štirje vodniki N. Praprotnik. Prva dva sta izšla v zbirki Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, ostala dva je založil Prirodoslovni muzej Slovenije. Vodnik iz leta 1997 je preveden tudi v nemški, angleški, italijanski in francoski jezik.

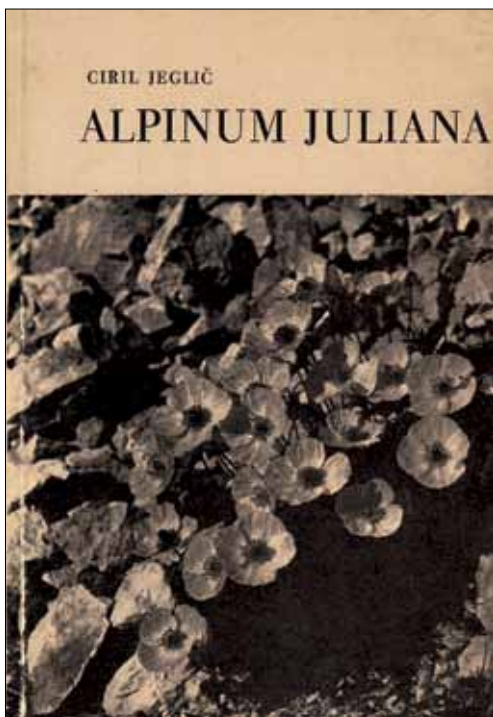
Jeglič, C., 1963: Alpski vrt Juliana v Trenti. Prirodoslovni muzej Slovenije. 130 str.

Praprotnik, N., 1976: Juliana v Trenti. Kulturni in naravni spomeniki Slovenije. 65. 38 str. 1. izdaja.

Praprotnik, N., 1980: Alpski botanični vrt Juliana v Trenti. Kulturni in naravni spomeniki Slovenije. 65. 38 str. 2. izdaja. Obzorja. Maribor.

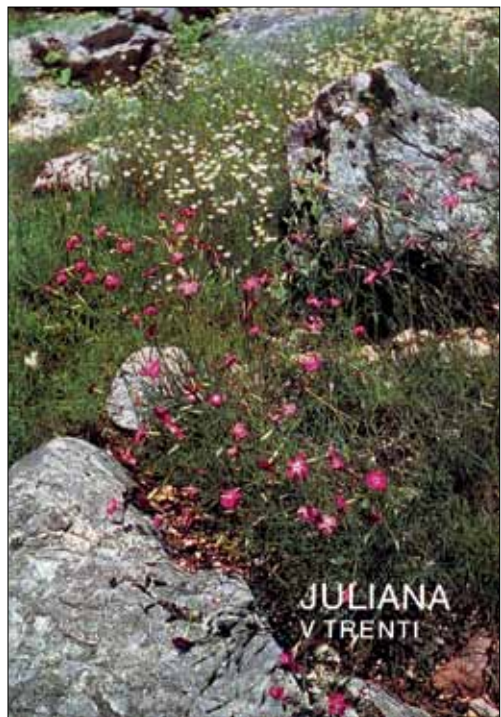
Praprotnik, N., 1989: Juliana. Kulturni in naravni spomeniki Slovenije. 146. 96 str.

Praprotnik, N., 1997: Alpski botanični vrt Juliana v Trenti. Prirodoslovni muzej Slovenije. 125 str.

Slika 11. Jeglič, C., 1963: Alpski vrt Juliana v Trenti. Prirodoslovni muzej Slovenije. 130 str.

Figure 11. Jeglič, C., 1963: Juliana Botanical Alpine Garden in Trenta. Slovenian Museum of Natural History. 130 pp.

Slika 12. Praprotnik, N., 1976: Juliana v Trenti. Kulturni in naravni spomeniki Slovenije. 65. 38 str. 1. izdaja.

Figure 12. Praprotnik, N., 1976: Juliana in Trenta. Cultural and Nature Monuments of Slovenia. 65. 38 pp., 1st edition.

Praprotnik, N., 2000: The Juliana Alpine Botanical Garden in the Trenta Valley. Prirodoslovni muzej Slovenije. 125 str. (Prevod: Veronika Cankar).

Praprotnik, N., 2000: Il giardino botanico alpino Juliana di Val Trenta. Prirodoslovni muzej Slovenije. 125 str. (Prevod: Marinka Pertot & Diomira Fabjan Bajc).

Praprotnik, N., 2000: Alpiner botanischer Garten »Juliana« in Trenta. Prirodoslovni muzej Slovenije. 125 str. (Prevod: Doris Debenjak).

Praprotnik, N., 2002: Alpiner botanischen Garten »Juliana« in Trenta. Prirodoslovni muzej Slovenije. 125 str. (Prevod: Doris Debenjak). Ponatis.

Praprotnik, N., 2002: Alpski botanični vrt Juliana v Trenti. Prirodoslovni muzej Slovenije. 125 str. Ponatis.

Praprotnik, N., 2003: The Juliana Alpine Botanical Garden in the Trenta valley. Prirodoslovni muzej Slovenije. 125 str. (Prevod: Veronika Cankar). Ponatis.

Praprotnik, N., 2005: Le jardin botanique alpin Juliana de Trenta. Ljubljana. (Prevod: Patricia Košir). Prirodoslovni muzej Slovenije. 125 str.

Slika 13. Praprotnik, N., 1989: *Juliana. Kulturni in naravni spomeniki Slovenije*. 146. 96 str.

Figure 13. Praprotnik, N., 1989: *Juliana. Cultural and Nature Monuments of Slovenia*. 146. 96 pp.

Praprotnik, N., 2006: Il giardino botanico alpino Juliana di Val Trenta. Prirodoslovni muzej Slovenije. 125 str. (Prevod: Marinka Pertot & Diomira Fabjan Bajc). Ponatis.

Praprotnik, N., 2008: Alpiner botanischer Garten »Juliana« in Trenta. Prirodoslovni muzej Slovenije. 125 str. (Prevod: Doris Debenjak). Ponatis.

Praprotnik, N., 2011: Alpski botanični vrt Juliana. Prirodoslovni muzej Slovenije. 133 strani.

Slika 14. Praprotnik, N., 1997: Alpski botanični vrt Juliana v Trenti. Prirodoslovni muzej Slovenije. 125 str.

Figure 14. Praprotnik, N., 1997: Alpine Botanical Garden in Trenta. Slovenian Museum of Natural History. 125 pp.

Slika 15. Praprotnik, N., 2011: Alpski botanični vrt Juliana. Prirodoslovni muzej Slovenije. 133 strani.

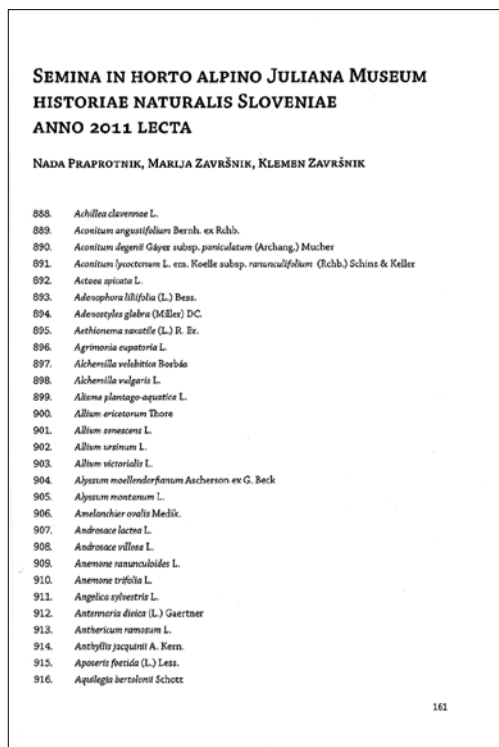
Figure 15. Praprotnik, N., 2011: Juliana Alpine Botanical Garden. Slovenian Museum of Natural History. 133 pp.

ZBIRANJE SEMEN V JULIANI IN INDEX SEMINUM

Že Albert Bois de Chesne je pred drugo svetovno vojno zbiral semena rastlin. Izdajal je tudi spiske semen (*Delectus seminum*). V Botaničnem vrtu v Ljubljani sta se ohranila dva izvoda (1930, 1931).

Tudi po drugi svetovni vojni vrtnarji v Juliani nabirajo semena. Nekaj jih posadijo v tako imenovani »otroški vrtec«, ki je ob cesti Kranjska Gora–Bovec nasproti cerkve, nekaj pa jih posadijo v dve posebni gredi v samem vrtu. Tako ni treba vsako leto nositi z gora toliko novih rastlin. Tudi nekatere trajnice vzgojijo iz semen. Večji del semen pa pošiljajo v Botanični vrt v Ljubljani, ki vsako leto izda skupni *Index seminum* (seznam semen), v katerem je tudi spisek semen iz Juliane. Sezname semen vsako leto pošljejo na tristo različnih botaničnih vrtov po vsem svetu.

Zaradi pomanjkanja osebja se semen ne nabira v naravi, ampak jih zaposlena nabirata samo v vrtu.

Slika 16. *Index seminum* anno 2011 collectorem.
Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia.
2012. *Semina in horto alpino Juliana Museum
historiae naturalis Sloveniae anno 2010 lecta.*

Figure 16. *Index seminum* anno 2011 collectorem.
Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia.
2012. *Semina in horto alpino Juliana Museum
historiae naturalis Sloveniae anno 2010 lecta.*

OZNAČEVALNE TABLE ZA JULIANO

Albert Bois de Chesne je imel na ograji vrta kovinsko označevalno tablo bele barve velikosti 27,5 cm x 18 cm. Na njej je z rdečimi črkami pisalo:

JULIANA
HORTUS BOTANICUS
ALPINUS

Ko je bil leta 1980 sprejet prejšnji Zakon o Triglavskem parku, so ob cesti postavili informacijsko tablo, ki je bila v skladu s tablam v parku.

V letu 2010 so v skladu s Pravilnikom o prometni signalizaciji in prometni opremljenosti na javnih cestah postavili dve veliki turistični obvestilni tabli ob cesti, ki povezuje Kranjsko Goro z Bovcem. Pred odcepom steze v vrt pa so postavili še obojestransko lamelo za cilje.

Slika 17. Označevalna tabla za vrt v času Alberta Bois de Chesna. Foto: Ciril Mlinar.

Figure 17. Signboard for the Garden at the time of Albert Bois de Chesne. Photo: Ciril Mlinar

Slika 18. Informacijska tabla ob cesti pod vrtom. Foto: Ciril Mlinar.

Figure 18. Information board along the road below the Garden. Photo: Ciril Mlinar

Slika 19. Obvestilna tabla ob cesti. Foto: Ciril Mlinar.

Figure 19. Information board along the road. Photo: Ciril Mlinar

Slika 20. Obojestranska lamela za cilje. Foto: Ciril Mlinar.

Figure 20. Two-sided information board. Photo: Ciril Mlinar

OZNAČEVALNE TABLICE ZA RASTLINE V JULIANI

Pred 2. svetovno vojno je Albert Bois de Chesne za označevanje rastlin imel kovinske tablice, dolge 14,5 cm in široke 2 cm. Na koncu so bile prirezane v puščico. Napisane so bile na roko, s črno barvo in z malimi tiskanimi črkami, na njih je bilo latinsko ime rodu in vrste ter avtor. (M. Završnik, ustno, 09. 03. 2012).

V času, ko je bil kustos za botaniko Tone Wraber, so bile tablice sprva kovinske, dolge 14,5 cm, široke 3 cm. Na koncu so bile prirezane v puščico. Napisane so bile na roko, s črno barvo in z malimi tiskanimi črkami, na njih je bilo latinsko ime rodu in vrste ter avtor, dodano pa je bilo tudi slovensko ime. (M. Završnik, ustno, 09. 03. 2012).

Za označevanje zavarovanih rastlin so bile tablice že plastične, drap barve, dolge 7,5 cm in široke 5 cm. Napisane so bile na roko in s črno barvo. Latinsko ime rodu in vrste je bilo napisano

Slika 21. Kovinska označevalna tablica za rastline iz časa Alberta Bois de Chesna. Foto: Ciril Mlinar.

Figure 21. Plant description metal plate from the times of Albert Bois de Chesne. Photo: Ciril Mlinar

Slika 22. Kovinska označevalna tablica za rastline iz časa Toneta Wraberja. Foto: Ciril Mlinar.

Figure 22. Plant description metal plate from the times of Tone Wraber. Photo: Ciril Mlinar

Slika 23. Plastična označevalna tablica za zavarovane rastline iz časa Toneta Wraberja. Foto: Ciril Mlinar.

Figure 23. Plastic plate describing protected plants from the times of Tone Wraber. Photo: Ciril Mlinar

Slika 24. Plastična označevalna tablica za rastline iz časa Toneta Wraberja. Foto: Ciril Mlinar.

Figure 24. Plant description plastic plate from the times of Tone Wraber. Photo: Ciril Mlinar

z velikimi tiskanimi črkami, slovensko ime pa s pisanimi črkami. Pritrjene so bile na 16 cm dolgo kovinsko ploščico. (M. Završnik, ustno, 09. 03. 2012).

Kasneje so bile tablice plastične, drap barve, dolge 15 cm in široke 2,5 cm. Na koncu so bile prirezane v puščico. Napisane so bile na roko, s črno barvo. Latinsko ime rodu in vrste je bilo napisano z velikimi tiskanimi črkami, slovensko ime pa z malimi tiskanimi črkami. (M. Završnik, ustno, 09. 03. 2012).

Anton Tožbar je pozimi delal majhne lesene tablice, pobarval jih je z rumeno barvo in nanje s svinčnikom pisal imena. Imel jih je za označevanje posejanih rastlin v lončkih in na gredicah v tako imenovanem »otročkem vrtcu«. (M. Završnik, ustno, 09. 03. 2012).

Zadnja desetletja imamo tablice iz drap pleksi ploščic, napisi so gravirani in v črni barvi. Dolge so 21 cm in široke 3,5 cm. Latinsko ime rodu in vrste je napisano z velikimi črkami, slovensko ime pa z malimi črkami.

Slika 25. Označevalna tablica iz pleksi stekla, ki jih imamo v zadnjih desetletjih. Foto: Ciril Mlinar.

Figure 25. Plant description plexiglass plate used in the last few decades. Photo: Ciril Mlinar

PEDAGOŠKO IN RAZISKOVALNO DELO V JULIANI

Ker sta v vrtu stalno zaposlena samo dva sodelavca, ne moremo zagotoviti pedagoške dejavnosti oziroma vodenih obiskov vrta, razen izjemoma po dogovoru. Sodelujemo pa pri najbolj množični prireditvi Triglavskega narodnega parka, pri Belarjevih dnevih, ki so se začeli leta 1999 v počastitev 24. maja – Evropskega dneva parkov. Namenjeni so učenkam in učencem petih razredov osnovnih šol iz neposredne okolice našega edinega narodnega parka. Povabljeni so tudi otroci iz Rezije (Naravni park Julijsko predgorje), Avstrije (Narodni park Nockberge) in Hrvaške (Narodni park Risnjak v Gorskem Kotarju). Ime so dobili po dr. Albinu Belarju, idejnemu očetu Triglavskega narodnega parka. Vključen je tudi obisk Juliane s strokovnim vodstvom.

Leta 1976 je bila v počastitev 50. obletnice Juliane v našem muzeju razstava o vrtu, leta 2001 pa smo Juliano predstavili na nekaj panojih v Botaničnem vrtu v Münchnu v Nemčiji.

Najbolj razvejana je naša propagandno-popularizacijska dejavnost, saj smo v zadnjih petnajstih letih izdali vodnike in zloženke v slovenskem, angleškem, nemškem, italijanskem in francoskem jeziku ter serijo 15 razglednic z rastlinskimi motivi. Juliana ima svojo spletno stran, predstavljena je tudi na različnih lokalnih in turističnih internetnih straneh. Ko je Juliana praznovala 80 let obstoja (2006), smo izdali tudi filme (DVD) v petih jezikih ter v dveh dolžinah (3 minute, 20 minut). 80-letnica Juliane je bila obeležena še na naslovnici *Index seminum*, ki ga izdaja Botanični vrt Univerze v Ljubljani, s fortografijo, simbolom Juliane Zoisovo zvončico (*Campanula zoysii*) in napisom, ki je bil tudi v tem letu poslan na tristo naslovov po svetu.

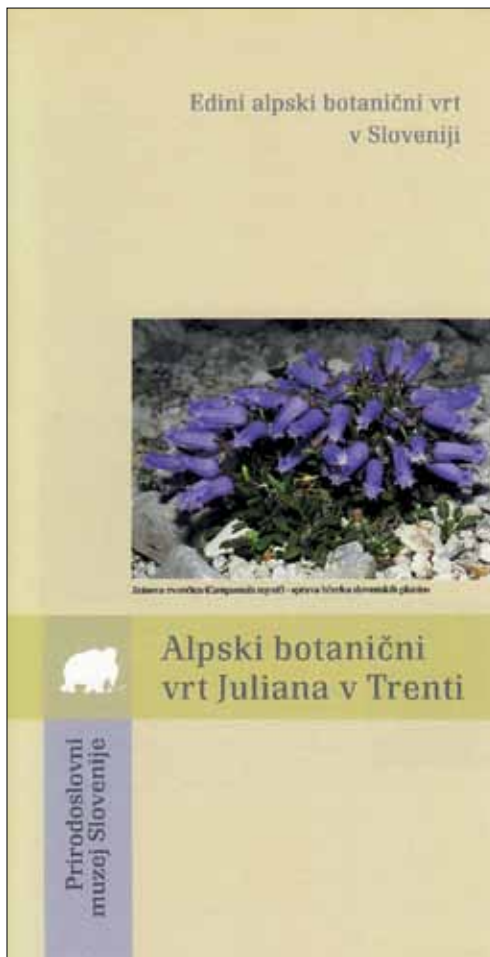
Slika 26. Belarjevi dnevi, ki jih organizira Triglavski narodni park. Foto: Jože Mihelič.

Figure 26. Belar's Days, organized by Triglav National Park. Photo: Jože Mihelič

Slika 27. *Alpski botanični vrt Juliana v Trenti. Prirodoslovni muzej Slovenije. Video DVD.*

Figure 27. *Juliana Botanical Garden in Trenta. Slovenian Museum of Natural History. Video DVD.*

Slika 28. *Zloženka Alpski botanični vrt Juliana v Trenti iz leta 2005.*

Figure 28. *Brochure for the Juliana Alpine Botanical Garden in Trenta from 2005.*

V letu 2011 je izšel nov vodnik in leta 2012 nova zloženka.

V vrtu (znanstveno) raziskovalno delo ni mogoče, ker je zaposlenih premalo ljudi in ker je vrt premajhen.

Juliana je vključena v slovensko Mrežo botaničnih vrtov in arboretumov in v mednarodno združenje Alpskih in arktičnih botaničnih vrtov (Alpine and Arctic Botanical Gardens). Sodeluje tudi z Mednarodno zvezo alpskih botaničnih vrtov (A.I.G.B.A. = Associazione Internazionale Giardini Botanici Alpini) in zlasti z Botaničnim vrtom Univerze v Ljubljani in z zavodom Triglavski narodni park.

Slika 29. Zloženka Alpski botanični vrt Juliana iz leta 2012.

Figure 29. Brochure for the Juliana Alpine Botanical Garden from 2012.

ZAKONI, S KATERIMI JE JULIANA ZAVAROVANA

Dr. Angela Piskernik si ni samo prizadevala, da bi Juliano obnovili in zanjo skrbeli, ampak da bi jo zavarovali tudi z zakonom. Tako so jo zavarovali že leta 1951.

Odločba o zavarovanju a) alpineta »Julijana« v Trenti, b) alpineta v steni Kukle, c) arboreta »Trenta«, d) gozdnega rezervata pod Kuklo, e) predela Mlinarica-Razor in f) soteske Mlinarica-Korita. Uradni list LRS, št. 21-115/51. Dne 19. VI. 1951, str. 132–133.

Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot. Uradni list Republike Slovenije, št. 111/2004 z dne 14. 10. 2004.

Priloga 1: Seznam naravnih vrednot in njihova razvrstitev na vrednote državnega in lokalnega pomena. (Kot botanična vrednota državnega pomena je pod ident. številko 1 navedena Juliana.)

Zakon o Triglavskem narodnem parku (ZTNP-1). Uradni list RS, št. 52/2010 z dne 30. 6. 2010.

Priloga 1: Ožja zavarovana območja v Triglavskem narodnem parku. (Pod št. 21: Naravni spomenik Trenta–Alpinum Juliana.)

RASTLINSKE VRSTE V JULIANI

Že Albert Bois de Chesne je skušal vrt urediti ekološko, po združbah, tako da bi bila posamezna gredica le izsek resničnega stanja v naravi, ves vrt pa pisan mozaik rastlinstva naših Alp. Omenili smo, s kakšnimi težavami se je srečeval. Po dolini Soče prihaja močan vpliv Sredozemskega morja, podnebje je bolj milo kot na drugi strani Vršiča, v Kranjski Gori. Tudi sama lega Juliane, njen položaj na južnem pobočju Kukle, daje veliko boljše možnosti kraškim rastlinam kot pa visokogorskim. Treba jim je umetno ustvariti podobno okolje, kot ga imajo na svojih naravnih rastiščih. Kljub trudu mnogo rastlin propade zaradi velike poletne suše, neugodno vplivajo tudi zime brez snega, morda jim ne ustreza prst, včasih pa so jih izpodrinile druge rastline. Nekatere vrste sploh ne uspevajo, nekatere manj občutljive vrste uspevajo nekaj let, druge pa se spremenijo.

Lega vrta ima tako slabosti kot prednosti. Za večino rastlin, ki uspevajo v subalpskem in alpskem pasu, je lega vrta neugodna, zato slabše uspevajo in jih je treba večkrat ponovno prinesiti iz narave. Mnoge se sploh ne primejo. Včasih pa nas razveseli vrsta, ki že leta ni zacvetela, ali vrsta, ki smo jo nevede izkopali skupaj z drugo rastlino. Po drugi strani pa nizka nadmorska višina in topel vpliv morja, ki prihaja po dolini Soče navzgor, omogoča rast številnim kraškim in predalpskim rastlinam.

Koliko rastlin pa sploh uspeva v vrtu? V času Alberta Bois de Chesna naj bi jih bilo okrog 950, Angela Piskernik piše kar o približno 1000 vrstah, v šestdesetih letih naj bi jih bilo 900. Te številke so verjetno nekoliko pretirane. V Juliani zdaj uspeva okrog 600 rastlinskih vrst.

SEZNAM RASTLINSKIH VRST V JULIANI NEKOČ IN ZDAJ

V seznamu rastlinskih vrst so rastline, ki so v Juliani nekoč uspevale, in rastline, ki uspevajo še zdaj. V spisku je 1343 taksonov.

Imena rastlinskih vrst so latinska in urejena po abecednem vrstnem redu.

Zdaj uveljavljena oziroma veljavna znanstvena imena navajam v glavnem po delih: Aeschmann D. & K. Lauber, D. M. Moser, J-P. Theurillat, 2004; Hegi, G. (ed.), 1906–1992; Martinčič, A. & F. Sušnik, 1969; Martinčič, A. & F. Sušnik, 1984; Martinčič, A. & T. Wraber, N. Jogan, V. Ravnik, A. Podobnik, B. Turk, B. Vreš, 1999; Martinčič, A. & T. Wraber, N. Jogan, A. Podobnik, B. Turk, B. Vreš, V. Ravnik, B. Frajman, S. Strgulc Krajšek, B. Trčak, T. Bačič, M. A. Fischer, K. Eler, B. Surina, 2007; Mayer, E., 1952; Piskernik, A., 1941; Piskernik, A., 1951; Trpin, D. & B. Vreš, 1995; Tutin, G. & al., 1984–1980; The Plant List: <http://www.theplantlist.org/>; The International Plant names Index: <http://www.ipni.org/>.

Določitev oziroma identifikacija nekaterih imen ni bila možna, saj jih po dostopnih podatkih nisem uspela najti.

V spisku na prvem mestu navajam strokovno (latinsko) ime vrste z avtorjem in v oklepaju imena, ki so jih uporabljali različni avtorji.

V drugem stolpcu so rastline, ki so uspevale v Juliani od leta 1926 do 1945:

B1 – Bois de Chesne, 1930

B2 – Bois de Chesne, 1932

B3 – Bois de Chesne, 1951

JK – Julius Kugy (1931, 1943)

V tretjem stolpcu so rastline, ki so uspevale v Juliani od leta 1945 do 1960:
AP – Angela Piskernik (1950 a, 1950 b, 1950 c)

V četrtem stolpcu so rastline, ki so uspevale v Juliani od leta 1960 do 1962:
CJ – Ciril Jeglič (1963)

V petem stolpcu so rastline, ki so uspevale v Juliani od leta 1962 do 1975:
TW – Tone Wraber (1960–1963)

V šestem stolpcu so rastline, ki so uspevale v vrtu od leta 1975 do 2011:
NP – Nada Praprotnik (1989, 1996, 2003, 2007, 2011; Index seminum 1973, 1975, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1990, 1991, 1992, 1994, 1995, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010)

V sedmem stolpcu so različne (morebitne) opombe oziroma pripombe.

ABECEDNI SEZNAM RASTLINSKIH VRST V JULIANI

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Abies alba</i> Miller		AP, AP 2			NP	
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.		AP, AP 11				
<i>Achillea atrata</i> L.	B 3, JK	AP 19	CJ	TW	NP	
<i>Achillea clavенаe</i> L.	B 1, B 2	AP, AP 10, 21, 34, 35	CJ	TW	NP	
<i>Achillea collina</i> J. Becker ex Reichenb.		AP, AP 31		TW		
<i>Achillea distans</i> Waldst. & Kit. ex Willd.		AP, AP 21, 30		TW	NP	
<i>Achillea distans</i> Waldst. & Kit. ex Willd. subsp. <i>tanacetifolia</i> Janchen (= <i>Achillea tanacetifolia</i> Janchen)	B 1	AP -, AP 31		TW		
<i>Achillea macrophylla</i> L.		AP -				
<i>Achillea ptarmica</i> L.		AP -				
<i>Achillea umbellata</i> Sibth. & Sm.		AP -				
<i>Achnatherum calamagrostis</i> (L.) PB. (= <i>Lasiagrostis calamagrostis</i> (L.) Link)		AP -				
<i>Acinos alpinus</i> (L.) Moench subsp. <i>alpinus</i> (= <i>Satureja alpina</i> (L.) Scheele = <i>Calamintha alpina</i> (L.) Lam.)		AP 23		TW	NP	
<i>Aconitum angustifolium</i> Bernh. ex Rechb.	B 1	AP, AP 28, 32		TW	NP	
<i>Aconitum anthora</i> L.		AP -, AP 32 -				

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Aconitum degenii</i> Gáyér subsp. <i>paniculatum</i> (Archang.) Mucher (= <i>A. paniculatum</i> auct., non Lam.)	B 1	AP -, AP 34		TW	NP	
<i>Aconitum lycoctonum</i> L. em Koelle subsp. <i>vulparia</i> (Rchb. ex Spreng.) Nym. (= <i>A. vulparia</i> Rchb.)	B 1	AP -, AP 14, 23, 50			NP	
<i>Aconitum lycoctonum</i> L. em. Koelle subsp. <i>ranunculifolium</i> (Rchb.) Schinz & Keller (= <i>A. ranunculifolium</i> Rchb.)		AP -, AP 32		TW	NP	
<i>Aconitum napellus</i> L. em. Skalicky		AP -				
<i>Aconitum tauricum</i> Wulfen					NP	
<i>Aconitum variegatum</i> L.		AP, AP 15			NP	
<i>Actaea spicata</i> L.	B 1, B 2	AP -, AP 5		TW	NP	
<i>Adenophora liliifolia</i> (L.) DC.	B 2, B 3	AP, AP 1, 14	CJ	TW	NP	
<i>Adenostyles alliariae</i> (Gouan) A. Kerner	B 3	AP -, AP 15	CJ	TW	NP	
<i>Adenostyles glabra</i> (Miller) DC. (= <i>A. alpina</i> (L.) Bluff & Fingerh.)	B 1	AP, AP 15	CJ	TW	NP	
<i>Adiantum capillus-veneris</i> L.	JK	AP -		TW		Kugy upa, da »se bodo kmalu in za trajno priključili«.
<i>Adoxa moschatellina</i> L.		AP -, AP 18 -, 22		TW	NP	
<i>Aethionema saxatile</i> (L.) R. Br.	B 1	AP 37		TW	NP	
<i>Agrimonia eupatoria</i> L.		AP, AP 42		TW	NP	
<i>Agrostis alpina</i> Scop.		AP -, AP 37		TW	NP	
<i>Agrostis rupestris</i> All.		AP 26		TW		
<i>Ajuga genevensis</i> L.		AP, AP 30 -		TW		
<i>Ajuga pyramidalis</i> L.	JK	AP -		TW	NP	
<i>Ajuga reptans</i> L.					NP	
<i>Alchemilla alpina</i> L.		AP -				
<i>Alchemilla conjuncta</i> Bab.		AP 16	CJ	TW	NP	
<i>Alchemilla fissa</i> Günther & Schummel (= <i>A. glaberrima</i> (F. W. Schultz) Buser)		AP, AP 16		TW		
<i>Alchemilla flabellata</i> Buser		AP, AP 16, 27		TW		
<i>Alchemilla glabra</i> Neygenf. (= <i>A. alpestris</i> auct.)		AP	CJ	TW	NP	
<i>Alchemilla glaucescens</i> Wallr. (= <i>A. hybrida</i> L.)		AP, AP 16		TW		
<i>Alchemilla hoppeana</i> (Reichenb.) Dalla Tore in Hartinger		AP, AP 16	CJ	TW	NP	
<i>Alchemilla velebitica</i> Borbás (= <i>A. plicatula</i> Gand.)					NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Alchemilla vulgaris</i> L. (= <i>Alchemilla acutiloba</i> Opiz)			CJ		NP	
<i>Alisma plantago-aquatica</i> L.					NP	
<i>Allium carinatum</i> L. subsp. <i>carinatum</i>		AP, AP 5		TW	NP	
<i>Allium carinatum</i> L. subsp. <i>pulchellum</i> Bonnier & Layens (= <i>A. pulchellum</i> G. Don., nom. illeg.)		AP, AP 21				
<i>Allium ericetorum</i> Thore (= <i>A. ochroleucum</i> Waldst. & Kit.)	B 1, B 2	AP, AP 42		TW	NP	
<i>Allium huteri</i> Sund.		AP -				Gojena oblika (?): <i>Allium senescens</i> 'Huteri'
<i>Allium kermesinum</i> Reichenb.				TW		
<i>Allium saxatile</i> Bieb. (= <i>A. globosum</i> Bieb. ex Redouté)	B 1	AP, AP 42		TW		
<i>Allium schoenoprasum</i> L.	B 1	AP 6				
<i>Allium schoenoprasum</i> L. subsp. <i>alpinum</i> (DC.) Čelak. (= <i>A. sibiricum</i> auct., non L.)	B 1, B 2	AP 42		TW	NP	
<i>Allium senescens</i> L. (= <i>A. montanum</i> F. W. Schmidt)	B 1, B 2	AP, AP 42	CJ	TW	NP	
<i>Allium sphaerocephalon</i> L.	B 2	AP, AP 42		TW		
<i>Allium suaveolens</i> Jacq.	B 1, B 2	AP, AP 42				
<i>Allium ursinum</i> L.	B 1	AP 7			NP	
<i>Allium victorialis</i> L.	B 2	AP 7, 42	CJ	TW	NP	
<i>Alnus alnobetula</i> (Ehrh.) Hartig (= <i>A. viridis</i> (Chaix) DC.)		AP, AP 39	CJ		NP	
<i>Alyssum alyssoides</i> (L.) L.		AP 21				
<i>Alyssum moellendorffianum</i> Ascherson ex G. Beck					NP	
<i>Alyssum montanum</i> L.	B 1	AP 21		TW	NP	
<i>Alyssum ovirense</i> A. Kerner	B 3, JK	AP	CJ	TW	NP	
<i>Alyssum repens</i> Baumg. subsp. <i>repens</i> (= <i>A. transsilvanicum</i> Schur)		AP -				
<i>Alyssum wulfenianum</i> Bernh.	B 1, JK	AP -, AP 36 -		TW	NP	
<i>Amelanchier ovalis</i> Medik.		AP, AP 39	CJ	TW	NP	
<i>Anacamptis pyramidalis</i> (L.) Rich.		AP -				
<i>Androsace chamaejasme</i> Wulfen in Jacq.		AP 34		TW	NP	
<i>Androsace lactea</i> L.	B 2	AP, AP 34		TW	NP	
<i>Androsace sarmentosa</i> Wallr.		AP-				
<i>Androsace villosa</i> L.	B 1, B 2, JK	AP, AP 34	CJ	TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Androsace vitaliana</i> (L.) Lapeyr. (= <i>Douglasia vitaliana</i> (L.) Hooker fil. ex Pax)		AP, AP 47		TW	NP	
<i>Anemone baldensis</i> Turra	JK	AP -, AP 34, 34 -	CJ	TW	NP	
<i>Anemone borealis</i> Rich.	B 3	AP -, AP 3 -, 6 -				
<i>Anemone narcissiflora</i> L.	JK		CJ		NP	
<i>Anemone nemorosa</i> L.	B 2	AP -			NP	
<i>Anemone ranunculoides</i> L.	B 2				NP	
<i>Anemone trifolia</i> L.		AP		TW	NP	
<i>Angelica sylvestris</i> L.	B 2	AP -, AP 9			NP	
<i>Antennaria carpatica</i> (Wahlenb.) Bluff & Fingerh.	B 1	AP -, AP 34 -		TW	NP	
<i>Antennaria dioica</i> (L.) Gaertner	B 1, B 2	AP	CJ	TW	NP	
<i>Anthericum ramosum</i> L.	B 1, B 2	AP, AP 8, 34	CJ	TW	NP	
<i>Anthriscus fumarioides</i> (Waldst. & Kit.) Spreng.	B 1	AP 42				
<i>Anthriscus nitidus</i> (Wahlenb.) Garcke	B 1, B 2	AP -		TW	NP	
<i>Anthyllis jacquinii</i> A. Kern. (= <i>A. montana</i> L. subsp. <i>jacquinii</i> (A. Kern.) Beck)	B 1	AP, AP 33		TW	NP	
<i>Anthyllis vulneraria</i> L.		AP 40				
<i>Anthyllis vulneraria</i> L. subsp. <i>alpestris</i> Asch. & Graebn. (= <i>A. alpestris</i> Hegetschw.)		AP, AP 26, 37		TW	NP	
<i>Anthyllis vulneraria</i> L. subsp. <i>carpatica</i> (Pant.) Nyman (= <i>A. affinis</i> Brittinger)	B 3	AP, AP 26, 37	CJ	TW		
<i>Anthyllis x rubicunda</i> Wenderoth. (<i>A. vulneraria</i> L. subsp. <i>weldeniana</i> (Reichenb.) Cullen x <i>A. vulneraria</i> L. subsp. <i>carpatica</i> (Pant.) Nyman)		AP, AP 33, 37				
<i>Aphanes arvensis</i> L. (= <i>Alchemilla arvensis</i> (L.) Scop.)		AP 33, AP -				
<i>Aposeris foetida</i> (L.) Less.		AP -		TW	NP	
<i>Aquilegia alpina</i> L.	B 3	AP 3 -				
<i>Aquilegia atrata</i> Koch	B 1, B 2	AP		TW	NP	
<i>Aquilegia bertolonii</i> Schott					NP	
<i>Aquilegia coerulea</i> James	B 1	AP				
<i>Aquilegia einseleana</i> F. W. Schultz	B 1	AP, AP 15		TW	NP	
<i>Aquilegia glutinosa</i>		AP -				Ni (dostopnih) podatkov!
<i>Aquilegia kitaibelii</i> Schott	B 2	AP			NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Aquilegia nigricans</i> Baumg. (= <i>A. vulgaris</i> L.)	B 2	AP, AP 2, 16, 17, 49		TW	NP	Zamenjevali so obe vrsti, verjetno gre za vrsto <i>A. nigricans</i> .
<i>Arabis alpina</i> L.	B 1, B 2	AP -, AP 37	CJ	TW	NP	
<i>Arabis alpina</i> L. subsp. <i>alpina</i>	B 1	AP, AP 14		TW	NP	Vključuje tudi takson <i>A. crispata</i> .
<i>Arabis bellidifolia</i> Crantz (= <i>A. pumila</i> Jacq.)	B 2	AP 36 -		TW	NP	
<i>Arabis bellidifolia</i> Crantz subsp. <i>bellidifolia</i>					NP	
<i>Arabis caerulea</i> All.	B 1, B 3	AP, AP 37	CJ	TW	NP	
<i>Arabis caucasica</i> Schlecht. in Willd. (= <i>A. albida</i> Steven)		AP -				
<i>Arabis ciliata</i> Clairv. (= <i>A. corymbiflora</i> Vest)	B 1	AP -				
<i>Arabis glabra</i> (L.) Bernh.		AP -				
<i>Arabis hirsuta</i> (L.) Scop.					NP	
<i>Arabis nemorensis</i> (Hoffm.) Koch	B 2	AP -				
<i>Arabis scopuliana</i> Boiss.	JK	AP, AP 34, 41, 43, 44		TW	NP	
<i>Arabis soyeri</i> Reuter & Huet (= <i>A. jacquinii</i> G. Beck)	B 1, B 2	AP -, AP 17 -, 27 -		TW	NP	
<i>Arabis turrata</i> L.				TW		
<i>Arabis vochinensis</i> Sprengel	B 1, B 3	AP, AP 34, 38, 41	CJ	TW	NP	
<i>Arctium tomentosum</i> Miller		AP -, AP 8 -				
<i>Arctostaphylos alpina</i> (L.) Spreng. (= <i>Arctous alpina</i> (L.) Niedenzu)	B 3, JK	AP, AP 32, 47 -, 48	CJ	TW	NP	
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) Spreng.		AP, AP 41	CJ	TW	NP	
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) Sprengel subsp. <i>crassiflora</i> (Br.-Bl.) Rivas-Martinez ex Viel. (= <i>A. uva-ursi</i> (L.) Sprengel)					NP	
<i>Aremonia agrimonoides</i> (L.) DC.		AP, AP 7			NP	
<i>Arenaria ciliata</i> L.		AP -, AP 36 -	CJ	TW	NP	
<i>Arenaria grandiflora</i> L.		AP -, AP 36 -				
<i>Arenaria montana</i> L.		AP -				
<i>Arenaria pinifolia</i> M. Bieb.		AP -				
<i>Argyrolobium zanonii</i> (Turra) P. W. Ball (= <i>A. linnaeanum</i> Walpers = <i>A. argenteum</i> (L.) Willk., non (Jacq.) Ecklon & Zeyher)		AP, AP 30		TW		
<i>Aristolochia pallida</i> Willd.		AP, AP 5		TW	NP	
<i>Armeria alpina</i> (DC.) Willd.	B 1, B 2	AP, AP 20		TW	NP	
<i>Arnica montana</i> L.	B 2, B 3, JK	AP -, AP 47	CJ	TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Artemisia alba</i> Turra (= <i>A. biasoletiana</i> Vis. = <i>A. incanescens</i> Jord. = <i>A. lobelii</i> All.)	B 1, B2	AP, AP -, AP 6 -, AP 22	CJ	TW	NP	
<i>Artemisia atrata</i> Lam.	B 2	AP, AP 29, 33	CJ	TW	NP	
<i>Artemisia campestris</i> L.					NP	
<i>Artemisia lerchiana</i> Weber in Stechm. (= <i>A. incana</i> B. A. Keller, non Druce)		AP 14				
<i>Artemisia nitida</i> Bertol.				TW	NP	
<i>Artemisia umbelliformis</i> Lam. (= <i>A. laxa</i> Fritsch)		AP -				
<i>Arum maculatum</i> L.			CJ	TW	NP	
<i>Aruncus dioicus</i> (Walter) Fernald (= <i>A. silvestris</i> Kost. = <i>A. vulgaris</i> Raf.)	B 3	AP, AP 2			NP	
<i>Asarum europaeum</i> L.		AP, AP 5		TW	NP	
<i>Asparagus acutifolius</i> L.		AP -				
<i>Asparagus tenuifolius</i> Lam.		AP, AP 5			NP	
<i>Asperula aristata</i> L.					NP	
<i>Asperula cynanchica</i> L.		AP -			NP	
<i>Asperula taurina</i> L.		AP -, AP 7			NP	
<i>Asphodelus albus</i> L.	B 2, B 3	AP, AP -, 2, 13, 39	CJ	TW	NP	
<i>Asplenium adiantum-nigrum</i> L.		AP, AP 18, 22		TW		
<i>Asplenium fissum</i> Kit. ex Willd.	B 3, JK	AP, AP 37, 38		TW	NP	
<i>Asplenium ruta-muraria</i> L.		AP, AP 10, 25, 34		TW	NP	
<i>Asplenium seelosii</i> Leyb.	JK	AP -, AP 26 -	CJ	TW	NP	
<i>Asplenium trichomanes</i> L.		AP 18, 25, 34		TW	NP	
<i>Asplenium viride</i> Huds.		AP, AP 17		TW	NP	
<i>Aster alpinus</i> L.	B 1, B 2	AP, AP 1, 34, 35	CJ	TW	NP	
<i>Aster amellus</i> L.	B 1	AP, AP 30		TW	NP	
<i>Aster bellidiastrum</i> (L.) Scop.	B 1	AP, AP 10, 18, 19		TW	NP	
<i>Aster linosyris</i> (L.) Bernh.	B 1	AP, AP 13	CJ	TW	NP	
<i>Astragalus australis</i> (L.) Lam. (= <i>A. helveticus</i> (Hartm.) O. Schwarz)		AP -		TW	NP	
<i>Astragalus carniolicus</i> A. Kern.		AP 28	CJ	TW	NP	
<i>Astragalus cicer</i> L.		AP -, AP 31 -		TW		
<i>Astragalus depressus</i> L.					NP	
<i>Astragalus glycyphyllos</i> L.		AP, AP 15		TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Astragalus onobrychis</i> L.		AP -, AP 31 -		TW		
<i>Astragalus penduliflorus</i> Lam.					NP	
<i>Astragalus vesicarius</i> L. subsp. <i>pastellianus</i> (Pollini) Arcangeli (= <i>A. pastellianus</i> Pollini)	B 1	AP		TW		
<i>Astrantia bavarica</i> F. W. Schultz		AP -, AP 20		TW	NP	
<i>Astrantia carniolica</i> Jacq.	B 1	AP, AP 14			NP	
<i>Astrantia major</i> L.	B 1	AP, AP 13, 15		TW	NP	
<i>Astrantia major</i> L. subsp. <i>carinthiaca</i> (Hoppe) Arcang. (= <i>A. carinthiaca</i> Hoppe)		AP			NP	
<i>Astrantia major</i> L. subsp. <i>major</i>					NP	
<i>Athamanta cretensis</i> L.	B 1, B 2	AP, AP 37	CJ	TW	NP	
<i>Athamanta turbith</i> (L.) Brot. p. p., em. H. Karst. (= <i>A. rupestris</i> (Scop.) Suffr., Rechb., non Vill.)	B 2, B 3, JK	AP, AP 9, 37, 39	CJ	TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Athyrium distentifolium</i> Tausch ex Opiz (= <i>A. alpestre</i> (Hoppe) Milde)	JK	AP -, AP 18		TW	NP	
<i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth		AP -, AP 18		TW	NP	
<i>Atocion rupestre</i> (L.) Oxelman (= <i>Silene rupestris</i> L.)	B 3, JK	AP -, AP 47	CJ		NP	
<i>Atraphaxis caucasica</i> (Hoffm.) Pavlov (= <i>Polygonum caucasicum</i> Hoffm.)	B 3	AP -, AP 3 -				
<i>Atropa bella-donna</i> L.		AP -, AP 2		TW	NP	
<i>Aubrieta columnae</i> Guss. subsp. <i>croatica</i> (Schott, Nyman & Kotschy) Mattf. (= <i>A. croatica</i> Schott, Nyman & Kotschy)		AP, AP 6	CJ	TW		
<i>Aubrieta deltoidea</i> (L.) DC.		AP -, AP 6 -				
<i>Aurinia petraea</i> (Ard.) Schur (= <i>Alyssum petraeum</i> Ard.)	B 1	AP -, AP 21		TW	NP	
<i>Bartsia alpina</i> L.		AP -, AP 20	CJ	TW	NP	AP napačno napisala <i>Bartochia alpina</i> !
<i>Bellis perennis</i> L.					NP	
<i>Berberis vulgaris</i> L.		AP, AP 32			NP	
<i>Betonica alopecuroides</i> L. (= <i>Stachys jacquinii</i> (Godron) Fritsch = <i>Betonica jacquinii</i> Gren. & Godr.)	B 2	AP, AP 9, 17, 23, 27, 48		TW	NP -, NP	
<i>Betonica divulsa</i> Ten.				TW		
<i>Betonica officinalis</i> L.					NP	
<i>Betonica officinalis</i> L. subsp. <i>officinalis</i> (= <i>Stachys danica</i> (Mill.) Schinz & Thell.)		AP, AP 15		TW		
<i>Betula pendula</i> Roth		AP 39				
<i>Betula pubescens</i> Ehrh.		AP				

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Biscutella laevigata</i> L.		AP, AP 6, 13	CJ		NP	
<i>Blechnum penna-marina</i> (Poir.) Kuhn		AP -				
<i>Blechnum spicant</i> (L.) Roth		AP -, AP 18		TW	NP	
<i>Blysmus compressus</i> (L.) Link.		AP -		TW	NP	
<i>Botrychium lunaria</i> (L.) Sw.	JK	AP -, AP 41		TW	NP	
<i>Botrychium virginianum</i> (L.) Sw.					NP	
<i>Brachypodium sylvaticum</i> (Huds.) PB.		AP -, AP 26-				
<i>Braya alpina</i> Sternb. & Hoppe		AP, AP 6			NP	
<i>Briza media</i> L.					NP	
<i>Bromopsis transsilvanica</i> (Steud.) Holub (= <i>Bromus transsilvanicus</i> Steudel)		AP -				
<i>Bulbocodium vernum</i> L.		AP -				
<i>Buphthalmum salicifolium</i> L.		AP, AP 15, 22, 23, 43 -		TW	NP	
<i>Bupleurum falcatum</i> L. subsp. <i>cernuum</i> (Ten.) Arcang. (= <i>B. cernuum</i> Ten. = <i>B. exaltatum</i> M. Bieb.)		AP, AP 35 -			NP	
<i>Bupleurum longifolium</i> L.	JK	AP, AP 17-			NP	
<i>Bupleurum petraeum</i> L.	B 1, B 3	AP, AP 10, 37	CJ	TW	NP	
<i>Bupleurum ranunculoides</i> L.	B 1, B 2	AP, AP 35		TW	NP	
<i>Bupleurum ranunculoides</i> L. subsp. <i>ranunculoides</i>					NP	
<i>Bupleurum ranunculoides</i> L. var. <i>canalense</i> (Wulf.) Gremlí (= <i>B. canalense</i> Wulf.)		AP, AP 35		TW		
<i>Calamagrostis arundinacea</i> (L.) Roth		AP, AP 5, 41				
<i>Calamagrostis varia</i> (Schrud.) Host		AP -, AP 23, 42		TW		
<i>Calamintha grandiflora</i> (L.) Moench (= <i>Satureja grandiflora</i> (L.) Scheele)		AP -, AP 9				
<i>Calamintha menthifolia</i> Host (= <i>Satureja calamintha</i> (L.) Scheele) = <i>S. menthaefolia</i> (Host) Fritsch	B 1	AP, AP -, AP 42, AP 42 -		TW		
<i>Calamintha nepeta</i> (L.) Savi (= <i>Satureja nepetoides</i> (Jordan) Fritsch = <i>C. nepetoides</i> Jord. = <i>C. brauneana</i> (Hoppe) Jávorka)		AP, AP 32		TW	NP	
<i>Calluna vulgaris</i> (L.) Hull		AP, AP 8 -			NP	
<i>Caltha palustris</i> L. subsp. <i>alpestris</i> (Schott, Nyman & Kotschi) Neumayer (= <i>C. alpestris</i> Schott, Nyman & Kotschi)	B 3, JK	AP -, AP 14 -	CJ	TW	NP	
<i>Caltha palustris</i> L. subsp. <i>palustris</i>	B 1, B 3, JK	AP 14	CJ	TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Calycocorsus stipitatus</i> (Jacq.) Rauschert (= <i>Willemetia stipitata</i> (Jacq.) Schinz & R. Keller)	B 1, B 3, JK	AP -, AP 14 -	CJ	TW	NP	
<i>Campanula alpina</i> Jacq.		AP -				
<i>Campanula barbata</i> L.	B 3, JK	AP -, AP 47 -	CJ	TW	NP	
<i>Campanula carnica</i> Schiede (= <i>C. linifolia</i> Nathh.)		AP, AP 8 -, 10			NP	
<i>Campanula carpatica</i> Jacq.		AP, AP 6	CJ		NP	
<i>Campanula cespitosa</i> Scop.		AP, AP 19		TW	NP	
<i>Campanula cochleariifolia</i> Lam.	B 3	AP -, AP 34, 36 -	CJ	TW	NP	
<i>Campanula glomerata</i> L. subsp. <i>glomerata</i>		AP 8, 33	CJ		NP	
<i>Campanula inconcessa</i> Schott, Nyman & Kotschy		AP, AP 17 -		TW		
<i>Campanula lactiflora</i> Bieb.		AP, AP -				
<i>Campanula latifolia</i> L.		AP, AP 5				
<i>Campanula marchesettii</i> Witasek	B 1	AP -, AP 21		TW	NP	
<i>Campanula morettiana</i> Reichenb.		AP-, AP 46-				
<i>Campanula patula</i> L.		AP -, AP 17 -		TW		
<i>Campanula persicifolia</i> L.		AP, AP 42		TW	NP	
<i>Campanula portenschlagiana</i> Schultes (= <i>C. pusilla</i> Haenke)			CJ			
<i>Campanula praesignis</i> G. Beck		AP, AP 26				
<i>Campanula pyramidalis</i> L.		AP, AP 22		TW	NP	
<i>Campanula rapunculoides</i> L.		AP -, AP 8 -			NP	
<i>Campanula rotundifolia</i> L. (= <i>C. racemosa</i> (Krašan) Witasek)	B 2	AP -, AP 17 -, 35 -		TW	NP	
<i>Campanula sarmatica</i> Ker. Gawl.		AP -				
<i>Campanula scheuchzeri</i> Vill. (= <i>C. kernerii</i> Witasek ex A. Kern. & Fritsch)		AP -, AP 19	CJ	TW	NP	
<i>Campanula sibirica</i> L.				TW		
<i>Campanula spicata</i> L.	B 1, JK	AP, AP 9, 21, 34, 45	CJ	TW	NP	
<i>Campanula thyrsoides</i> L. subsp. <i>carniolica</i> (Sünd.) Podlech					NP	
<i>Campanula thyrsoides</i> L. subsp. <i>thyrsoides</i>	B 2, JK	AP	CJ	TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Campanula trachelium</i> L.	B 2	AP, AP 5, 6			NP	
<i>Campanula trachelium</i> L. <i>flore albo</i>						Ni (dostopnih) podatkov!
<i>Campanula tridentata</i> Schreb.	B 3	AP -, AP 3 -, 6				

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Campanula x vrtacensis</i> Ravnik (<i>C. zoyisii</i> Wulfen x <i>C. cohleariifolia</i> Lam.)					NP -	Prinesla sem jo v vrt, vendar ni uspevala!
<i>Campanula zoyisii</i> Wulf.	B 3, JK	AP, AP 46, 48 -	CJ	TW	NP	
<i>Cardamine amara</i> L.	JK	AP, AP 14 -		TW	NP	
<i>Cardamine bulbifera</i> (L.) Crantz (= <i>Dentaria bulbifera</i> L.)	B 1	AP -, AP 7	CJ		NP	
<i>Cardamine enneaphyllos</i> (L.) Crantz (= <i>Dentaria enneaphyllos</i> L.)	B 1	AP -, AP 7	CJ		NP	
<i>Cardamine flexuosa</i> With.	B 1	AP -				
<i>Cardamine kitaibelii</i> Becherer (= <i>Dentaria polyphylla</i> Waldst. & Kit.)			CJ			
<i>Cardamine pentaphyllos</i> (L.) Crantz (= <i>Dentaria pentaphyllos</i> L.)		AP	CJ	TW	NP	
<i>Cardamine pratensis</i> L.		AP -				
<i>Cardamine trifolia</i> L.	B 1	AP -, AP 18 -		TW	NP	
<i>Cardamine waldsteinii</i> Dyer (= <i>Dentaria trifolia</i> L. = <i>C. savensis</i> O. E. Schulz)		AP -	CJ	TW	NP	
<i>Cardaminopsis arenosa</i> L. (= <i>Arabis arenosa</i> Scop.)	B 1					
<i>Cardaminopsis halleri</i> (L.) Hayek = <i>Arabis halleri</i> L.)	B1	AP -, AP 14, 17 -				
<i>Carduus carduelis</i> (L.) Gren.	B 1	AP -, AP 27		TW	NP	
<i>Carduus defloratus</i> L. sensu Kazmi		AP 21, 25		TW	NP	
<i>Carduus personata</i> (L.) Jacq.	B 1	AP -				
<i>Carex alba</i> Scop.		AP 10, 50		TW	NP	
<i>Carex atrata</i> L.		AP, AP -, AP 37	CJ	TW	NP	
<i>Carex brachystachys</i> Schrank				TW		
<i>Carex canescens</i> L.		AP -				
<i>Carex capillaris</i> L.		AP		TW		
<i>Carex curvula</i> All.			CJ			
<i>Carex digitata</i> L.				TW		
<i>Carex ferruginea</i> Scop.		AP -, AP 37	CJ	TW	NP	
<i>Carex firma</i> Host		AP, AP 37	CJ	TW	NP	
<i>Carex flava</i> L.		AP -			NP	
<i>Carex fuliginosa</i> Schkuhr					NP	
<i>Carex hallerana</i> Asso		AP, AP 6			NP	
<i>Carex hostiana</i> DC.		AP -				
<i>Carex humilis</i> Leyss.					NP	
<i>Carex montana</i> L.		AP -, AP 37-			NP	
<i>Carex mucronata</i> All.		AP -, AP 38		TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Carex nigra</i> (L.) Reichard (= <i>C. goodenowii</i> Gay)		AP, AP -, AP 37		TW		
<i>Carex ornithopoda</i> Willd.		AP -, AP 27 -			NP	
<i>Carex pilulifera</i> L.		AP -				
<i>Carex rupestris</i> Bell.					NP	
<i>Carex sempervirens</i> Vill.		AP -, AP 27	CJ	TW	NP	
<i>Carex sylvatica</i> Huds.		AP, AP 5		TW	NP	
<i>Carlina acaulis</i> L. subsp. <i>acaulis</i>					NP	
<i>Carlina vulgaris</i> L.		AP				
<i>Carpinus betulus</i> L.		AP, AP 4 -, 44, 50			NP	
<i>Carum carvi</i> L.	B 1	AP -				
<i>Centaurea alba</i> L. subsp. <i>splendens</i> (L.) Arcangeli (= <i>C. leucolepis</i> DC.)		AP, AP 33 -		TW		
<i>Centaurea alpina</i> L.		AP, AP 8	CJ	TW	NP	
<i>Centaurea carniolica</i> Host (= <i>C. yochinensis</i> Bernh. ex Reichenb., non Dostál in Tutin & al.)	B 1	AP -		TW	NP	
<i>Centaurea dichroantha</i> A. Kerner (= <i>C. alpigena</i> Paulin)		AP, AP 8, 28, 42	CJ	TW	NP	
<i>Centaurea haynaldii</i> Borbás ex Vuk.		AP -, AP 27 -		TW	NP	
<i>Centaurea haynaldii</i> Borbás ex Vuk. subsp. <i>julica</i> (Hayek) E. Mayer					NP	
<i>Centaurea jacea</i> L.		AP -		TW	NP	
<i>Centaurea kartschiana</i> Scop.		AP -				
<i>Centaurea montana</i> L.	B 1	AP -				
<i>Centaurea pannonica</i> (Heuffel) Simonkai					NP	
<i>Centaurea phrygia</i> L. subsp. <i>pseudophrygia</i> (C. A. Meyer) Gugler (= <i>C. pseudophrygia</i> C. A. Meyer)		AP -, AP 27 -		TW		
<i>Centaurea polyphylla</i> Pomel (= <i>C. ossica</i> (K. Koch) Boiss.)	B 3	AP, AP 3				
<i>Centaurea rupestris</i> L.	B 2	AP, AP 28	CJ	TW	NP	
<i>Centaurea scabiosa</i> L. subsp. <i>fritschii</i> (Hayek) Hayek (= <i>C. fritschii</i> Hayek)		AP, AP 8, 28	CJ	TW	NP	
<i>Centaurea scabiosa</i> L. subsp. <i>scabiosa</i>				TW	NP	
<i>Centaurea triumfetti</i> All.		AP, AP 28		TW	NP	
<i>Centaurea triumfetti</i> All. subsp. <i>sokolensis</i> (Pawl) Dostál				TW		
<i>Centaurea uniflora</i> Turra (= <i>C. plumosa</i> (Lam.) A. Kerner)		AP 27 -		TW		

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opomba
<i>Centaurea uniflora</i> Turra subsp. <i>nervosa</i> (Willd.) Bonnier & Layens (= <i>C. nervosa</i> Willd. = <i>C. plumosa</i> (Lam.) A. Kerner)		AP -			NP	
<i>Centaurea x sordida</i> Willd. (<i>C. rupestris</i> L. x <i>C. scabiosa</i> L. subsp. <i>fritschii</i> (Hayek) Hayek)	B 2	AP, AP 32, 39		TW	NP	
<i>Cephalanthera damasonium</i> (Mill.) Druce (= <i>C. alba</i> (Crantz) Simonk.)		AP -		TW	NP	
<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch		AP, AP 10			NP	
<i>Cephalanthera rubra</i> (L.) L. C. Rich.		AP -			NP	
<i>Cephalaria leucantha</i> (L.) Roemer & Schultes (= <i>Scabiosa trenta</i> Hacquet)	B 3, JK	AP, AP 35	CJ	TW	NP	
<i>Cerastium alpinum</i> L.		AP, AP 19		TW		
<i>Cerastium alpinum</i> L. subsp. <i>lanatum</i> (Lam.) Ascherson & Graebner (= <i>C. lanatum</i> Lam.)		AP -, AP 35 -				
<i>Cerastium arvense</i> L.		AP 41 -				
<i>Cerastium candidissimum</i> Correns.		AP, AP 3				
<i>Cerastium carinthiacum</i> Vest subsp. <i>carinthiacum</i> (= <i>C. carinthiacum</i> Vest)	B 1, B 3	AP -, AP 19-	CJ	TW	NP	
<i>Cerastium carinthiacum</i> Vest subsp. <i>austroalpinum</i> (Kunz) Kunz) (= <i>C. austroalpinum</i> H. Kunz)				TW	NP	
<i>Cerastium decalvans</i> Schloss. & Vuk. (= <i>C. lanigerum</i> Clementi, non Desv.)	B 1, B 2, JK	AP, AP 37, 38		TW	NP	
<i>Cerastium grandiflorum</i> Waldst. & Kit.		AP -, AP 13, 50		TW		
<i>Cerastium julicum</i> Schellm. (= <i>C. ovirense</i> Kerner)		AP -		TW		
<i>Cerastium latifolium</i> L.	JK	AP, AP 14 -, 19		TW	NP	
<i>Cerastium strictum</i> Haenke	B 1	AP, AP 19		TW	NP	
<i>Cerastium subtriflorum</i> (Rchb.) Pacher (= <i>C. sonticum</i> Beck)	B 1	AP		TW	NP	
<i>Cerastium sylvaticum</i> Waldst. & Kit.		AP -, AP 19 -		TW		
<i>Cerastium uniflorum</i> Clairv.				TW		
<i>Cerinthe glabra</i> Miller subsp. <i>glabra</i> (= <i>C. alpina</i> Kit.)		AP, AP 6				
<i>Cerinthe minor</i> L.					NP	
<i>Ceterach javorkeanum</i> (Vida) Soó					NP	
<i>Ceterach officinarum</i> DC.		AP, AP 9, 18		TW	NP	
<i>Chaerophyllum aureum</i> L.	B 1, B 2	AP -, AP 27 -				

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Chaerophyllum hirsutum</i> L. (= <i>C. cicutaria</i> Vill.)		AP -, AP 14 -		TW	NP	
<i>Chaerophyllum villarsii</i> Koch	B 2	AP -		TW	NP	
<i>Chamaecytisus hirsutus</i> (L.) Link (= <i>Cytisus hirsutus</i> (L.) Briq.)		AP, AP 27, AP 30 -, 39		TW	NP	
<i>Chamaecytisus purpureus</i> Scop. (= <i>Cytisus purpureus</i> Scop.)		AP, AP 5, 35, 40, 41		TW	NP	
<i>Chamaecytisus supinus</i> (L.) Link (= <i>Cytisus supinus</i> L.)		AP -, AP 32		TW		
<i>Chamaespartium sagittale</i> (L.) P. E. Gibbs (= <i>Genista sagittalis</i> L.)		AP, AP 28	CJ	TW	NP	
<i>Chamerion angustifolium</i> (L.) Holub (= <i>Chamaenerion angustifolium</i> (L.) Scop.)	B 1, B 2	AP -, AP 22 -		TW	NP	
<i>Chamerion dodonaei</i> (Vill.) Holub (= <i>Chamaenerion palustre</i> Scop. = <i>Epilobium dodonaei</i> Vill.)					NP	
<i>Chamorchis alpina</i> (L.) Rich		AP, AP 22		TW	NP	
<i>Chenopodium bonus-henricus</i> L.		AP -		TW	NP	
<i>Chlorocrepis staticifolia</i> (All.) Griseb. (= <i>Hieracium staticifolium</i> All.)	B 1			TW		
<i>Chondrilla chondrilloides</i> (Ard.) Karsten	B 1	AP -				
<i>Chrysosplenium alternifolium</i> L.		AP -				
<i>Cicerbita alpina</i> (L.) Wallr. (= <i>Mulgedium alpinum</i> (L.) Less.)		AP -, AP 2-	CJ	TW	NP	
<i>Circaea alpina</i> L.		AP -				
<i>Circaea lutetiana</i> L.		AP -				
<i>Cirsium pannonicum</i> (L. f.) Link		AP -			NP	
<i>Cirsium acaule</i> Scop.	B 2	AP -, AP 32 -				
<i>Cirsium carniolicum</i> Scop.	B 2, JK	AP -, AP 14, 24 -	CJ	TW	NP	
<i>Cirsium eriophorum</i> (L.) Scop.		AP -, AP 14 -			NP	
<i>Cirsium erisithales</i> (Jacq.) Scop.	B 1, JK	AP, AP 8		TW	NP	
<i>Cirsium montanum</i> (Waldst. & Kit. ex Willd.) Sprengel		AP -				
<i>Cirsium oleraceum</i> (L.) Scop.		AP -, AP 14		TW	NP	
<i>Cirsium palustre</i> (L.) Scop.		AP -, AP 14 -		TW		
<i>Cirsium spinosissimum</i> (L.) Scop.		AP -		TW	NP	
<i>Cirsium x linkianum</i> Löhr (<i>C. erisithales</i> (Jacq.) Scop. x <i>C. pannonicum</i> (L. f.) Link)					NP	
<i>Clematis alpina</i> (L.) Mill.	B 2, B 3	AP, AP 7, 15, 18, 34	CJ	TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Clematis recta</i> L.		AP, AP 29 -			NP	
<i>Clinopodium vulgare</i> L. (= <i>Calamintha clinopodium</i> (Benth.) Spenn.					NP	
<i>Coeloglossum viride</i> (L.) Hartm.		AP, AP 22		TW		
<i>Convallaria majalis</i> L.		AP, AP 18, 22		TW	NP	
<i>Corallorhiza trifida</i> Châtel.		AP 18				
<i>Coronilla coronata</i> L.	B 1, B 2	AP, AP 5		TW	NP	
<i>Coronilla emerus</i> L.		AP, AP 45		TW	NP	
<i>Coronilla vaginalis</i> Lam.	B 1, B 2	AP, AP 28	CJ	TW	NP	
<i>Coronilla varia</i> L.	B 2	AP -, AP 22, 45 -		TW	NP	
<i>Cortusa matthioli</i> L.				TW		
<i>Corydalis cava</i> (L.) Schweigger & Koerte		AP, AP 15	CJ	TW	NP	
<i>Corydalis solida</i> (L.) Clairv subsp. <i>solida</i>		AP -, AP 4-, 14 -	CJ		NP	
<i>Corylus avellana</i> L.		AP, AP 50			NP	
<i>Cotinus coggygria</i> Scop.					NP	
<i>Cotoneaster dielsianus</i> E. Pritz.					NP	
<i>Cotoneaster integerrimus</i> Medik.		AP, AP 9, 45			NP	
<i>Cotoneaster tomentosus</i> Lindl.	B 1	AP, AP 45		TW	NP	
<i>Crepis alpestris</i> (Jacq.) Tausch					NP	
<i>Crepis aurea</i> (L.) Cass.	B 1	AP -, AP 37			NP	
<i>Crepis bocconi</i> P. D. Sell (= <i>C. montana</i> (L.) Tausch)	B 1	AP -				
<i>Crepis chondrilloides</i> Jacq.	B 1	AP -				
<i>Crepis conyzifolia</i> (Gouan) A. Kerner				TW		
<i>Crepis kernerii</i> Rech. Fil. (= <i>C. jacquinii</i> auct. slov., non Tausch)	B 1	AP, AP 19, 34			NP	
<i>Crepis pyrenaica</i> (L.) W. Greuter (= <i>C. blattarioides</i> (L.) Vill.)	B 1	AP 21 -		TW	NP	
<i>Crepis slovenica</i> Holub (= <i>C. incarnata</i> (Wulfen) Tausch)	B 1, B 2	AP 21		TW	NP	
<i>Crepis terglouensis</i> (Hacquet) Kerner	B 1, B 3, JK	AP -, AP 37 -	CJ	TW		
<i>Crocus biflorus</i> Miller		AP, AP 15		TW	NP	
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams in Weber fil. & Mohr (= <i>C. variegatus</i> Hoppe & Hornsch.)	B 1	AP, AP 15		TW		
<i>Crocus vernus</i> (L.) Hill subsp. <i>albiflorus</i> (Kit.) Ascherson & Graebner (= <i>C. albiflorus</i> Kit.)	B 1	AP, AP 15		TW	NP	
<i>Crocus vernus</i> (L.) Hill subsp. <i>vernus</i> (= <i>C. napolitanus</i> Mordant & Loisel.)	B 1	AP, AP 15		TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Cruciata glabra</i> (L.) Ehrend.					NP	
<i>Cyclamen purpurascens</i> Miller (= <i>C. europaeum</i> auct.)		AP, AP 25, 34		TW	NP	
<i>Cymbalaria muralis</i> Gaertner, Meyer & Scherbius (= <i>Linaria cymbalaria</i> L.)		AP, AP 19		TW	NP	
<i>Cypripedium calceolus</i> L.	B 1, B 3, JK	AP, AP 8 -, 17, 18	CJ	TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Cystopteris fragilis</i> (L.) Bernh.				TW		
<i>Cystopteris montana</i> (Lam.) Bernh.		AP 18 -		TW		
<i>Cystopteris regia</i> (L.) Desv. (= <i>C. alpina</i> (Wulfen) Desv.)		AP, AP 18, 19		TW		
<i>Cytisus pseudoprocumbens</i> Markgr. (= <i>C. diffusus</i> (Willd.) Vis.)		AP, AP 31		TW	NP	
<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó (= <i>Orchis incarnata</i> L.)		AP -				
<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó (= <i>Orchis maculata</i> L.)		AP, AP 20		TW	NP	
<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó subsp. <i>maculata</i>					NP	
<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) Hunt & Summerh. (= <i>Orchis latifolia</i> nomen ambiguum)	B 2			TW		
<i>Dactylorhiza sambucina</i> (L.) Soó		AP -			NP	
<i>Danthonia alpina</i> Vest (= <i>D. calycina</i> (Vill.) Rchb., non Roem. & Schult.)		AP -				
<i>Danthonia decumbens</i> (L.) DC. (= <i>Steglingia decumbens</i> (L.) Bernh.)		AP -, AP 30		TW		
<i>Daphne alpina</i> L.	JK	AP, AP 14, 37, 38, 41	CJ	TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Daphne alpina</i> L. x <i>Daphne striata</i> Tratt.					NP	Križanec, nastal v vrtu; še brez imena.
<i>Daphne blagayana</i> Freyer	B 3, JK	AP, AP 7, 8, 17, 22	CJ	TW	NP	Našli smo jo tudi zunaj vrta.
<i>Daphne cneorum</i> L.	JK	AP, AP 21, 36, 41	CJ	TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Daphne cneorum</i> L. f. <i>arbusculoides</i> Tuzson					NP	
<i>Daphne laureola</i> L.		AP	CJ	TW	NP	
<i>Daphne mezereum</i> L.		AP -, AP 17	CJ	TW	NP	
<i>Daphne striata</i> Tratt.		AP, AP 35, 41	CJ	TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Delphinium caucasicum</i> C. A. Mey.	B 3	AP, AP 3, AP 6	CJ		NP	
<i>Delphinium crispulum</i> Rupr. (= <i>D. linearilobum</i> (Trautv.) N. Busch)		AP, AP 6 -			NP	
<i>Deschampsia cespitosa</i> (L.) P. Beauv.		AP				
<i>Deschampsia flexuosa</i> (L.) Trin.		AP -, AP 29 -				
<i>Dianthus alpinus</i> L.	B 1	AP -, AP 17, 34 -	CJ	TW	NP	
<i>Dianthus arenarius</i> L.		AP 6				
<i>Dianthus balbisii</i> Ser. (= <i>D. liburnicus</i> Bartl.)		AP, AP 1 -		TW	NP	
<i>Dianthus barbatus</i> L.	B 1	AP, AP 1	CJ	TW	NP	
<i>Dianthus carthusianorum</i> L. (= <i>D. montanus</i> F. W. Schmidt)		AP -, AP 3 -			NP	
<i>Dianthus carthusianorum</i> L. (= <i>D. atrorubens</i> All.)	B 1, B 2	AP, AP -, AP 1	CJ	TW	NP	
<i>Dianthus deltoides</i> L.			CJ		NP	
<i>Dianthus furcatus</i> Balbis (= <i>D. alpester</i> Balbis)	B 1	AP, AP 3, 6			NP	
<i>Dianthus giganteus</i> D'Urv.		AP, AP 6				
<i>Dianthus hyssopifolius</i> L. (= <i>D. monspessulanus</i> L.)	B 1, B 2	AP, AP 9, 14, 19, 45		TW	NP	
<i>Dianthus knappii</i> (Pant.) Ascherson & Kanitz ex Borbás		AP -, AP 6 -				
<i>Dianthus pavonius</i> Tausch (= <i>D. neglectus</i> Loisel. pro parte et auct. mult.)		AP, AP 3, 6				
<i>Dianthus petraeus</i> Waldst. & Kit. subsp. <i>petraeus</i>					NP	
<i>Dianthus pygmaeus</i> Hayata		AP, AP 34		TW	NP	
<i>Dianthus sanguineus</i> Vis.		AP -			NP	
<i>Dianthus seguierii</i> Vill.	B 2	AP				
<i>Dianthus sternbergii</i> Sieber	B 1, B 2, JK	AP, AP 1	CJ	TW	NP	
<i>Dianthus superbus</i> L. subsp. <i>speciosus</i> (Reichenb.) Pawł. (= <i>D. speciosus</i> Reichenb.)	B 1	AP -		TW		
<i>Dianthus superbus</i> L.	B 1	AP -, AP 1 -	CJ	TW	NP	
<i>Dianthus sylvestris</i> Wulfen	B 1, B 2	AP, AP 24-, 29, 41	CJ	TW	NP	
<i>Dianthus sylvestris</i> Wulfen var. <i>brevicalix</i> Beck		AP -	CJ	TW		
<i>Dianthus tergestinus</i> (Rchb.) Kerner		AP, AP 1, 21	CJ	TW	NP	
<i>Dictamnus albus</i> L.		AP, AP 31	CJ	TW	NP	
<i>Digitalis ferruginea</i> L.		AP, AP 6			NP	
<i>Digitalis grandiflora</i> Miller (= <i>D. ambigua</i> Murray)	B 1, B 2	AP, AP 17		TW	NP	
<i>Digitalis laevigata</i> Waldst. & Kit.					NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Diphasiastrum alpinum</i> (L.) Holub (= <i>Lycopodium alpinum</i> L.)		AP -		TW		
<i>Diphasiastrum complanatum</i> (L.) Holub (= <i>Lycopodium complanatum</i> L.)	B 3	AP -, AP 18 -, 47 -				
<i>Doronicum austriacum</i> Jacq.	B 1	AP, AP 4 -, 6		TW	NP	
<i>Doronicum glaciale</i> (Wulfen) Nyman	B 3, JK	AP -, AP 14, 19	CJ		NP -	
<i>Doronicum grandiflorum</i> Lam.	B 1, B 3	AP, AP 19, 28	CJ	TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943)
<i>Doronicum mucronatum</i>		AP -				Ni (dostopnih) podatkov!
<i>Dorycnium germanicum</i> (Gremlt) Rikli				TW	NP	
<i>Draba aizoides</i> L.	B 1	AP, AP 34	CJ	TW	NP	
<i>Draba aizoides</i> L. var. <i>affinis</i> (Host) Koch (= <i>D. affinis</i> Host)	B 1, B 2	AP 36				
<i>Draba dubia</i> Suter	JK	AP, AP 36			NP	
<i>Draba tomentosa</i> Clairv.		AP, AP 36		TW	NP	
<i>Dryas octopetala</i> L.	B 1, B 2, JK	AP, AP 18, 33, 36, 37	CJ	TW	NP	
<i>Dryopteris carthusiana</i> (Vill.) Fuchs (= <i>Nephrodium spinulosum</i> (Müll.) Stempel)		AP -, AP 18				
<i>Dryopteris cristata</i> (L.) Gray (= <i>Nephrodium cristatum</i> (L.) Mich.)		AP, AP 18				
<i>Dryopteris dilatata</i> (Hoffm.) Gray (= <i>Nephrodium austriacum</i> (Jacq.) Fritsch)		AP -		TW		
<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott (= <i>Nephrodium filix-mas</i> (L.) Rich)		AP, AP 17, 18		TW	NP	
<i>Dryopteris villarii</i> (Bellardi) Woyt. (= <i>Nephrodium villarii</i> (Bellardi) Beck)		AP, AP 17, 18, 19	CJ	TW	NP	
<i>Drypis spinosa</i> L. subsp. <i>jacquiniana</i> Murb. et Wettst. (= <i>D. jacquiniana</i> Murb. et Wettst.)		AP, AP-		TW	NP	
<i>Echinops exaltatus</i> Schrader (= <i>E. commutatus</i> Juratzka)		AP, AP 24	CJ		NP	
<i>Echinops ritro</i> L. subsp. <i>ruthenicus</i> (Bieb.) Nyman. (= <i>E. ruthenicus</i> Bieb.)		AP, AP 24, 49	CJ	TW	NP	
<i>Echinops sphaerocephalus</i> L.	B 1, B 2	AP, AP 24		TW		
<i>Edraianthus graminifolius</i> (L.) DC.			CJ		NP	
<i>Edraianthus tenuifolius</i> (W. & K.) DC.	B 2, B 3	AP, AP 6				

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Eleocharis quinqueflora</i> (Hartm.) O. Schwarz (= <i>E. pauciflora</i> (Lightf.) Link)		AP -, AP 22 -				
<i>Elyna myosuroides</i> (Vill.) Fritsch		AP, AP 27	CJ	TW	NP	
<i>Empetrum hermaphroditum</i> Hagerup (= <i>E. nigrum</i> auct. slov., non L.)	JK	AP, AP 32, 47 -		TW	NP	
<i>Epilobium alpestre</i> (Jacq.) Krock.	B 1, JK	AP, AP 15		TW	NP	
<i>Epilobium alsinifolium</i> Vill.		AP -	CJ	TW	NP	
<i>Epilobium anagallidifolium</i> Lam. (= <i>E. alpinum</i> L.)		AP		TW		
<i>Epilobium fleischeri</i> Hochst. (= <i>Chamaenerion fleischeri</i> (Hochst.) Fritsch)		AP -, AP 31				
<i>Epilobium hirsutum</i> L.	B 2	AP, AP 14	CJ	TW	NP	
<i>Epilobium montanum</i> L.	B 1	AP -			NP	
<i>Epilobium parviflorum</i> Schreb.		AP 15		TW		
<i>Epimedium alpinum</i> L.		AP, AP 2, 5		TW	NP	
<i>Epipactis atrorubens</i> (Hoffm. ex Bernh.) Besser (= <i>E. atropurpurea</i> auct., non Raf.)		AP, AP 23, 35		TW	NP	
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz (= <i>E. latifolia</i> (L.) All.)		AP -			NP	
<i>Epipactis palustris</i> (L.) Crantz	B 3, JK	AP, AP 14	CJ	TW	NP	
<i>Equisetum hyemale</i> L.	B 3	AP, AP 14		TW	NP	
<i>Equisetum palustre</i> L.	B 3	AP 14 -				
<i>Equisetum sylvaticum</i> L.		AP -, AP 18 -				
<i>Equisetum variegatum</i> Schleich.		AP -, AP 14 -		TW	NP	
<i>Eranthis hyemalis</i> (L.) Salisb.		AP, AP 15	CJ	TW	NP	
<i>Erica carnea</i> L.		AP, AP 13, 15, 23, 36, 48	CJ	TW	NP	
<i>Erigeron alpinus</i> L.		AP, AP -, AP 6				
<i>Erigeron angulosus</i> Gaud. (= <i>E. droebachiensis</i> auct., non O. F. Mueller = <i>E. acer</i> L. subsp. <i>droebachensis</i> (O. F. Mueller) Arcangeli)	B 1	AP -, AP 27, AP 37		TW	NP	
<i>Erigeron caucasicus</i> Steven	B 3	AP, AP 3			NP	
<i>Erigeron glabratus</i> Hoppe & Hornsch. ex Bluff & Fingerh. (= <i>E. polymorphus</i> Scop.)	B 1, B 2	AP -, AP 34		TW	NP	
<i>Erinus alpinus</i> L.	B 3	AP, AP 3, 6	CJ	TW	NP	
<i>Eriophorum angustifolium</i> Honck.		AP -, AP 14 -, 22 -		TW	NP	
<i>Eriophorum latifolium</i> Hoppe	JK	AP -, AP 47 -		TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Eriophorum scheuchzeri</i> Hoppe	B 3, JK	AP -, AP 47 -	CJ	TW	NP	
<i>Eritrichum nanum</i> (L.) Schrad.	B 3, JK	AP, AP 50	CJ	TW	NP	
<i>Eryngium alpinum</i> L.	B 1, B 2, JK	AP, AP 14, 17, 22, 49	CJ	TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Eryngium amethystinum</i> L.			CJ		NP	
<i>Eryngium giganteum</i> M. Bieb.		AP -				
<i>Eryngium serbicum</i> Pančić	B 1	AP -				
<i>Erysimum carniolicum</i> Dolliner		AP -				
<i>Erysimum repandum</i> L.		AP -				
<i>Erysimum sylvestre</i> Scop.	B 1	AP, AP 9, 28	CJ	TW	NP	
<i>Erythronium dens-canis</i> L.	B 1	AP, AP 5, 17		TW	NP	
<i>Euonymus latifolia</i> (L.) Mill.	B 2	AP; AP 9		TW	NP	
<i>Eupatorium cannabinum</i> L.		AP -, AP 7			NP	
<i>Euphorbia amygdaloides</i> L.		AP, AP 26 -		TW	NP	
<i>Euphorbia angulata</i> Jacq.		AP -, AP 9			NP	
<i>Euphorbia carniolica</i> Jacq.		AP -			NP	
<i>Euphorbia cyparissias</i> L.					NP	
<i>Euphorbia dulcis</i> L.					NP	
<i>Euphorbia nicaeensis</i> All.					NP	
<i>Euphorbia platyphyllos</i> L.		AP, AP 16		TW		
<i>Euphorbia saxatilis</i> Jacq.		AP, AP 31		TW		
<i>Euphorbia triflora</i> Schott, Nyman & Kotschy subsp. <i>kernerii</i> (Huter) Poldini (= <i>E. kernerii</i> Huter)		AP, AP 33		TW	NP	
<i>Euphorbia triflora</i> Schott, Nyman & Kotschy subsp. <i>triflora</i>						
<i>Euphorbia verrucosa</i> L.		AP, AP 31		TW	NP	
<i>Euphrasia minima</i> Jacq.			CJ			
<i>Euphrasia rostkoviana</i> Hayne		AP -				
<i>Euphrasia salisburgensis</i> Funck				TW	NP	
<i>Fagus sylvatica</i> L.		AP, AP 7, 9, 11, 12			NP	
<i>Festuca alpina</i> Suter		AP, AP 27		TW	NP	
<i>Festuca calva</i> (Hack.) K. Richt.		AP, AP 29	CJ	TW	NP	
<i>Festuca laxa</i> Host		AP, AP 27	CJ	TW	NP	
<i>Festuca quadriflora</i> Honck. (= <i>F. pumila</i> Chaix)		AP, AP 37, 37 -		TW		
<i>Festuca rupicaprina</i> (Hack.) A. Kern.	B 3	AP, AP 37	CJ	TW	NP	
<i>Festuca spectabilis</i> Jan		AP, AP 27		TW	NP	
<i>Festuca stenantha</i> (Hack.) K. Richt.		AP -, AP 27 -			NP	
<i>Festuca vallesiaca</i> Schleich. ex Gaud.		AP, AP 37, 37 -	CJ	TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Festuca violacea</i> Schleich. ex Gaud.		AP, AP 27, 37	CJ	TW	NP	
<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.		AP -, AP 7			NP	
<i>Filipendula vulgaris</i> Moench (= <i>F. hexapetala</i> Gilib.)		AP, AP 21, 39		TW	NP	
<i>Fragaria vesca</i> L.		AP			NP	
<i>Frangula alnus</i> Mill. (= <i>Rhamnus frangula</i> L.)		AP 36				
<i>Frangula rupestris</i> (Scop.) Schur (= <i>Rhamnus rupestris</i> Scop.)		AP, AP 2		TW	NP	
<i>Fraxinus ornus</i> L.		AP 10, 11, 22, 50	CJ		NP	
<i>Fritillaria orientalis</i> Adams in Weber fil. & Mohr (= <i>F. tenella</i> Bieb.)	B 2	AP -		TW		
<i>Fumana procumbens</i> (Dunal) Gren. & Godr.					NP	
<i>Gagea lutea</i> (L.) Ker-Gawler		AP, AP 14		TW	NP	
<i>Galanthus nivalis</i> L.	B 1, B 2	AP, AP 4			NP	
<i>Galeobdolon flavidum</i> (F. Herm.) Holub					NP	
<i>Galeobdolon montanum</i> (Pers.) Rchb. (= <i>G. luteum</i> Hudson = <i>Lamiastrum galeobdolon</i> (L.) Ehrend. & Polatschek)		AP, AP 7			NP	
<i>Galium anisopyllon</i> Vill.		AP -, AP 37 -		TW	NP	
<i>Galium austriacum</i> Jacq.		AP -, AP 37 -				
<i>Galium baldense</i> Sprengel		AP, AP 37 -				
<i>Galium boreale</i> L.		AP, AP 13, 29		TW	NP	
<i>Galium mollugo</i> L.				TW		
<i>Galium noricum</i> Ehrend.				TW	NP	
<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop. (= <i>Asperula odorata</i> L.)				TW	NP	
<i>Galium pumilum</i> Muray		AP -, AP 37 -				
<i>Galium purpureum</i> L.		AP, AP 48		TW	NP	
<i>Galium rotundifolium</i> L.		AP -				
<i>Galium schultesii</i> Vest					NP	
<i>Galium sylvaticum</i> L.		AP		TW	NP	
<i>Galium verum</i> L.					NP	
<i>Genista germanica</i> L.		AP -, AP 42 -		TW	NP	
<i>Genista holopetala</i> Fleischm.	JK	AP, AP 5		TW	NP	
<i>Genista januensis</i> Viv.		AP, AP 31 -		TW	NP	
<i>Genista pilosa</i> L.		AP, AP 33		TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Genista radiata</i> (L.) Scop.		AP, AP 14, 35		TW	NP	
<i>Genista sericea</i> Wulfen	B 1	AP, AP 28, 33	CJ	TW	NP	
<i>Genista sylvestris</i> Scop.		AP, AP 31 -		TW	NP	
<i>Genista tinctoria</i> L.		AP, AP 32		TW	NP	
<i>Gentiana acaulis</i> L. (= <i>G. kochiana</i> Perr. & Song.)	B 3, JK	AP, AP 21, 47	CJ	TW	NP	
<i>Gentiana angustifolia</i> Vill.	B 3	AP, AP 6	CJ		NP	
<i>Gentiana asclepiadea</i> L.	B 1	AP, AP 18, 22	CJ	TW	NP	
<i>Gentiana clusii</i> Perr. & Song.	JK	AP, AP 13, 21	CJ	TW	NP	
<i>Gentiana cruciata</i> L.		AP, AP 33		TW	NP	
<i>Gentiana favratii</i> (Rittener) Favrat		AP -				
<i>Gentiana froelichii</i> Jan ex Reichenb. subsp. <i>froelichii</i>		AP -	CJ	TW	NP	
<i>Gentiana lutea</i> L.	JK	AP, AP 8, 12				
<i>Gentiana lutea</i> L. subsp. <i>symphyandra</i> Murbeck			CJ	TW	NP	
<i>Gentiana nivalis</i> L.		AP -	CJ			
<i>Gentiana pannonica</i> Scopoli	B 2	AP -, AP 33 -	CJ	TW	NP	
<i>Gentiana pneumonanthe</i> L.	B 3, JK	AP -, AP 14	CJ	TW	NP	
<i>Gentiana pumila</i> Jacq.		AP -, AP 21		TW	NP	
<i>Gentiana punctata</i> L.		AP, AP 47		TW		
<i>Gentiana terglouensis</i> Hacquet	JK	AP-		TW	NP	
<i>Gentiana utriculosa</i> L.		AP, AP 39 -	CJ		NP	
<i>Gentiana verna</i> L. subsp. <i>tergestina</i> (G. Beck) Hayek		AP -	CJ		NP	
<i>Gentiana verna</i> L. subsp. <i>verna</i>		AP	CJ		NP	
<i>Gentiana</i> x <i>laengstii</i> Hausm. nsubsp. <i>kommensis</i> (E. Mayer) Starm. (<i>G. lutea</i> L. subsp. <i>symphyandra</i> Murbeck x <i>G. pannonica</i> Scopoli)					NP	
<i>Gentianella ciliata</i> (L.) Borkh. (= <i>Gentiana ciliata</i> L.)			CJ		NP	
<i>Gentianella germanica</i> (Willd.) E. F. Warburg in Clapham, Tutin & E. F. Warburg					NP	
<i>Gentianella pilosa</i> (Wettst.) Holub					NP	
<i>Geranium argenteum</i> L.	JK	AP, AP 38	CJ	TW	NP	
<i>Geranium lucidum</i> L.		AP -, AP 8 -				
<i>Geranium macrorrhizum</i> L.	B 1	AP, AP 16	CJ	TW	NP	
<i>Geranium nodosum</i> L.		AP, AP 14, 16, 17	CJ	TW	NP	
<i>Geranium phaeum</i> L. subsp. <i>phaeum</i>		AP, AP 16	CJ	TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opomba
<i>Geranium pratense</i> L.	B 1	AP, AP 15		TW	NP	
<i>Geranium robertianum</i> L.		AP -		TW		
<i>Geranium sanguineum</i> L.		AP, AP 15		TW	NP	
<i>Geranium sylvaticum</i> L.		AP, AP 15		TW	NP	
<i>Geum molle</i> Vis. & Pančić					NP	
<i>Geum montanum</i> L. (= <i>Sieversia montana</i> (L.) R. Br.)	B 1, JK	AP -, AP 38 -	CJ	TW	NP	
<i>Geum reptans</i> L. (= <i>Sieversia reptans</i> (L.) R. Br.)	B 3, JK	AP -, AP 47 -	CJ	TW	NP	
<i>Geum rivale</i> L.	B 1, B 2	AP -, AP 15		TW	NP	
<i>Geum speciosum</i> Alboff	B 3	AP			NP	
<i>Gladiolus illyricus</i> Koch	B 1, B 2	AP, AP 34, 39, 45, 49	CJ	TW	NP	
<i>Gladiolus palustris</i> Gaudin		AP, AP 22	CJ	TW	NP	
<i>Globularia cordifolia</i> L. (= <i>G. bellidifolia</i> Tenn.)		AP, AP 10, 11, 14, 35, 50	CJ	TW	NP	
<i>Globularia nudicaulis</i> L.		AP, AP 27	CJ	TW	NP	
<i>Globularia punctata</i> Lapeyr. (= <i>G. elongata</i> Hegetschw.)					NP	
<i>Goodyera repens</i> (L.) R. Br.		AP -, AP 22		TW		
<i>Grafia golaka</i> (Hacq.) Rchb. (= <i>Hladnikia golaka</i> (Hacq.) Reichenb. fil.)	B 3, JK	AP, AP 26, 42	CJ	TW	NP	
<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R. Br.		AP, AP 23, 30, 32		TW	NP	
<i>Gymnadenia odoratissima</i> (L.) Rich.		AP -, AP 30			NP	
<i>Gymnocarpium dryopteris</i> (L.) Newman (= <i>Nephrodium dryopteris</i> (L.) Michx.)		AP, AP 18				
<i>Gymnocarpium robertianum</i> (Hoffm) Newman (= <i>Nephrodium robertianum</i> (Hoffm.) Prantl = <i>Phegopteris robertiana</i> (Hoffm.) A. Braun ex Asch.)		AP, AP 18, 23		TW	NP	
<i>Gypsophila repens</i> L.		AP, AP 35, 36, 39	CJ	TW	NP	
<i>Hacquetia epipactis</i> (Scop.) DC.	B 1	AP, AP 5			NP	
<i>Hedera helix</i> L.					NP	
<i>Hedysarum hedysaroides</i> (L.) Shinz et Thell. (= <i>H. obscurum</i> L.)		AP 20 -	CJ	TW	NP	
<i>Helianthemum alpestre</i> (Jacq.) DC.		AP, AP 14, 34	CJ	TW	NP	
<i>Helianthemum nummularium</i> (L.) Mill. subsp. <i>grandiflorum</i> (Scop.) Schinz & Thell. (= <i>H. grandiflorum</i> (Scop.) DC.)		AP, AP 37	CJ	TW	NP	
<i>Helictotrichon parlatoei</i> (Woods) Pilger (= <i>Avenastrum parlatoei</i> (Woods) G. Beck)		AP -, AP 27 -				

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Helictotrichon praeustum</i> (Rchb.) Tzvel. (= <i>Avenastrum alpinum</i> Fritsch)		AP -, AP 26 -, 27				
<i>Helictotrichon versicolor</i> (Vill.) Pilger (= <i>Avenastrum versicolor</i> (Vill.) Fritsch)		AP -, AP 37 -				
<i>Heliosperma alpestre</i> (Jacq.) Griseb. (= <i>Silene alpestris</i> Jacq.)	B 1	AP, AP 20, 47 -		TW	NP	
<i>Heliosperma pusillum</i> (Waldst. & Kit.) Rchb. (= <i>H. quadrifidum</i> Rchb. sensu Mala flora 1969 = <i>H. quadridentatum</i> (L.) Schinz & Thell. sensu Mala flora 1969)	B 1, B 2	AP -, AP 22		TW	NP	
<i>Heliosperma pusillum</i> (Waldst. & Kit.) Rchb. subsp. <i>pusillum</i> (= <i>Silene pusilla</i> Waldst & Kit.)					NP	
<i>Heliosperma veselskyi</i> Janka subsp. <i>glutinosa</i> (Zois) E. Mayer (= <i>Heliosperma glutinosum</i> Rchb. ex Juratzka)		AP -				
<i>Helleborus dumetorum</i> Waldst. & Kit.	B 1	AP, AP 4			NP	
<i>Helleborus multifidus</i> Vis.		AP				
<i>Helleborus niger</i> L.		AP, AP 17, 23, 48		TW	NP	
<i>Helleborus niger</i> L. subsp. <i>macranthus</i> (Frey) Schiffner (= <i>H. macranthus</i> Frey)		AP, AP 5		TW	NP	
<i>Helleborus odoratus</i> Waldst. & Kit. (= <i>H. viridis</i> L.)		AP, AP 4, 5			NP	
<i>Hemerocallis lilioasphodelus</i> L. (= <i>H. flava</i> L.)	JK	AP, AP 8, 33, 49		TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Hepatica nobilis</i> Mill. (= <i>H. triloba</i> Chaix)		AP 7	CJ		NP	
<i>Heracleum austriacum</i> L.	B 1, B 2, JK	AP, AP 26		TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Heracleum austriacum</i> L. subsp. <i>siifolium</i> (Scop.) Nyman (= <i>H. siifolium</i> Reichenb.)	B 2, JK	AP-, AP 49		TW	NP	
<i>Heracleum sphondylium</i> L. subsp. <i>sphondylium</i>	JK	AP, AP 23, 26			NP	
<i>Heracleum sphondylium</i> L. subsp. <i>montanum</i> (Schleich. ex Gaudin) Briq. (= <i>H. montanum</i> Schleich. ex Gaudin)	B 2, B 3, JK	AP -, AP 26	CJ		NP	
<i>Heracleum sphondylium</i> L. subsp. <i>pollinianum</i> Bertol. (= <i>H. pollinianum</i> Bertol.)	B 1, JK	AP 26			NP	
<i>Hesperis candida</i> Kit.	B 1	AP -, AP 14, 17, 18		TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Hieracium alpinum</i> L.		AP -				
<i>Hieracium amplexicaule</i> L.		AP -	CJ	TW	NP	
<i>Hieracium aurantiacum</i> L.		AP -				
<i>Hieracium bupleuroides</i> C. C. Gmelin	B 1, B 2	AP -, AP 27 -		TW		
<i>Hieracium calcareum</i> Bernh. ex Hornem. (= <i>H. illyricum</i> Fries)	B 1, B 2	AP 28 -				
<i>Hieracium glabratum</i> Hoppe ex Willd.	B 1	AP -, AP 27		TW	NP	
<i>Hieracium glaucinum</i> Jordan					NP	
<i>Hieracium gymnocephalum</i> Griseb. ex Pant.		AP, AP 6		TW	NP	
<i>Hieracium hoppeanum</i> Schultes	B 1	AP, AP 21		TW	NP	
<i>Hieracium humile</i> Jacq.	B 2	AP -				
<i>Hieracium lactucella</i> Wallr. (= <i>H. auricula</i> auct., non L.)		AP, AP 21		TW	NP	
<i>Hieracium lasiophyllum</i> Koch (= <i>H. pallidum</i> Biv. Bivona subsp. <i>lasiophyllum</i> (Koch) Zahn)	B 2	AP -, AP 32 -				
<i>Hieracium murorum</i> L.	B 1	AP, AP 5, 13, 18, 30			NP	
<i>Hieracium pilosella</i> L.		AP 34		TW	NP	
<i>Hieracium piloselloides</i> Vill. subsp. <i>piloselloides</i> (= <i>H. florentinum</i> All.)	B 1, B 2	AP, AP 27 -				
<i>Hieracium pilosum</i> Schleicher ex Froelich in DC. (= <i>H. morisianum</i> Reichenb. fil.)	B 1, B 2	AP, AP 21			NP	
<i>Hieracium porrifolium</i> L.	B 1, B 2	AP 35		TW	NP	
<i>Hieracium praealtum</i> Vill. ex Gochnat subsp. <i>bauhinii</i> (Besser) Petunnikov in Syreischikov (= <i>H. bauhinii</i> Besser)		AP, AP 21, 33		TW		
<i>Hieracium prenanthoides</i> Vill.	B 1, B 2	AP, AP 21, 32 -				
<i>Hieracium saxatile</i> Jacq.		AP			NP	
<i>Hieracium scorzonerifolium</i> Vill.	B 2	AP -, AP 32 -				
<i>Hieracium staticifolium</i> All.	B 1	AP -				
<i>Hieracium valdepilosum</i> Vill.					NP	
<i>Hieracium villosiceps</i> Naegeli & Peter		AP, AP 21		TW	NP	
<i>Hieracium villosum</i> Jacq.	B 2	AP, AP 21, 33	CJ		NP	
<i>Hippocrepis comosa</i> L.		AP 10, 28, 50		TW	NP	
<i>Hippophaë rhamnoides</i> L.		AP, AP 14		TW	NP	
<i>Hladnikia pastinacifolia</i> Reichenb. (= <i>Falcaria pastinacifolia</i> (Reichenb.) Reichenb. fil.)	JK	AP, AP 43	CJ	TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Homogyne alpina</i> (L.) Cass.	B 1	AP, AP 16	CJ	TW	NP	
<i>Homogyne discolor</i> (Jacq.) Cass.		AP, AP 16		TW	NP	
<i>Homogyne sylvestris</i> Cass.	B 1	AP, AP 16, 32		TW	NP	
<i>Horminum pyrenaicum</i> L.	B 3, JK	AP, AP 1, 38, 39	CJ	TW	NP	
<i>Hornungia petraea</i> (L.) Reichenb. (= <i>Hutchinsia petraea</i> (L.) R. Br.)		AP -				
<i>Huperzia selago</i> (L.) Mart. (= <i>Lycopodium selago</i> L.)	B 3, JK	AP, AP 18, 47		TW	NP	
<i>Hypericum maculatum</i> L.		AP		TW		
<i>Hypericum montanum</i> L.	B 1	AP, AP 17		TW	NP	
<i>Hypericum perforatum</i> L.	B 1	AP, AP 17, 36		TW	NP	
<i>Hypericum richeri</i> Vill. subsp. <i>grisebachii</i> (Boiss.) Nyman (= <i>H. alpinum</i> W. & K.)					NP	
<i>Hypochoeris maculata</i> L.	B 1	AP -, AP 30 -			NP	
<i>Hypochoeris uniflora</i> Vill.	B 3	AP -, AP 47 -	CJ		NP	
<i>Iberis linifolia</i> L. subsp. <i>linifolia</i> (= <i>I. intermedia</i> Guersent)	B 1	AP -				
<i>Ilex aquifolium</i> L.		AP, AP 7	CJ		NP	
<i>Impatiens noli tangere</i> L.		AP -, AP 8 -				
<i>Inula ensifolia</i> L.	B 1	AP, AP 14, 42	CJ	TW	NP	
<i>Inula hirta</i> L.		AP, AP 33		TW	NP	
<i>Inula salicina</i> L.		AP, AP 33		TW	NP	
<i>Inula spiraeifolia</i> L.					NP	
<i>Iris caucasica</i> Hoffm.		AP -				
<i>Iris graminea</i> L.	B 1, B 2	AP, AP 4, 39		TW	NP	
<i>Iris pallida</i> Lam. subsp. <i>cengialti</i> (Ambrosi) Foster (= <i>I. cengialti</i> Ambrosi f. <i>vochinensis</i> Paulin)	JK	AP, AP 4, 33	CJ	TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Iris pallida</i> Lam. subsp. <i>illyrica</i> (Tommasini) T. Wraber (= <i>I. illyrica</i> Tommasini)	B 1	AP, AP 4, 39			NP	
<i>Iris pallida</i> Lam. subsp. <i>pallida</i> (= <i>I. pallida</i> Lam.)		AP, AP 4, 49		TW		
<i>Iris reichenbachii</i> Heuffel					NP	
<i>Iris sibirica</i> L. subsp. <i>sibirica</i> (= <i>I. sibirica</i> L.)	B 3, JK	AP, AP 14	CJ	TW	NP	
<i>Isopyrum thalictroides</i> L.		AP -, AP 17 -		TW	NP	
<i>Jovibarba arenaria</i> (Koch) Opiz (= <i>Sempervivum arenarium</i> Koch)		AP -, AP 6 -				
<i>Jovibarba hirta</i> (L.) Opiz (= <i>Sempervivum hirtum</i> Juslen)		AP			NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Juncus alpino-articulatus</i> Chaix (= <i>J. alpinus</i> Vill.)		AP -, AP 14 -		TW	NP	
<i>Juncus articulatus</i> L.		AP -				
<i>Juncus filiformis</i> L.				TW		
<i>Juncus jacquinii</i> L.	B 3	AP -, AP 37 -	CJ	TW	NP	
<i>Juncus monanthos</i> Jacq.		AP, AP 37		TW	NP	
<i>Juncus trifidus</i> L.					NP	
<i>Juniperus alpina</i> S. F. Gray (= <i>J. communis</i> L. subsp. <i>nana</i> Syme = <i>J. sibirica</i> Burgsd. = <i>J. nana</i> Willd.)		AP, AP 41	CJ		NP	
<i>Juniperus communis</i> L.					NP	
<i>Juniperus sabina</i> L.		AP -, AP 41			NP	
<i>Jurinea mollis</i> (L.) Reichenb.	B 1	AP -				
<i>Jurinea moschus</i> Bobrov (= <i>J. depressa</i> C. A. Mey.)		AP -				
<i>Kernera saxatilis</i> (L.) Reichenb.	B 3	AP, AP 25, 27, 50	CJ	TW	NP	
<i>Knautia arvensis</i> (L.) Coulter (= <i>K. dipsacifolia</i> Host)		AP, AP 27		TW	NP	
<i>Knautia drymeia</i> Heuffel	B 2	AP -, AP 27		TW	NP	
<i>Knautia drymeia</i> Heuffel subsp. <i>intermedia</i> (Pernh. & Wettst.) Ehrend. (= <i>K. intermedia</i> Pernh. & Wettst.)	B 1	AP, AP 27		TW		
<i>Knautia fleischmannii</i> (Hladnik ex Reichenb.) Pacher (= <i>K. rigidiuscula</i> (Koch) Wettst.)		AP, AP 9		TW	NP	
<i>Knautia illyrica</i> G. Beck		AP, AP 6		TW	NP	
<i>Knautia longifolia</i> (Waldst. & Kit.) Koch	B 2	AP, AP 42		TW	NP	
<i>Koeleria eriostachya</i> Panč.		AP -, AP 29-			NP	
<i>Laburnum alpinum</i> (Mill.) Presl.		AP -, AP 2			NP	
<i>Laburnum anagyroides</i> Medik.		AP, AP 2				
<i>Lactuca perennis</i> L.	B 1	AP, AP 6				
<i>Lamium maculatum</i> L.		AP -, AP 9				
<i>Lamium orvala</i> L.		AP 9			NP	
<i>Lapsana communis</i> L.		AP 25 -				
<i>Larix decidua</i> Miller		AP 2, 9, 11, 12, 13, 43 -, 44, 49		TW	NP	
<i>Laserpitium archangelica</i> Wulfen		AP, AP 27		TW	NP	
<i>Laserpitium latifolium</i> L.	B 1, B 3, JK	AP, AP 26	CJ	TW	NP	
<i>Laserpitium peucedanoides</i> L.	B 2	AP, AP 12, 19, 50		TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Laserpitium siler</i> L.	JK	AP, AP 12, 26, 39, 41, 42, 43, 44, 46		TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Lathyrus laevigatus</i> (Waldst. & Kit.) Fritsch		AP, AP 6, 13, 14, 31		TW	NP	
<i>Lathyrus occidentalis</i> (Fisch. & Meyer) Fritsch (= <i>L. ochraceus</i> Kittel.)		AP				
<i>Lathyrus occidentalis</i> (Fisch. & Meyer) Fritsch var. <i>montanus</i> (Scop.) Fritsch					NP	
<i>Lathyrus pannonicus</i> (Jacq.) Garcke					NP	
<i>Lathyrus pannonicus</i> (Jacq.) Garcke subsp. <i>varius</i> (C. Koch) P. W. Ball (= <i>L. versicolor</i> (Gmel.) Beck)				TW	NP	
<i>Lathyrus pratensis</i> L.	B 2	AP -, AP 8 -, 48			NP	
<i>Lathyrus venetus</i> (Mill.) Wohlf. (= <i>L. variegatus</i> (Ten.) Gren. et Godr.)		AP, AP 9		TW		
<i>Lathyrus vernus</i> (L.) Bernh. subsp. <i>flaccidus</i> (Ser.) Arcang. (= <i>L. gracilis</i> (Gaudin) Ducommun)					NP	
<i>Lathyrus vernus</i> (L.) Bernh. subsp. <i>vernus</i>	B 1	AP, AP 4, 17		TW	NP	
<i>Lembotropis nigricans</i> (L.) Griseb. subsp. <i>nigricans</i> (= <i>Cytisus nigricans</i> L.)					NP	
<i>Leontodon alpinus</i> Jacq.					NP	
<i>Leontodon autumnalis</i> L.	B 1	AP -				
<i>Leontodon berinii</i> (Bartl.) Roth		AP -, AP 21		TW		
<i>Leontodon crispus</i> Vill. subsp. <i>crispus</i>	B 1	AP -				
<i>Leontodon helveticus</i> Mérat (= <i>L. pyrenaicus</i> Gouan)	B 2	AP -, AP 35 -				
<i>Leontodon hispidus</i> L.	B 1	AP -, AP 21		TW	NP	
<i>Leontodon hispidus</i> L. subsp. <i>danubialis</i> (Jacq.) Simonkai (= <i>L. danubialis</i> Jacq.)		AP, AP 14				
<i>Leontodon incanus</i> (L.) Schrank	B 1	AP -, AP 4, 10, 14				
<i>Leontodon montanus</i> Lam.	B 2	AP -		TW		
<i>Leontopodium alpinum</i> Cass.	B 1, B 2, B 3, JK	AP, AP 10, 25, 29, 34, 35, 37 -	CJ	TW	NP	
<i>Leucanthemum adustum</i> (Koch) Greml. (= <i>Chrysanthemum montanum</i> DC. p. p. = <i>C. adustum</i> Fritsch)	B 1	AP, AP 27, 29		TW		

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Leucanthemum atratum</i> (Jacq.) DC. (= <i>Chrysanthemum atratum</i> Jacq.)		AP, AP 6				
<i>Leucanthemum ircuitianum</i> (Turcz.) DC.					NP	
<i>Leucanthemum lithopolitanicum</i> (E. Mayer) Polatschek (= <i>Chrysanthemum atratum</i> Jacq. subsp. <i>coronopifolium</i> (Vill.) Horvatić)				TW	NP	
<i>Leucorum vernum</i> L.	B 1, JK	AP -, AP 14		TW	NP	
<i>Libanotis daucifolia</i> (Scop.) Rchb.		AP, AP 9		TW	NP	
<i>Libanotis sibirica</i> (L.) C. A. Mey. subsp. <i>montana</i> (Crantz) P. W. Ball (= <i>L. montana</i> Crantz)	B 1, B 2, JK	AP, AP 41 -		TW	NP	
<i>Ligularia virgaurea</i> (Maxim.) Mattf. ex Rehder & Kobuski (= <i>Senecio virgaurea</i> Maxim.)					NP	
<i>Ligusticum ferulaceum</i> All.		AP -				
<i>Ligusticum mutellina</i> (L.) Crantz. (= <i>Meum mutellina</i> (L.) Gaertner)		AP -				
<i>Ligusticum seguieri</i> (Jacq.) Koch	B 1, B 2	AP, AP 14, 41, 42, 43, 45, 46	CJ	TW	NP	
<i>Lilium bosniacum</i> (G. Beck) G. Beck ex Fritsch					NP	
<i>Lilium bulbiferum</i> L.	B 2	AP, AP 17 -, 22, 39	CJ	TW	NP	
<i>Lilium carnolicum</i> Bernh.	B 1, B 2, B 3, JK	AP, AP 17, 22, 39	CJ		NP	
<i>Lilium martagon</i> L.	B 2	AP, AP 12, 17, 49 -	CJ	TW	NP	
<i>Linaria alpina</i> (L.) Miller	B 1	AP 37 -	CJ	TW	NP	
<i>Linaria vulgaris</i> Miller	B 1	AP 29 -		TW		
<i>Linnaea borealis</i> L.		AP -				
<i>Linum austriacum</i> L.		AP, AP 28	CJ	TW	NP	Možno, da gre za zamenjavo z vrsto <i>L. tommasinii</i> Rchb.
<i>Linum flavum</i> L.	B 1	AP, AP 28	CJ	TW	NP	
<i>Linum hirsutum</i> L.		AP -				
<i>Linum hypericifolium</i> Salisb.		AP -				
<i>Linum julicum</i> Hayek	B 1, B 3, JK	AP, AP 37, 37-	CJ	TW	NP	
<i>Linum laeve</i> Scop. (= <i>L. perenne</i> L. subsp. <i>alpinum</i> (Jacq.) Ockendon = <i>L. alpinum</i> Jacq.)		AP, AP -, AP 37 -		TW	NP	
<i>Linum narbonense</i> L.	B 1	AP, AP 28, 39	CJ	TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Linum tommasinii</i> Rchb.	B 1	AP -			NP	
<i>Linum viscosum</i> L.		AP -, AP 28 -		TW	NP	
<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.		AP, AP 18			NP	
<i>Lithospermum officinale</i> L.	B 2	AP, AP 14	CJ	TW	NP	
<i>Lloydia serotina</i> (L.) Reichenb.	B 3, JK	AP -, AP 47 -, 48 -	CJ	TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Loiseleuria procumbens</i> (L.) Desv.	JK	AP, AP 32	CJ	TW	NP	
<i>Lonicera alpigena</i> L.	JK	AP, AP 17		TW	NP	
<i>Lonicera caerulea</i> L.		AP, AP 2			NP	
<i>Lonicera caprifolium</i> L.					NP	
<i>Lonicera nigra</i> L.		AP, AP 2			NP	
<i>Lonicera xylosteum</i> L.		AP, AP 2			NP	
<i>Lotus corniculatus</i> L.					NP	
<i>Lunaria rediviva</i> L.	B 1	AP, AP 7, 13, 17 -		TW	NP	
<i>Luzula alpinopilosa</i> (Chaix) Breistr. (= <i>L. spadicea</i> (All.) DC.)		AP, AP 37		TW	NP	
<i>Luzula campestris</i> (L.) DC.		AP -, AP 29 -				
<i>Luzula forsteri</i> (Sm.) DC.		AP -			NP	
<i>Luzula luzulina</i> (Vill.) D. T. & Sarnth.	B 1					
<i>Luzula luzuloides</i> (Lam.) Dandy & Wilmott (= <i>L. nemorosa</i> (Poll.) E. Mey., non Hornem.)	B 1, B 2	AP, AP 5				
<i>Luzula multiflora</i> (Ehrh.) Lej.				TW		
<i>Luzula nivea</i> (L.) DC.		AP, AP 18		TW	NP	
<i>Luzula spicata</i> (L.) Lam. & DC.		AP -				
<i>Luzula sylvatica</i> (Huds.) Gaudin	B 1	AP, AP 5	CJ	TW	NP	
<i>Luzula sylvatica</i> (Huds.) Gaudin subsp. <i>sieberi</i> (Tausch) Buchen. (= <i>Luzula sieberi</i> Tausch)	B 1, B 2	AP, AP 6			NP	
<i>Lychnis flos-cuculi</i> L. subsp. <i>flos-cuculi</i>	B 1, B 2	AP -, AP 21 -		TW	NP	
<i>Lychnis viscaria</i> L. subsp. <i>atropurpurea</i> (Griseb.) Chater (= <i>Viscaria atropurpurea</i> Griseb.)		AP -, AP 3				
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	B 3, JK	AP 18, 47 -		TW	NP	
<i>Lycopodium clavatum</i> L.	JK				NP	
<i>Lycopus europaeus</i> L.					NP	
<i>Lysimachia punctata</i> L.					NP	
<i>Lysimachia vulgaris</i> L.					NP	
<i>Lythrum salicaria</i> L.	JK			TW	NP	
<i>Lythrum virgatum</i> L.		AP -, AP 14				
<i>Maianthemum bifolium</i> L.		AP		TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Maianthemum latifolium</i>		AP 18				Verjetno gre za vrsto <i>Polygonatum latifolium</i> (Jacq.) Desf.
<i>Malaxis monophyllos</i> (L.) Sw.					NP	
<i>Matteuccia struthiopteris</i> (L.) Tod. (= <i>Struthiopteris filicastrum</i> All. = <i>S. germanica</i> Willd.)	B 3, JK	AP -	CJ	TW	NP	
<i>Matthiola vallesiaca</i> Boiss. (= <i>M. carnica</i> Tammaro)	JK	AP -, AP 19 -		TW		
<i>Medicago carstiensis</i> Jacq.		AP 31 -				
<i>Medicago lupulina</i> L.					NP	
<i>Medicago pironae</i> Vis.	JK	AP, AP 9, 35, 43	CJ	TW	NP	
<i>Melittis melissophyllum</i> L.					NP	
<i>Mentha longifolia</i> (L.) Huds.		AP -, AP 48 -		TW	NP	
<i>Mentha longifolia</i> (L.) Huds. subsp. <i>longifolia</i>					NP	
<i>Mercurialis perennis</i> L.		AP, AP 22, 23, 50		TW	NP	
<i>Meum athamanticum</i> Jacq.	B 1, JK	AP, AP 27		TW	NP	
<i>Micromeria thymifolia</i> (Scop.) Fritsch (= <i>Satureja thymifolia</i> Scop.)				TW	NP	
<i>Minuartia austriaca</i> (Jacq.) Hayek		AP -, AP 36 -				
<i>Minuartia capillacea</i> (All.) Graebn.	B 1, B 2	AP, AP 10, 14, 35, 41	CJ	TW	NP	
<i>Minuartia cherlerioides</i> (Hoppe) Becherer (= <i>M. aretioides</i> (Somerauer) Shinz. & Thell.)	JK	AP -, AP 34		TW	NP	
<i>Minuartia gerardii</i> (Willd.) Hayek (= <i>Minuartia verna</i> (L.) Hiern)		AP, AP 36 -	CJ	TW	NP	AP ima posebej <i>M. gerardii</i> in <i>M. verna</i> .
<i>Minuartia laricifolia</i> (L.) Shinz & Thell.	B 1	AP, AP 10, 41		TW		
<i>Minuartia pinifolia</i> (M. Bieb.) Graebn. (= <i>Arenaria pinifolia</i> M. Bieb.)		AP -				
<i>Minuartia recurva</i> (All.) Shinz & Thell.		AP -, AP 36				
<i>Minuartia rupestris</i> (Scop.) Shinz & Thell.	JK	AP, AP 35	CJ	TW	NP	
<i>Minuartia sedoides</i> (L.) Hiern (= <i>Alsine sedoides</i> (L.) Kitt.)		AP -, AP 34, 34 -	CJ	TW	NP	
<i>Moehringia ciliata</i> (Scop.) Dalla Torre		AP	CJ			
<i>Moehringia muscosa</i> L.		AP -, AP 26		TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Moehringia villosa</i> (Wulfen) Fenzl	JK	AP 22 -	CJ	TW		
<i>Molinia caerulea</i> (L.) Moench	B 3, JK	AP -, AP 14-	CJ	TW	NP	
<i>Molopospermum peloponnesiacum</i> (L.) Koch subsp. <i>bauhinii</i> Ullmann	B 3, JK	AP, AP 26, 33, 42	CJ	TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Moneses uniflora</i> (L.) A. Gray (= <i>Pyrola uniflora</i> L.)		AP -, AP 22		TW	NP	
<i>Muscari botryoides</i> (L.) Miller	B 2	AP, AP 29		TW	NP	
<i>Muscari kernerii</i> Marchesetti	B 2	AP -, AP 29-		TW		
<i>Mycelis muralis</i> (L.) Dumort. (= <i>Cicerbita muralis</i> (L.) Wallr.)		AP -			NP	
<i>Myosotis alpestris</i> F. W. Schmidt		AP, AP 38	CJ	TW	NP	
<i>Myosotis alpina</i> Lapeyr.					NP	
<i>Myosotis nemorosa</i> Besser	B 1	AP 1		TW		
<i>Myosotis scorpioides</i> L. (= <i>M. palustris</i> (L.) Hill)		AP		TW	NP	
<i>Myosotis suaveolens</i> Walldst. & Kit.		AP -				
<i>Myosotis sylvatica</i> (Ehrh.) Hoffm.	B 2	AP -, AP 17 -				
<i>Myricaria germanica</i> (L.) Desv.		AP -				
<i>Myrrhis odorata</i> (L.) Scop.	B 1, B 2, JK	AP 26	CJ	TW	NP	
<i>Narcissus poeticus</i> L. subsp. <i>poeticus</i>		AP, AP 8	CJ			
<i>Narcissus poeticus</i> L. subsp. <i>radiiflorus</i> (Salisb.) Baker (= <i>N. angustifolius</i> Curtis ex Haw. = <i>N. radiiflorus</i> Salisb. = <i>N. exsertus</i> Haw.)	B 1, B 2	AP, AP 8, 12	CJ	TW	NP	
<i>Nardus stricta</i> L.		AP -, AP 42-	CJ		NP	
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.		AP, AP 13, 18		TW	NP	
<i>Nigritella lithopolitanica</i> Ravnik					NP	
<i>Nigritella rhellicani</i> Teppner & Klein (= <i>N. nigra</i> auct., non (L.) Rchb. f.)		AP	CJ	TW	NP	
<i>Nigritella rhellicani</i> Teppner & Klein var. <i>rosea</i> (Vis. & Sacc. ex Goiran) Teppner & Klein (= <i>N. nigra</i> auct., non (L.) Rchb. f. var. <i>rosea</i> Vis. & Sacc. ex Goiran)		AP 34, 39				Nabrana je bila na Kriških podih.
<i>Nigritella rubra</i> (Wettst.) K. Richt.		AP -	CJ			
<i>Omalotheca hoppeana</i> (Koch) Schultz Bip. & F. W. Schultz in F. W. Schultz (= <i>Gnaphalium hoppeanum</i> Koch)	B 2	AP, AP 34 -			NP	
<i>Omalotheca norvegica</i> (Gunn.) Schultz Bip. & F. W. Schultz in F. W. Schultz (= <i>Gnaphalium norvegicum</i> Gunn.)	JK	AP 47 -		TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Omalotheca supina</i> (L.) DC. (= <i>Gnaphalium supinum</i> L.)	JK	AP -, AP 47 -		TW	NP	
<i>Omalotheca sylvatica</i> (L.) Schultz Bip. & F. W. Schultz in F. W. Schultz (= <i>Gnaphalium sylvaticum</i> L.)	B 1	AP, AP 6		TW	NP	
<i>Omphalodes verna</i> Moench	B 3	AP, AP 5, 22	CJ	TW	NP	
<i>Ononis spinosa</i> L.		AP -				
<i>Onosma stellulata</i> Walldst. & Kit.		AP -				
<i>Ophrys holoserica</i> (Burm. F.) Greuter (= <i>O. fuciflora</i> (F. W. Schmidt) Moench)		AP -, AP 40 -				
<i>Ophrys insectifera</i> L. (= <i>O. muscifera</i> Huds.)		AP -				
<i>Orchis coriophora</i> L. subsp. <i>coriophora</i>		AP -, AP 30			NP	Novejša nabirka Klemena Završnika v Soči.
<i>Orchis mascula</i> (L.) L.		AP -			NP	
<i>Orchis militaris</i> L.		AP, AP 39			NP	
<i>Orchis morio</i> L.		AP -			NP	
<i>Orchis pallens</i> L.		AP -, AP 22 -		TW		
<i>Orchis palustris</i> Jacq.					NP	
<i>Orchis provincialis</i> Balbis		AP -				
<i>Orchis tridentata</i> Scop.		AP -, AP 39 -			NP	
<i>Orchis ustulata</i> L.		AP, AP 39				
<i>Origanum vulgare</i> L.		AP, AP 42		TW	NP	
<i>Ornithogalum comosum</i> L.	B 1	AP, AP 41		TW	NP	
<i>Ornithogalum pyrenaicum</i> L.	B 2	AP, AP 8			NP	
<i>Orthilia secunda</i> (L.) House (= <i>Pyrola secunda</i> L.)		AP, AP 17, 18		TW	NP	
<i>Ostrya carpinifolia</i> Scop.		AP, AP 2, 4, 7-8, 9, 11, 22, 43 -, 44	CJ		NP	
<i>Oxalis acetosella</i> L.		AP, AP 22	CJ	TW	NP	
<i>Oxyria digyna</i> (L.) Hill	B 3, JK	AP -, AP 14 -, 19 -	CJ	TW	NP	
<i>Oxytropis neglecta</i> Ten. (= <i>O. pyrenaica</i> Godr. & Gren. = <i>O. montana</i> (L.) DC.)	AP 34		CJ	TW	NP	
<i>Paederota bonarota</i> (L.) L. (= <i>Veronica bonarota</i> L.)	B 3, JK	AP, AP 26, 48	CJ	TW	NP	
<i>Paederota lutea</i> Scop. (= <i>Veronica lutea</i> (Scop.) Wettst.)		AP, AP 16, 19		TW	NP	
<i>Paederota x churchillii</i> Huter (<i>P. lutea</i> Scop. x <i>P. bonarota</i> (L.) L.)					NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Paeonia mascula</i> (L.) Mill. (= <i>P. corallina</i> Retz.)	B 1, JK	AP, AP 4, 33	CJ	TW	NP	
<i>Paeonia officinalis</i> L.	JK	AP, AP 1, 4, 13	CJ	TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Papaver alpinum</i> L. (= <i>P. burseri</i> Crantz)		AP		TW		
<i>Papaver alpinum</i> L. subsp. <i>ernesti-mayeri</i> Markgraf (= <i>P. julicum</i> Mayer & Merxm., nom. illeg. = <i>P. sendtneri</i> auct. slov., non A. Kerner ex Hayek)	JK		CJ	TW	NP	
<i>Papaver alpinum</i> L. subsp. <i>kernerii</i> (Hayek) Fedde (= <i>P. kernerii</i> Hayek)	JK	AP -, AP 14 -, 19	CJ	TW	NP	
<i>Papaver alpinum</i> L. subsp. <i>rhaeticum</i> (Leresche) Markgraf (= <i>P. rhaeticum</i> Leresche)			CJ	TW	NP	
<i>Papaver nudicaule</i> L.		AP -				
<i>Papaver orientale</i> L.		AP -				
<i>Paradisea liliastrum</i> (L.) Bertol.	B 1, JK	AP -, AP 39, 42 -				
<i>Paris quadrifolia</i> L.		AP -, AP 17		TW	NP	
<i>Parnassia palustris</i> L.	JK	AP, AP 14		TW	NP	
<i>Pedicularis acaulis</i> Scop.		AP -				
<i>Pedicularis elongata</i> A. Kerner		AP, AP 35-				
<i>Pedicularis hacquetii</i> Graf ex Hoppe		AP -				
<i>Pedicularis recutita</i> L.			CJ			
<i>Pedicularis rosea</i> Wulf.		AP -			NP	
<i>Pedicularis rostratocapitata</i> Crantz		AP -			NP	
<i>Pedicularis verticillata</i> L.		AP -, AP 33 -, 35 -	CJ			
<i>Peltaria alliacea</i> Jacq.	B 2	AP, AP 6		TW	NP	
<i>Petasites albus</i> (L.) Gaertner	JK	AP		TW	NP	
<i>Petasites fragrans</i> (Vill.) C. Presl.		AP -		TW		
<i>Petasites paradoxus</i> (Retz.) Baumg.	B 3, JK	AP, AP 14	CJ	TW	NP	
<i>Petrocallis pyrenaica</i> (L.) R. Br.	B 1, B 2	AP, AP 34	CJ	TW	NP	
<i>Petrorhagia saxifraga</i> (L.) Link (= <i>Tunica saxifraga</i> (L.) Scop.)		AP, AP 33		TW	NP	
<i>Peucedanum austriacum</i> (Jacq.) Koch (= <i>Peucedanum montanum</i> W. D. J. Koch)	B 1, B 2	AP, AP 27, AP -		TW	NP	
<i>Peucedanum austriacum</i> (Jacq.) Koch var. <i>rablense</i> (Wulfen) Koch (= <i>P. rablense</i> Koch)	B 1, JK	AP 34		TW	NP	
<i>Peucedanum cervaria</i> (L.) Lapeyr.				TW	NP	
<i>Peucedanum oreoselinum</i> (L.) Moench		AP, AP 13, 23, 27, 32		TW	NP	
<i>Peucedanum ostruthium</i> (L.) Koch	JK	AP -, AP 33		TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Peucedanum schottii</i> Besser (= <i>P. petraeum</i> Noë ex W. D. J. Koch)	B 1, B 2	AP, AP -, AP 27		TW	NP	
<i>Peucedanum verticillare</i> (L.) Koch (= <i>Angelica verticillaris</i> L.)		AP, AP 9		TW	NP	
<i>Phegopteris connectilis</i> (Michx.) Watt (= <i>Nephrodium phegopteris</i> (L.) Prantl)		AP -, AP 18			NP	
<i>Phleum alpinum</i> L.		AP 37 -		TW		
<i>Phleum hirsutum</i> Honck. (= <i>P. michelii</i> All.)	B 2	AP, AP 27		TW		
<i>Phleum rhaeticum</i> (Humphries) Rauschert (= <i>P. alpinum</i> L. em. Gaud.)					NP	
<i>Phyllitis scolopendrium</i> (L.) Newman (= <i>Scolopendrium vulgare</i> L.)		AP, AP 18		TW	NP	
<i>Physoplexis comosa</i> (L.) Schur (= <i>Phyteuma comosum</i> L.)	B 3, JK	AP, AP 25, 26	CJ	TW	NP	
<i>Phyteuma orbiculare</i> L.		AP 15, AP 34 -		TW		
<i>Phyteuma ovatum</i> Honck. (= <i>P. halleri</i> All.)	B 1	AP-				
<i>Phyteuma scheuchzeri</i> All.	B 2	AP -, AP 20, 21, 28				
<i>Phyteuma scheuchzeri</i> All. subsp. <i>columnae</i> (Gaudin) Bech.	B 1		CJ	TW	NP	
<i>Phyteuma sieberi</i> Spreng.		AP 34 -		TW	NP	
<i>Phyteuma spicatum</i> L.		AP -, AP 8		TW	NP	
<i>Phyteuma spicatum</i> L. subsp. <i>coeruleum</i> R. Schultz					NP	
<i>Phyteuma spicatum</i> L. subsp. <i>spicatum</i>					NP	
<i>Phyteuma zahlbruckneri</i> Vest		AP -, AP 27 -		TW	NP	
<i>Picea abies</i> (L.) Karsten (= <i>P. excelsa</i> (Lam.) Link)		AP, AP 2, 4-, 5, 6-7, 9, 11, 12, 13, 17, 22, 23, 25, 30, 32, 39, 43-, 44, 49, 50		TW	NP	
<i>Pimpinella alpina</i> Host		AP -				
<i>Pimpinella major</i> (L.) Huds.	B 1	AP, AP 8				
<i>Pimpinella major</i> (L.) Huds. subsp. <i>major</i>				TW	NP	
<i>Pimpinella major</i> (L.) Huds. subsp. <i>rubra</i> (Hoppe) O. Schwarz (= <i>P. rubra</i> Hoppe)	B 1	AP -, AP 14		TW	NP	
<i>Pimpinella saxifraga</i> L.		AP -, AP 29-				
<i>Pinguicula alpina</i> L.	B 3, JK	AP 22	CJ	TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Pinguicula vulgaris</i> L.	B 3, JK	AP, AP 22	CJ	TW	NP	
<i>Pinus mugo</i> Turra (= <i>P. montana</i> Miller)		AP, AP 13, 15, 17, 18	CJ	TW	NP	
<i>Pinus sylvestris</i> L.		AP 32				
<i>Plantago alpina</i> L.		AP, AP 6			NP	
<i>Plantago argentea</i> Chaix.		AP, AP 30				
<i>Plantago atrata</i> Hoppe (= <i>P. montana</i> Lam., non Huds.)	B 1	AP -, AP 27 -		TW		
<i>Plantago atrata</i> Hoppe subsp. <i>fuscescens</i> (Jord.) Pilg.				TW		
<i>Plantago holosteum</i> Scop. (= <i>P. carinata</i> Schrad. ex Mertl & Koch)		AP, AP 30		TW	NP	
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.		AP -, AP 16		TW	NP	
<i>Platanthera chlorantha</i> (Custer) Rchb.		AP -				
<i>Pleurospermum austriacum</i> (L.) Hoffm.		AP -, AP 42			NP	
<i>Poa alpina</i> L.	B 2	AP, AP 37 -			NP	
<i>Poa alpina</i> L. subsp. <i>vivipara</i> (L.) Arcangeli				TW	NP	
<i>Poa carniolica</i> (Hladnik & Graf ex Mutel) Kerg (= <i>P. concinna</i> auct., non Gaud., nec R. Br.)				TW	NP	
<i>Poa pumila</i> Host		AP -				
<i>Poa supina</i> Schrad.		AP -				
<i>Poa variegata</i> Lam. (= <i>P. violacea</i> Bell.)				TW	NP	
<i>Polemonium caeruleum</i> L. (= <i>P. caucasicum</i> auct. Eur., non N. Busch)	B 2, 3	AP, AP 3			NP	
<i>Polygala alpestris</i> Rchb.		AP, AP 19	CJ	TW	NP	
<i>Polygala amara</i> L.		AP, AP 39				
<i>Polygala chamaebuxus</i> L. (= <i>Chamaebuxus alpestris</i> Spach)		AP, AP 17	CJ	TW	NP	
<i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) All.		AP, AP 18		TW	NP	
<i>Polygonatum odoratum</i> (Miller) Druce (= <i>P. officinale</i> All. = <i>P. vulgare</i> Desf.)		AP -, AP 7, AP 18			NP	
<i>Polygonatum verticillatum</i> (L.) All.		AP -, AP 6		TW	NP	
<i>Polygonum bistorta</i> L.	B 1	AP, AP 27	CJ	TW	NP	
<i>Polygonum viviparum</i> L.		AP, AP 37	CJ	TW	NP	
<i>Polypodium vulgare</i> L.		AP		TW	NP	
<i>Polystichum aculeatum</i> (L.) Roth (= <i>P. lobatum</i> (Huds.) Chevall.)		AP, AP 17, 18		TW	NP	
<i>Polystichum braunii</i> (Spenn.) Feé		AP -, AP 18 -				
<i>Polystichum lonchitis</i> (L.) Roth		AP, AP 14, 18		TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Polystichum setiferum</i> (Forsk.) Woyt.		AP; AP 18		TW	NP	
<i>Potentilla alba</i> L.		AP, AP 2			NP	
<i>Potentilla anserina</i> L.		AP, AP 41		TW	NP	
<i>Potentilla arenaria</i> Borkh.					NP	
<i>Potentilla aurea</i> L.		AP -	CJ	TW	NP	
<i>Potentilla brauneana</i> Hoppe	B 1	AP, AP 30	CJ	TW	NP	
<i>Potentilla carniolica</i> A. Kern.		AP, AP 5, 6			NP	
<i>Potentilla caulescens</i> L.	B 1, B 2, B 3	AP -, AP 9	CJ	TW	NP	
<i>Potentilla clusiana</i> Jacq.		AP	CJ	TW	NP	
<i>Potentilla crantzii</i> (Crantz) Beck ex Fritsch (= <i>P. verna</i> L.)		AP, AP 29	CJ	TW	NP	
<i>Potentilla erecta</i> (L.) Rausch.			CJ	TW	NP	
<i>Potentilla heptaphylla</i> L. (= <i>P. opaca</i> L.)		AP -, AP 40 -				
<i>Potentilla micrantha</i> Ramond ex DC.	JK	AP -, AP 8 -		TW	NP	
<i>Potentilla nitida</i> L.	JK	AP 21, 34, 50	CJ	TW	NP	
<i>Potentilla palustris</i> (L.) Scop.		AP 14				
<i>Potentilla pedata</i> Nestler		AP, AP 21				
<i>Potentilla pusilla</i> Host				TW	NP	
<i>Potentilla recta</i> L.		AP, AP 10, 11			NP	
<i>Potentilla reptans</i> L.		AP -, AP 29				
<i>Potentilla rupestris</i> L.	B 1, B 2	AP, AP 35		TW	NP	
<i>Potentilla tommasiniana</i> F. W. Schultz	B 1	AP, AP 35	CJ	TW	NP	
<i>Prenanthes purpurea</i> L.	B 1, B 3	AP, AP 4, 5			NP	
<i>Primula auricula</i> L.	B 2, B 3, JK	AP, AP 9, 18, 19, 20, 34	CJ	TW	NP	
<i>Primula carniolica</i> Jacq.	B 1, B 2, JK	AP, AP 18, 20	CJ	TW	NP	Pri slapu Skok za bajto sta jo našla Marija Završnik (2007) in Klemen Završnik (2008).
<i>Primula elatior</i> (L.) Hill.	B 1, B 2, JK	AP, AP 10, 20	CJ	TW	NP	
<i>Primula farinosa</i> L.	B 1, JK	AP, AP 19, 20	CJ	TW	NP	
<i>Primula glutinosa</i> Wulfen		AP -				
<i>Primula halleri</i> J. F. Gmelin (= <i>P. longiflora</i> All.)	B 3, JK	AP, AP 20, 47	CJ	TW	NP	
<i>Primula hirsuta</i> All. (= <i>P. ciliata</i> Schrank)		AP, AP 22				

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Primula integrifolia</i> L.				TW		
<i>Primula japonica</i> A. Gray		AP -, AP 6 -				
<i>Primula juliae</i> Kuszkn.	B 3	AP -, AP 3 -		TW		
<i>Primula minima</i> L.		AP -, AP 47 -	CJ	TW	NP	
<i>Primula rosea</i> Royle	B 3	AP -, AP 3 -				
<i>Primula spectabilis</i> Tratt.	B 3	AP, AP 3				
<i>Primula veris</i> L. (= <i>P. officinalis</i> (L.) Hill)	B 1, JK	AP 20	CJ	TW		
<i>Primula veris</i> L. subsp. <i>canescens</i> (Opiz) Hayek ex Lüdi in Hegi					NP	
<i>Primula veris</i> L. subsp. <i>columnae</i> (Ten.) Lüdi in Hegi (= <i>P. columnae</i> Ten.)	B 1, JK	AP	CJ	TW	NP	
<i>Primula veris</i> L. subsp. <i>veris</i>		AP			NP	
<i>Primula villosa</i> Wulfen		AP-	CJ			
<i>Primula vulgaris</i> Hudson (= <i>P. acaulis</i> (L.) Hill)		AP, AP 20	CJ	TW	NP	
<i>Primula wulfeniana</i> Schott	B 1	AP, AP 20	CJ	TW	NP	
<i>Primula</i> x <i>venusta</i> Host (<i>P. auricula</i> L. x <i>P. carniolica</i> Jacq.)	JK	AP, AP 15, 20	CJ	TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Primula</i> x <i>serratifolia</i> Gusm. (<i>P. minima</i> L. x <i>P. wulfeniana</i> Schott)	JK		CJ		NP	
<i>Pritzelago alpina</i> (L.) O. Kuntze (= <i>Hutchinsia alpina</i> (L.) R. Br.)		AP -	CJ		NP	
<i>Pritzelago alpina</i> (L.) O. Kuntze subsp. <i>australpina</i> (Trpin) Greuter & Burdet (= <i>Hutchinsia brevicaulis</i> auct. slov., non Hoppe = <i>H. alpina</i> (L.) R. Br. subsp. <i>brevicaulis</i> (Hoppe) Arcangeli)	JK	AP 34			NP	
<i>Prospero elisae</i> Speta (= <i>Scilla autumnalis</i> auct. non L.)		AP, AP 8 -, 17		TW	NP	
<i>Prunella grandiflora</i> (L.) Scholler		AP 39				
<i>Prunella vulgaris</i> L.				TW	NP	
<i>Psephellus pulcherrimus</i> (Willd.) Wagenitz. (= <i>Aetheopappus pulcherrimus</i> (Willd.) Cass.)		AP -, AP 3-				
<i>Pseudofumaria alba</i> (Miller) Lidén subsp. <i>alba</i> (= <i>Corydalis ochroleuca</i> Koch)		AP -, AP 8 -	CJ	TW	NP	
<i>Pseudorchis albida</i> (L.) A. Löve & D. Löve				TW	NP	
<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn		AP, AP 23, 39		TW		
<i>Ptilotrichun spinosum</i> (L.) Boiss. (= <i>Alyssum spinosum</i> L.)		AP, AP 6				
<i>Pulmonaria angustifolia</i> L.		AP				

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Pulmonaria australis</i> (Murr) Sauer		AP 5				
<i>Pulmonaria officinalis</i> L. (= <i>P. maculosa</i> Hayne)				TW	NP	
<i>Pulmonaria stiriaca</i> Kerner		AP, AP 15		TW		
<i>Pulsatilla alpina</i> (L.) Delarbe (= <i>Anemone alpina</i> L.)		AP	CJ	TW	NP	
<i>Pulsatilla alpina</i> (L.) Delarbe subsp. <i>alba</i> Rchb. (= <i>Anemone alba</i> (Rchb.) Kerner)	B 1	AP, AP 38 -		TW		
<i>Pulsatilla alpina</i> (L.) Delarbe subsp. <i>apiifolia</i> (Scop.) Nyman (= <i>Anemone sulphurea</i> L.)		AP -, AP 47 -	TW			
<i>Pulsatilla alpina</i> (L.) Delarbe subsp. <i>austroalpina</i> D. M. Moser					NP	
<i>Pulsatilla grandis</i> Wenderoth					NP -	Jože Završnik je dobil semena.
<i>Pulsatilla montana</i> (Hoppe) Rchb. (= <i>Anemone montana</i> Hoppe)	B 1	AP, AP 38, 45	CJ	TW	NP	
<i>Pulsatilla vernalis</i> (L.) Miller (= <i>Anemone vernalis</i> L.)		AP, AP 47				
<i>Pyrola chlorantha</i> Sw.		AP -, AP 18		TW	NP	
<i>Pyrola minor</i> L.		AP -, AP 18		TW		
<i>Pyrola rotundifolia</i> L.		AP -, AP 18		TW	NP	
<i>Ramonda nathaliae</i> Pančič & Petrović	B 3	AP, AP 6	CJ			
<i>Ranunculus acris</i> L.	B 2	AP -, AP 14 -		TW		
<i>Ranunculus alpestris</i> L.		AP, AP 20		TW		
<i>Ranunculus auricomus</i> L.		AP -				
<i>Ranunculus bulbosus</i> L.		AP -, AP 2 -				
<i>Ranunculus carinthiacus</i> Hoppe		AP, AP 20		TW	NP	
<i>Ranunculus glacialis</i> L.		AP -				
<i>Ranunculus hybridus</i> Biria		AP, AP 20		TW	NP	
<i>Ranunculus illyricus</i> L.		AP, AP 6				
<i>Ranunculus lanuginosus</i> L.		AP -, AP 9			NP	
<i>Ranunculus montanus</i> Willd.		AP, AP 20	CJ	TW	NP	
<i>Ranunculus nemorosus</i> DC.		AP -				
<i>Ranunculus oreophilus</i> Bieb. (= <i>R. hornschuchii</i> Hoppe)	B 1	AP, AP 20	CJ	TW	NP	
<i>Ranunculus platanifolius</i> L.	JK	AP		TW	NP	
<i>Ranunculus seguieri</i> Vill.	JK	AP, AP 38		TW	NP	
<i>Ranunculus thora</i> L. f. <i>pseudoscutatus</i> E. Mayer			CJ		NP	
<i>Ranunculus traunfellneri</i> Hoppe	B 3, JK	AP, AP 19 -, 20	CJ	TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Reseda lutea</i> L.		AP		TW	NP	
<i>Rhamnus fallax</i> Boiss.		AP, AP 2			NP	
<i>Rhamnus pumilus</i> Turra		AP, AP 36, 48	CJ	TW	NP	
<i>Rhamnus saxatilis</i> Jacq.		AP, AP 2, 9				
<i>Rhinanthus angustifolius</i> C. C. Gmelin (= <i>Alectorolophus angustifolius</i> (C. C. Gmelin) Heynh.)		AP 43 -				
<i>Rhodiola rosea</i> L. (= <i>Sedum rosea</i> (L.) Scop.)		AP, AP 19, 37	CJ	TW	NP	
<i>Rhododendron ferrugineum</i> L.		AP -, AP 39	CJ	TW	NP	
<i>Rhododendron hirsutum</i> L.		AP, AP 15, 17, 39, 48	CJ	TW	NP	
<i>Rhododendron luteum</i> Sweet			CJ	TW	NP	
<i>Rhododendron x intermedium</i> Tausch (<i>R. hirsutum</i> L. x <i>R. ferrugineum</i> L.)			CJ	TW	NP	
<i>Rhodothamnus chamaecistus</i> (L.) Reichenb.	JK	AP, AP 18, 25	CJ	TW	NP	
<i>Rhynchospora alba</i> (L.) Vahl		AP -				
<i>Ribes alpinum</i> L.		AP, AP 2			NP	
<i>Ribes uva-crispa</i> L. (= <i>R. grossularia</i> L.)		AP -, AP 2 -, AP 49		TW		
<i>Rosa gallica</i> L.		AP, AP 31		TW	NP	
<i>Rosa glauca</i> Pourr. non Vill (= <i>R. rubrifolia</i> Vill.)		AP, AP 31		TW	NP	
<i>Rosa pendula</i> Salisb.		AP 35				
<i>Rosa pendulina</i> L. (= <i>R. alpina</i> L.)		AP, AP 31		TW	NP	
<i>Rosa pimpinellifolia</i> L. (= <i>R. spinosissima</i> L.)		AP, AP 17, 21, 30		TW	NP	
<i>Rubus idaeus</i> L.		AP, AP 48		TW		
<i>Rubus saxatilis</i> L.		AP, AP 4, 8, 9, 23, 48, 50		TW	NP	
<i>Rumex alpestris</i> Jacq. (= <i>R. arifolius</i> All.)		AP -, AP 16		TW		
<i>Rumex alpinus</i> L.	B 2	AP -, AP 42 -		TW	NP	
<i>Rumex crispus</i> L.		AP -, AP 42		TW		
<i>Rumex nivalis</i> Hegetschw.	B 3, JK	AP, AP 14, 19 -	CJ		NP	
<i>Rumex scutatus</i> L.		AP, AP -, AP 50		TW	NP	
<i>Ruscus aculeatus</i> L.		AP -	CJ		NP	
<i>Ruscus hypoglossum</i> L.		AP 8 -	CJ	TW	NP	
<i>Ruta divaricata</i> Ten.		AP, AP 27, 31		TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Ruta graveolens</i> L.				TW		
<i>Ruta patavina</i> L.		AP, AP 38		TW	NP	
<i>Sagina procumbens</i> L.		AP -				
<i>Sagina saginoides</i> (L.) Karsten		AP -, AP 18-		TW		
<i>Salix alpina</i> Scop. (= <i>S. jacquinii</i> Host)	B 1, B 2	AP, AP 37	CJ	TW	NP	
<i>Salix appendiculata</i> L. (= <i>S. grandifolia</i> Ser.)		AP 32		TW	NP	
<i>Salix arbuscula</i> L.		AP, AP 45 -		TW		
<i>Salix daphnoides</i> Vill.		AP, AP 14			NP	
<i>Salix glabra</i> Scop.		AP 9, 23, 32	CJ	TW	NP	
<i>Salix herbacea</i> L.	B 3	AP, AP 47 -	CJ	TW	NP	
<i>Salix myrsinites</i> L.		AP, AP 42		TW		
<i>Salix reticulata</i> L.		AP, AP 32, 38 -	CJ	TW	NP	
<i>Salix retusa</i> L.		AP 36	CJ	TW	NP	
<i>Salix rosmarinifolia</i> L. (= <i>S. repens</i> L.)		AP, AP 45		TW	NP	
<i>Salix serpyllifolia</i> Scop.		AP, AP 37	CJ	TW	NP -	
<i>Salix viminalis</i> L.					NP	
<i>Salix waldsteiniana</i> Willd.				TW	NP	
<i>Salvia glutinosa</i> L.		AP, AP 30		TW	NP	
<i>Salvia verticillata</i> L.		AP, AP 15		TW	NP	
<i>Sambucus ebulus</i> L.		AP -, AP 29-		TW		
<i>Sambucus racemosa</i> L.	B 1	AP -				
<i>Sanguisorba alpina</i> Bunge		AP		TW		
<i>Sanguisorba minor</i> Scop.					NP	
<i>Sanguisorba officinalis</i> L.		AP 50			NP	
<i>Sanicula europaea</i> L.		AP -, AP 16		TW	NP	
<i>Saponaria ocymoides</i> L.		AP, AP 38		TW	NP	
<i>Saponaria officinalis</i> L.					NP	
<i>Saponaria pumila</i> Janch. (<i>S. nana</i> Fritsch)		AP, AP 6				
<i>Satureja montana</i> L.		AP, AP 38	CJ	TW		
<i>Satureja montana</i> L. subsp. <i>variegata</i> (Host) P. W. Ball					NP	
<i>Satureja subspicata</i> Bartl. ex Vis.		AP, AP 42	CJ	TW		
<i>Satureja subspicata</i> Bartl. ex Vis. subsp. <i>liburnica</i> Šilić					NP	
<i>Saussurea discolor</i> (Willd.) DC.		AP, AP 22, 34 -		TW	NP	
<i>Saussurea pygmaea</i> (Jacq.) Sprengel	B 3	AP, AP 17, 34, 47	CJ	TW		
<i>Saxifraga adscendens</i> L.		AP, AP 22 -				
<i>Saxifraga aizoides</i> L.	B 3, JK	AP, AP 18	CJ	TW	NP	
<i>Saxifraga androsacea</i> L.		AP, AP 14 -			NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Saxifraga aspera</i> L.		AP -, AP 20-				
<i>Saxifraga bryoides</i> L.		AP -, AP 20				
<i>Saxifraga burseriana</i> L.	B 1, B 2, JK	AP, AP 34, 37	CJ	TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Saxifraga caesia</i> L.	B 1, B 3	AP -, AP 20	CJ	TW	NP	
<i>Saxifraga crustata</i> Vest (= <i>S. incrustata</i> Vest)	B 2, B 3	AP, AP 18, 20, 25, 34	CJ	TW	NP	
<i>Saxifraga cuneifolia</i> L.		AP, AP 18	CJ	TW	NP	
<i>Saxifraga exarata</i> Vill. subsp. <i>atropurpurea</i> (Sternberg) T. Wraber (= <i>S. atropurpurea</i> Sternberg)		AP -, AP 20 -		TW	NP	
<i>Saxifraga exarata</i> Vill. subsp. <i>carniolica</i> (Huter) T. Wraber (= <i>S. carniolica</i> Huter)	B 3, JK	AP -, AP 14 -, 19 -, 20 -	CJ	TW		
<i>Saxifraga exarata</i> Vill. subsp. <i>moschata</i> (Wulfen) Cavillier in Burnat (= <i>S. moschata</i> Wulfen)	JK	AP -, AP 20			NP	
<i>Saxifraga hohenwartii</i> Vest		AP -	CJ			
<i>Saxifraga hostii</i> Tausch	B 1, B 2	AP, AP 20, 33	CJ	TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Saxifraga longifolia</i> Lapeyr.		AP, AP -, AP 6 -		TW		
<i>Saxifraga muscoides</i> All.		AP -, AP 20 -		TW		
<i>Saxifraga oppositifolia</i> L.		AP, AP 34	CJ	TW	NP	
<i>Saxifraga paniculata</i> Miller (= <i>S. aizoon</i> Jacq.)	B 1, JK	AP, AP 34, 43, 48	CJ	TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Saxifraga petraea</i> L.		AP, AP 26 -		TW		
<i>Saxifraga rotundifolia</i> L.	B 2	AP, AP 20		TW	NP	
<i>Saxifraga sedoides</i> L.		AP, AP 34	CJ	TW	NP	
<i>Saxifraga squarrosa</i> Sieber	B 1	AP, AP 20	CJ	TW	NP	
<i>Saxifraga stellaris</i> L.	B 2, B 3, JK	AP	CJ	TW	NP	
<i>Saxifraga stellaris</i> L. subsp. <i>alpigena</i> Temesy					NP	
<i>Saxifraga tenella</i> Wulfen	B 1, JK	AP, AP 22		TW	NP	
<i>Saxifraga tombeanensis</i> Boiss. ex Engler		AP -				
<i>Saxifraga tridactylites</i> L.		AP -				
<i>Scabiosa caucasica</i> Bieb.	B 3	AP, AP 3	CJ		NP	
<i>Scabiosa graminifolia</i> L.	B 1, B 2, JK	AP, AP 28, 34	CJ	TW	NP	
<i>Scabiosa hladnikiana</i> Host		AP, AP 17	CJ	TW	NP	
<i>Scabiosa lucida</i> Vill.	B 1	AP, AP 27			NP	
<i>Scabiosa lucida</i> Vill. subsp. <i>stricta</i> (Waldst. & Kit.) Jasiewicz (= <i>S. stricta</i> Waldst. & Kit.)		AP, AP 6		TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Scabiosa silenifolia</i> Waldst. & Kit.	JK	AP, AP 21, 35		TW	NP	
<i>Scilla bifolia</i> L.	B 1	AP, AP -, AP 14		TW	NP	
<i>Scopolia carniolica</i> Jacq.	B 3, JK	AP, AP 8 -, 18, 22	CJ	TW	NP	Našli smo jo zunaj vrta.
<i>Scopolia carniolica</i> Jacq. f. <i>hladnikiana</i> (Biatz. & Fleischm.) E. Mayer	B 3, JK	AP, AP 8 -, 18	CJ		NP	Našli smo jo zunaj vrta.
<i>Scorzonera aristata</i> Ramond ex DC. in Lam. & DC.		AP -, AP 47 -		TW	NP	
<i>Scorzonera austriaca</i> Willd.		AP, AP 29 -		TW		
<i>Scorzonera humilis</i> L.		AP -				
<i>Scorzonera rosea</i> Waldst. & Kit.	B 1, JK	AP -, AP 29, 47 -	CJ	TW	NP	
<i>Scorzonera villosa</i> Scop.	B 2	AP -, AP 36		TW	NP	
<i>Scrophularia juratensis</i> Schleicher (= <i>S. hoppei</i> Koch)		AP 36 -, 37		TW	NP	
<i>Scrophularia laciniata</i> Waldst. & Kit.	B 1	AP -				
<i>Scrophularia nodosa</i> L.	B 1	AP, AP 33		TW		
<i>Scrophularia scopolii</i> Hoppe	B 1	AP -, AP 6		TW		
<i>Scrophularia vernalis</i> L.	B 1, JK	AP -, AP 33-		TW	NP	
<i>Sedum album</i> L.		AP -, AP 22, 43		TW	NP	
<i>Sedum alpestre</i> Vill.		AP -			NP	
<i>Sedum atratum</i> L.		AP		TW	NP	
<i>Sedum dasyphyllum</i> L.	B 1	AP, AP 34, 35		TW	NP	
<i>Sedum hispanicum</i> L.		AP -, AP 27				
<i>Sedum maximum</i> (L.) Hoffm.					NP	
<i>Sedum reflexum</i> L. (= <i>S. rupestre</i> auct.)		AP 8 -				
<i>Sedum sexangulare</i> L.				TW		
<i>Sedum stoloniferum</i> S. G. Gmel. (= <i>S. ibericum</i> Steven ex M. Bilb.)	B 3	AP, AP 3			NP	
<i>Selaginella helvetica</i> (L.) Spring				TW	NP	
<i>Selaginella selaginoides</i> (L.) P. Beauv.		AP, AP 32			NP	
<i>Sempervivum arachnoideum</i> L.		AP -				
<i>Sempervivum frigidum</i> Lamotte		AP, AP 6				
<i>Sempervivum juvenii</i> Strgar					NP	
<i>Sempervivum montanum</i> L. subsp. <i>stiriaticum</i> Wettst. ex Hayek in Hegi (= <i>S. braunii</i> Funk)		AP				
<i>Sempervivum narmoreum</i> Griseb. (= <i>S. reginae-amaliae</i> Heldr. & Guicc. ex Halácsy)		AP -, AP 6 -				

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Sempervivum pittonii</i> Schott, Nyman & Kotschy		AP, AP 6				
<i>Sempervivum tectorum</i> L. (= <i>S. glaucum</i> Ten.)		AP, AP 10, 21		TW	NP	
<i>Sempervivum tectorum</i> L. subsp. <i>schottii</i> (Baker) Wettst. (= <i>S. schottii</i> Baker)				TW	NP	
<i>Sempervivum wulfenii</i> Hoppe ex Mert. & Koch	JK	AP, AP 34 -			NP	
<i>Sempervivum</i> x <i>comolli</i> Rota ex Epinel (<i>S. tectorum</i> L. x <i>S. wulfenii</i> Hoppe ex Mert. & Koch)		AP -, AP 6 -				
<i>Senecio abrotanifolius</i> L.	B 1, B 2, JK	AP, AP 35	CJ	TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Senecio bicolor</i> (Willd.) Tod. subsp. <i>cineraria</i> (DC.) Chater (= <i>Senecio cineraria</i> DC.)			CJ			
<i>Senecio cacaliaster</i> Lam.	B 2	AP -			NP	
<i>Senecio doronicum</i> L.	B 1, B 2		CJ	TW	NP	
<i>Senecio incanus</i> L. subsp. <i>carniolicus</i> (Willd.) Br.-Bl. (= <i>S. carniolicus</i> Willd.)	JK	AP -, AP 47 -	CJ	TW	NP	
<i>Senecio ovatus</i> (Gaertn., Mey. & Scherb.) Willd. (= <i>S. fuchsii</i> C. C. Gmelin)	B 2	AP 7			NP	
<i>Senecio scopolii</i> Hoppe (= <i>S. lanatus</i> Scop.)		AP -				
<i>Senecio squalidus</i> L. (= <i>S. rupestris</i> Waldst. & Kit.)	B 1	AP, AP 14 -		TW	NP	
<i>Serratula tinctoria</i> L. subsp. <i>macrocephala</i> (Bertol.) Rouy ex Hegi (= <i>S. macrocephala</i> Bertol.)		AP -, AP 27		TW	NP	
<i>Serratula tinctoria</i> L. subsp. <i>tinctoria</i>		AP			NP	
<i>Seseli elatum</i> L.		AP, AP 40		TW		
<i>Seseli gouanii</i> Koch				TW	NP	
<i>Seseli malyi</i> A. Kerner					NP	
<i>Sesleria autumnalis</i> (Scop.) F. W. Schultz		AP -, AP 5		TW	NP	
<i>Sesleria caerulea</i> (L.) Ard. (= <i>S. varia</i>)	B 1	AP, AP 5	CJ		NP	
<i>Sesleria caerulea</i> (L.) Ard. subs. <i>calcaria</i> (Opiz) Čelak. ex Hegi (= <i>S. albicans</i> Kit. ex Schult.)					NP	
<i>Sesleria ovata</i> (Hoppe) A. Kerner		AP -, AP 23				
<i>Sesleria sphaerocephala</i> Ard.		AP -, AP 37 -				
<i>Sibbaldia procumbens</i> L.	B 1	AP -, AP 47 -		TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Sibirea croatica</i> Degen	B 2	AP, AP 6	CJ		NP	Našli smo jo zunaj vrta.
<i>Silene acaulis</i> (L.) Jacq.	JK	AP, AP 34	CJ	TW	NP	
<i>Silene dioica</i> (L. em Mill.) Clairv. (= <i>Melandrium rubrum</i> Garcke = <i>M. sylvestre</i> (Schkuhr) Röhling)	B1, B2	AP, AP 2		TW	NP	
<i>Silene fimbriata</i> Sims		AP -				
<i>Silene hayekiana</i> Hand.-Mazz. & Janchen		AP, AP 21, 35		TW	NP	
<i>Silene italica</i> (L.) Pers.		AP -, AP 40-		TW		
<i>Silene latifolia</i> Poiret (= <i>Melandrium album</i> (Mill.) Garcke)					NP	
<i>Silene nutans</i> L.	B 1, B 2	AP, AP 27		TW	NP	
<i>Silene saxifraga</i> L.		AP, AP 9, 15, 38, 43, 45, 46, 50		TW	NP	
<i>Silene vulgaris</i> (Moench) Garcke	B 1	AP, AP 27		TW	NP	
<i>Silene vulgaris</i> (Moench) Garcke subsp. <i>glareosa</i> (Jordan) Marsde-Jones & Turill (= <i>S. alpina</i> (Lam.) Thomas)	B1	AP -, AP 13, 14, 34		TW	NP	
<i>Silene vulgaris</i> (Moench) Garcke subsp. <i>vulgaris</i>					NP	
<i>Soldanella alpina</i> L.	B 1	AP, AP 16, 20-		TW	NP	
<i>Soldanella minima</i> Hoppe		AP 14		TW	NP	
<i>Soldanella pusilla</i> Baumg.		AP -, AP 14 -, 22 -		TW	NP	
<i>Solidago virgaurea</i> L. subsp. <i>minuta</i> (L.) Arcangeli (= <i>S. alpestris</i> Waldst. & Kit. ex Willd.)	B 1	AP, AP 15, 47		TW	NP	
<i>Solidago virgaurea</i> L. subsp. <i>virgaurea</i>					NP	
<i>Sorbus aria</i> (L.) Crantz.		AP, AP 4, 12		TW	NP	
<i>Sorbus aucuparia</i> L.		AP, AP 11, 12			NP	
<i>Sorbus carniolica</i> Kárpáti					NP	
<i>Sorbus chamaemespilus</i> (L.) Crantz		AP, AP 45		TW	NP	
<i>Spiraea chamaedryfolia</i> L. em. Jacq. (= <i>S. ulmifolia</i> Scop.)		AP, AP 7, 8		TW	NP	
<i>Spiraea decumbens</i> Koch subsp. <i>decumbens</i>	B 3, JK	AP, AP 8, 22, 25	CJ	TW	NP	
<i>Spiranthes aestivalis</i> (Poir.) Rich.		AP -				
<i>Spiranthes spiralis</i> (L.) Chevall.		AP -				
<i>Stachys alpina</i> L.		AP -			NP	
<i>Stachys grandiflorus</i> (Steven) Bentham (= <i>Betonica grandiflora</i> Stephan ex Willd. = <i>Stachys menthifolia</i> Vis.)		AP, AP 3 -			NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Stachys recta</i> L.		AP 9, 30, 46			NP	
<i>Stachys sylvatica</i> L.					NP	
<i>Staphylea pinnata</i> L.		AP				
<i>Stellaria holostea</i> L.		AP -			NP	
<i>Stellaria montana</i> Pierrat (= <i>S. glochidisperma</i> (Murb.) Freyn)		AP, AP 7				
<i>Stellaria nemorum</i> L.		AP -			NP	
<i>Stemmacantha rhapontica</i> (L.) Dittrich (= <i>Rhaponticum lyratum</i> (Bellardi) Nyman = <i>Centaurea helenifolia</i> Gren. & Godr.)	B 2, JK	AP, AP 42, 49 -	CJ	TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Stipa eriocalis</i> Borb. (= <i>S. pennata</i> auct., non L.)		AP, AP 45				
<i>Streptopus amplexifolius</i> (L.) DC. in Lam. & DC.	B 1, B 3, JK	AP, AP 8 -	CJ	TW	NP	
<i>Succisa pratensis</i> Moench		AP -, AP 42 -			NP	
<i>Symphytum tuberosum</i> L.		AP -			NP	
<i>Tanacetum achilleifolium</i> (Bieb.) Schultz Bip. (= <i>Chrysanthemum achilleifolium</i> (Bieb.) Prodan)		AP, AP 3				
<i>Tanacetum corymbosum</i> (L.) Schultz Bip. subsp. <i>clusii</i> (Fischer ex Reichenb.) Heywood					NP	
<i>Tanacetum corymbosum</i> (L.) Schultz Bip. subsp. <i>corymbosum</i> (= <i>Chrysanthemum corymbosum</i> L.)	B 1	AP -, AP 27 -		TW	NP	
<i>Taraxacum alpinum</i> Weber in Wiggers		AP -, AP 37 -				
<i>Taraxacum officinale</i> agg.					NP	
<i>Taxus baccata</i> L.		AP, AP 11, 43 -		TW	NP	
<i>Telekia speciosa</i> (Schreber) Baumg. (= <i>Bupthalmum speciosum</i> Schreber)	B 1, JK	AP 2, 4, 5, 17		TW	NP	
<i>Telekia speciosissima</i> (L.) Less. (= <i>Bupthalmum speciosissimum</i> L.)		AP				
<i>Tephrosieris crispa</i> (Jacq.) Reichenb. (= <i>Senecio rivularis</i> (Waldst. & Kit.) DC.)	B 1	AP, AP 7, 14		TW	NP	
<i>Tephrosieris longifolia</i> (Jacq.) Griseb. (= <i>Senecio ovirensis</i> (Koch) DC.)	B 1, B 2	AP -, AP 28-				
<i>Tephrosieris pseudocrispa</i> (Fiori) Holub					NP	
<i>Teucrium arduini</i> L.		AP -				
<i>Teucrium chamaedrys</i> L.		AP, AP 42		TW	NP	
<i>Teucrium montanum</i> L.		AP, AP 29	CJ	TW	NP	
<i>Thalictrum alpinum</i> L.		AP, AP 34 -				
<i>Thalictrum aquilegifolium</i> L.	B 1	AP, AP 16	CJ	TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Thalictrum lucidum</i> L.		AP, AP 6				
<i>Thalictrum minus</i> L.	B 1	AP, AP 42		TW	NP	
<i>Thalictrum minus</i> L. subsp. <i>minus</i> (= <i>T. flexuosum</i> Bernh.)	B 1, B 2	AP, AP 13, 14, 42, 50		TW		
<i>Thalictrum minus</i> L. subsp. <i>saxatile</i> DC. ex Ces. (= <i>T. saxatile</i> DC.)	B 1, B 2	AP		TW	NP	
<i>Thalictrum simplex</i> L. subsp. <i>galioides</i> (Nestler) Borza (= <i>T. galioides</i> Nestler)	B 2	AP, AP 36, 42		TW	NP	
<i>Thelypteris limbosperma</i> (All.) H. P. Fuchs (= <i>Nephrodium oreopteris</i> (Ehrh.) Desv.)		AP, AP 17		TW		
<i>Thelypteris limbosperma</i> (All.) H.P. Fuchs (= <i>Nephrodium montanum</i> (Vogler) Baker)		AP 18				
<i>Thesium alpinum</i> L.		AP, AP 23 -, 32 -				
<i>Thesium bavarum</i> Schrank		AP		TW		
<i>Thlaspi alpinum</i> Crantz		AP -, AP 19 -				
<i>Thlaspi cepeaeifolium</i> (Wulfen) Koch in Röhling	JK	AP -			NP	
<i>Thlaspi cepeaeifolium</i> (Wulfen) Koch in Röhling subsp. <i>rotundifolium</i> (L.) Greuter & Burdet (= <i>T. rotundifolium</i> L.)	B 3, JK	AP, AP 19	CJ	TW	NP	
<i>Thlaspi minimum</i> Ard. (= <i>T. kernerii</i> Huter)		AP -	CJ	TW	NP	
<i>Thlaspi montanum</i> L.		AP		TW		
<i>Thlaspi praecox</i> Wulfen	B 1	AP, AP 31		TW	NP	
<i>Thymus praecox</i> Opiz subsp. <i>polytrichus</i> (Borb.) Jalas (= <i>T. trachselianus</i> Opiz)		AP -, AP 20				
<i>Thymus serpyllum</i> L.		AP 15				
<i>Thymus villosus</i> L.		AP, AP 6			NP	
<i>Tofieldia calyculata</i> (L.) Wahlenb.	B 1, B 2	AP, AP 37		TW	NP	
<i>Torilis japonica</i> (Houtt.) DC. (= <i>T. anthriscus</i> (L.) C. C. Gmel.)	B 1	AP -				
<i>Tozzia alpina</i> L.			CJ		NP	
<i>Traunsteinera globosa</i> (L.) Rehb. (= <i>Orchis globosa</i> L.)		AP -	CJ			
<i>Trichophorum alpinum</i> (L.) Pers. (= <i>Eriophorum alpinum</i> L.)	JK	AP -, AP 47 -		TW	NP	
<i>Trifolium alpestre</i> L.	B 2	AP, AP 41		TW	NP	
<i>Trifolium badium</i> Schreb.	B 2, B 3, JK	AP, AP 47 -	CJ	TW	NP	
<i>Trifolium medium</i> L.		AP, AP 41				
<i>Trifolium montanum</i> L.		AP -, AP 16		TW	NP	
<i>Trifolium noricum</i> Wulfen	B 3, JK	AP, AP 36 -	CJ	TW	NP	
<i>Trifolium pallescens</i> Schreb.		AP, AP 29		TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Trifolium pannonicum</i> Jacq.		AP -				
<i>Trifolium pratense</i> L.	B 1	AP -, AP 38-		TW	NP	
<i>Trifolium pratense</i> L. subsp. <i>nivale</i> (Koch) Arcang. (= <i>T. nivale</i> Sieb.)	B 2	AP -, AP 42 -				
<i>Trifolium repens</i> L.				TW		
<i>Trifolium rubens</i> L.		AP -, AP 42		TW	NP	
<i>Triglochin palustre</i> L.		AP 23				
<i>Trisetum argenteum</i> (Willd.) Roem. & Schult.		AP -, AP 41				
<i>Trisetum distichophyllum</i> (Vill.) PB. ex Roem. & Schult.		AP, AP 14		TW		
<i>Trollius europaeus</i> L.	B 1, B 2, B 3	AP, AP 1, 12	CJ	TW	NP	
<i>Tussilago farfara</i> L.	JK	AP -, AP 14		TW	NP	
<i>Urtica dioica</i> L.		AP, AP 42				
<i>Vaccinium gaultherioides</i> Bigelow					NP	
<i>Vaccinium myrtillus</i> L.		AP, AP 18		TW	NP	
<i>Vaccinium uliginosum</i> L.	B 3	AP, AP 32, 47	CJ	TW		
<i>Vaccinium vitis-idaea</i> L.		AP, AP 17, 32, 47		TW	NP	
<i>Valeriana collina</i> Wallr. (= <i>V. officinalis</i> L. subsp. <i>collina</i> (Wallr.) Nyman)				TW		
<i>Valeriana elongata</i> Jacq.	JK	AP -, AP 14		TW	NP	
<i>Valeriana montana</i> L.	B 1	AP, AP 14 -, 15	CJ	TW	NP	
<i>Valeriana officinalis</i> L.		AP 13, 23, 43			NP	
<i>Valeriana sambucifolia</i> J. C. Mikan		AP -		TW		
<i>Valeriana saxatilis</i> L.		AP -, AP 35		TW	NP	
<i>Valeriana supina</i> Ard.	B 3, JK	AP -, AP 19 -, 37	CJ	TW	NP	
<i>Valeriana tripteris</i> L.		AP 48, 50			NP	
<i>Valeriana tuberosa</i> L.		AP -				
<i>Veratrum album</i> L.				TW	NP	
<i>Veratrum album</i> L. subsp. <i>album</i>		AP			NP	
<i>Veratrum album</i> L. subsp. <i>lobelianum</i> (Bernh. in Schrader) Suesenguth		AP			NP	
<i>Veratrum nigrum</i> L.		AP, AP 8, 12	CJ	TW	NP	
<i>Verbascum alpinum</i> Turra (<i>Verbascum lanatum</i> Schrader)					NP	
<i>Verbascum blattaria</i> L.		AP, AP 31 -		TW	NP	
<i>Verbascum lychnitis</i> L.		AP-				
<i>Verbascum nigrum</i> L.	B 1	AP -, AP 31 -		TW	NP	
<i>Verbascum phoeniceum</i> L.		AP -, AP 31 -		TW		

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Verbascum pulverulentum</i> Vill. (= <i>V. floccosum</i> Waldst. & Kit.)		AP -, AP 31 -				
<i>Verbascum thapsus</i> L.		AP -				
<i>Veronica alpina</i> L.		AP, AP 34		TW	NP	
<i>Veronica anagallis-aquatica</i> L. (= <i>V. anagallis</i> auct.)				TW	NP	
<i>Veronica aphylla</i> L.	B 1, JK	AP, AP 34		TW	NP	
<i>Veronica barrelieri</i> Schott ex Roem. & Schult. (= <i>V. spicata</i> auct. slov., non L. = <i>Pseudolysimachion barrelieri</i> (Schott ex Roem. & Schult) Holub)		AP, AP 5, 8			NP	
<i>Veronica barrelieri</i> Schott ex Roem. & Schult. subsp. <i>barrelieri</i> (= <i>Pseudolysimachion barrelieri</i> (Schott ex Roem. & Schult) Holub) subsp. <i>nitens</i> (Host) M. A. Fischer)					NP	
<i>Veronica barrelieri</i> Schott ex Roem. & Schult. subsp. <i>nitens</i> (Host) M. A. Fischer (= <i>Pseudolysimachion barrelieri</i> (Schott ex Roem. & Schult) Holub)					NP	
<i>Veronica beccabunga</i> L.	B 3, JK	AP, AP 14 -	CJ	TW	NP	
<i>Veronica bellidioides</i> L.		AP -, AP 47 -				
<i>Veronica caucasica</i> Bieb.		AP, AP 3				
<i>Veronica chamaedrys</i> L.					NP	
<i>Veronica fruticans</i> Jacq.		AP, AP 34		TW	NP	
<i>Veronica fruticulosa</i> L.	B 1, B 2	AP -, AP 34, 45		TW	NP	
<i>Veronica jacquinii</i> Baumg.		AP, AP 42		TW	NP	
<i>Veronica maritima</i> L.					NP	
<i>Veronica montana</i> L.		AP, AP 7				
<i>Veronica officinalis</i> L.		AP -, AP 8 -		TW	NP	
<i>Veronica serpyllifolia</i> L.		AP, AP 38		TW		
<i>Veronica urticifolia</i> Jacq. (= <i>V. latifolia</i> auct.)		AP, AP 48		TW	NP	
<i>Viburnum lantana</i> L.		AP, AP 2			NP	
<i>Viburnum opulus</i> L.					NP	
<i>Vicia incana</i> Gouan		AP -, AP 31 -		TW		
<i>Vicia oroboides</i> Wulfen	B 1	AP, AP 9		TW	NP	
<i>Vicia sepium</i> L.		AP -, AP 31-		TW		
<i>Vicia sylvatica</i> L.		AP 31 -		TW		
<i>Vinca minor</i> L.		AP, AP 13, 14, 17		TW	NP	
<i>Vincetoxicum hirundinaria</i> Medik. (= <i>Cynanchum vincetoxicum</i> (L.) Pers. = <i>V. officinale</i> Moench)		AP, AP 9, 27, 40		TW	NP	

Ime rastline	1926-1945 Albert Bois de Chesne, Julius Kugy	1945-1960 Angela Piskernik	1960-1962 Ciril Jeglič	1962-1975 Tone Wraber	1975-2011 Nada Praprotnik	Opombe
<i>Viola alba</i> Besser					NP	
<i>Viola alpestris</i> Hegetschw.		AP -				
<i>Viola biflora</i> L.	JK	AP, AP 16	CJ	TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943)
<i>Viola calcarata</i> L.		AP -				
<i>Viola canina</i> L.		AP -, AP 29				
<i>Viola cornuta</i> L.	B 1	AP -, AP 29	CJ	TW	NP	
<i>Viola hirta</i> L.		AP -, AP 29 -, 30 -		TW		
<i>Viola mirabilis</i> L.	B 1, B 2	AP -, AP 29 -		TW		
<i>Viola pinnata</i> L.	B 1, JK	AP -, AP 33 -		TW	NP	
<i>Viola reichenbachiana</i> Jord. ex Bureau (= <i>V. sylvestris</i> auct.)		AP, AP 29		TW		
<i>Viola rupestris</i> F. W. Schmidt		AP, AP 37		TW	NP	
<i>Viola tricolor</i> L. subsp. <i>saxatilis</i> (F. W. Schmidt) Arcang. (= <i>V. tricolor</i> L. subsp. <i>subalpina</i> Gaud. = <i>Viola alpestris</i> Jord.)		AP 41 -				
<i>Viola zoysii</i> Wulfen	JK	AP -, AP 33 -		TW	NP	Fotografija B v Kugy (1943).
<i>Waldsteinia trifolia</i> Rochel. ex Koch					NP	
<i>Woodsia alpina</i> (Bolton) Gray		AP, AP 18				
<i>Woodsia ilvensis</i> (L.) R. Br.		AP -, AP 18 -				
<i>Woodsia obtusa</i> Torr.		AP -				
<i>Wulfenia carinthiaca</i> Jacq.	B 1, JK	AP, AP 15, 18, 22-	CJ	TW	NP	

PRIPOMBE K USPEVANJU NEKATERIH VRST V JULIANI

Asphodelus albus pred leti skoraj nikoli ni zacvetel, zdaj pa skoraj vsako leto zacveti nekaj primerkov.

Botrychium virginianum je »prišla« v vrt po spletu srečnih naključij. Vrtnar Jože Završnik se je s terena vrnil z botanično redkostjo, ne da bi zanjo vedel. Skupaj z drugimi rastlinami je s trentarske strani Luknje prinesel to praprotnico, ki zdaj v vrtu vsako leto znova požene po en pecljati list.

Campanula zoysii je vrsta, ki smo jo izbrali za simbol Juliane. Jeglič (1962) je celo zapisal, da se je »samoniklo vrasla v skalo«. Najdemo jo tudi že na skali v Soči v bližini izliva Mlinarice. Čeprav hudourniki njena semena naplavijo v dolino, v vrtu ne uspeva najbolje.

Campanula x vrtacensis (*C. zoysii* x *C. cochleariifolia*) je redk križanec, ki sem ga okrog leta 1980 prinesla v vrt, vendar se ni prijel in ni uspeval.

Slika 30. Zoisova zvončica (*Campanula zoysii*) Foto: Ciril Mlinar.

Figure 30. Zois' Bellflower (*Campanula zoysii*)
Photo: Ciril Mlinar

Slika 31. Alpski glavinec (*Centaurea alpina*). Foto: Ciril Mlinar.

Figure 31. Alpine Knapweed (*Centaurea alpina*)
Photo: Ciril Mlinar

Centaurea alpina je v Sloveniji najbolj redka vrsta iz rodu *Centaurea*. Ko je leta 1960 vloga botanika v Juliani prevzel Tone Wraber, je alpski glavinec tam že rasel, vendar, kot je zapisal: »Tedaj in pozneje, najbrž zaradi starosti rastlin, ni cvetel, je pa bil zaradi značilno modrikasto zelenih in po robu nazobčanih listov zanesljivo prepoznaven.« (Wraber, 2004: 148). Kasneje je v vrtu začel ponovno zelo bogato cveteti, pred nekaj leti sem naštel več kot 30 koškov.

Cephalaria leucantha ali znamenita *Scabiosa trenta* v vrtu cveti običajno septembra, vedno pogosteje pa že v drugi polovici avgusta. Rastline je že Albert Bois de Chesne vzgojil iz semen, ki jih je nabral na skalah okrog Devina.

Daphne blagayana so prvotno posadili na gredico v osrednjem delu vrta, vendar tam ni najbolje uspeval. Sam se je »preselil« nekoliko višje in levo na pobočje pod Belvederom. Konec aprila in v začetku maja zacveti prava smetanasto bela preproga, ki jo opazimo že s ceste. Nekaj primerkov je tudi že »ušlo« iz vrta.

Daphne alpina x *Daphne striata* je križanec, ki je nastal v vrtu, saj v naravi starševski vrsti ne raste skupaj na istih nahajališčih. Rastlina še nima imena.

Slika 32. *Scabiosa trenta*. Risba Balthasarja Hacqueta iz dela *Plantae alpinae Carniolicae* (1782).

Figure 32. *Scabiosa trenta*. Drawing by Balthasar Hacquet from the book *Plantae alpinae Carniolicae* (1782).

Slika 33. Bleda obglavka (*Cephalaria leucantha*). Foto: Ciril Mlinar.

Figure 33. Giant Scabious (*Cephalaria leucantha*) Photo: Ciril Mlinar

Eryngium alpinum je ena od ogroženih in zavarovanih rastlin, ki v Juliani zelo lepo uspeva in jo mnogi obiskovalci hodijo občudovat v naš vrt.

Gentiana lutea subsp. *symphyandra* je v časih, ko je vrt vodil Tone Wraber, po njegovem pripovedovanju skoraj vsako leto cvetela. Po letu 1975 pa so rastle samo necvetoče rozete. Spet je začela cveteti pred kakšnim desetletjem in v letu 2011 je zacvetelo rekordnih šest primerkov.

Gentiana x laengstii nsubsp. *kommensis* je zanimiv križanec, ki je zacvetel v letu 2008 (Praprotnik, 2008: 127–130). Ob kotanji z vodo smo opazili liste, za katere smo sprva mislili, da pripadajo bratinskemu košutniku, vendar njihova barva ni bila izrazito sivo zelena. Cvetni popki niso bili rumene barve, ampak rjavkasto purpurni. Ko so se nekaj dni kasneje odprli, so zažareli v nenavadnih barvah za svišče. Leta 1957 je Ernest Mayer na Komni med Planino na Kraju in Planino Govnjač opazil veliko primerkov bratinskega košutnika, v bližini pa je uspeval tudi panonski svišč. Našel je »krasen primerek« novega križanca, ki ga je po nahajališču imenoval komenski svišč (*Gentiana kommensis*). Po videzu je bil podoben košutniku, oblika cvetov pa je bila med obema starševskima rastlinama. Prašnice so bile zrastle. Naš križanec je bil visok skoraj en meter. Imel je precej velike liste, po obliki so bili podobni košutnikovim, vendar niso bili sivo zeleni, ampak zeleni in bleščeči. Cvetovi so bili pecljati in razporejeni v navideznih vretencih. Venec je bil zvonast in zrastle do približno ene tretjine. Barva venčnih listov je bila purpurno

Slika 34. *Blagayev volčin* (*Daphne blagayana*). Foto: Ciril Mlinar.

Figure 34. *Blagay's Daphne* (*Daphne blagayana*)
Photo: Ciril Mlinar

Slika 35. *Rebrinčevolistna hladnikovka* (*Hladnikia pastinacifolia*). Foto: Ciril Mlinar.

Figure 35. *Hladnikia* (*Hladnikia pastinacifolia*).
Photo: Ciril Mlinar

rjavkasta s številnimi temnimi pikicami in rumenkastim odtenkom, na notranji strani pa so bili bolj rumenkasti. Prašnice so bile zrastle. V Juliani raste bratinski košutnik, ki v zadnjem desetletju cveti skoraj vsako leto. Panonski svišč pa v vrtu že zelo dolgo sploh ni cvetel. Vrtnarji so cvetoče primerke kdaj pa kdaj posadili, vendar naslednja leta niso nikoli zacveteli. Ne najdemo jasnega odgovora oziroma enostavne razlage, kako se je komenski svišč lahko pojavil v Juliani. Zadnji dve leti poženejo samo listne rozete in ne vemo, če bo še sploh kdaj zacvetel.

Hladnikia pastinacifolia je ena od rastlinskih vrst, ki ne raste na gredici, na katero so jo posejali. S svoje gredice se je razselila po vsem vrtu in najlepše uspeva ob potkah.

Leontopodium alpinum je ena od rastlin, ki v alpskem vrtu ne sme manjkati. Zaradi nizke nadmorske višine ne uspeva najbolje in jo je treba večkrat prinesiti iz narave.

Paederota x churchillii (*P. lutea* x *P. bonarota*) je zanimiv križanec, ki raste v Sloveniji na Mangrtu, kjer rasteta obe straševski vrsti skupaj. Uspeva tudi v Juliani.

Physoplexis comosa je ena od vrst, ki v Juliani zelo dobro uspevajo. Nekaj primerkov vsako leto cveti na Sofijini skali.

Potentilla nitida v Juliani vzcveti le tu pa tam in njeni cvetovi so bledi, skoraj beli.

Primula carniolica v Juliani raste, vendar ne uspeva najbolje. Leta 2007 je en primerek zunaj vrta pri slapu, ki pada čez steno Kukle, opazila Marija Završnik. Spomladi leta 2008 je Klemen Završnik opazil še dve drugi rozeti listov.

Slika 36. Triglavsko roža (*Potentilla nitida*). Foto: Ciril Mlinar.

Figure 36. Rose Cinquefoil (*Potentilla nitida*) Photo: Ciril Mlinar

Slika 37. Idrijski ali dražestni jeglič (*Primula x venusta*). Foto: Ciril Mlinar.

Figure 37. *Primula x venusta* Photo: Ciril Mlinar

Slika 38. Hladnikova bunika (*Scopolia carniolica* f. *hladnikiana*). Foto: Ciril Mlinar.

Figure 38. Hladnik's *Scopolia* (*Scopolia carniolica* f. *hladnikiana*) Photo: Ciril Mlinar

Slika 39. Zoisova vijolica (*Viola zoysii*). Foto: Ciril Mlinar.

Figure 39. Zois' Violet (*Viola zoysii*) Photo: Ciril Mlinar

Primula x venusta (*P. auricula* x *P. carniolica*) v vrtu zelo lepo uspeva in ponavadi tudi dobro plodi. Dr. Jožeta Bavconca, vodjo Botaničnega vrta v Ljubljani, kamor pošiljamo semena iz Juliane, je zanimalo, ali so semena morda tudi kaljiva. Pred nekaj leti so nekaj semen posejali, nekaj jih je vzklilo in leta 2008 je ena rastlinica tudi zacvetela.

Primula x serratifolia (*P. minima* x *P. wulfeniana*) je križanec, ki raste razmeroma pogosto na Peci, uspeva pa tudi v vrtu.

Pulsatilla grandis je ena od ogroženih rastlinskih vrst. Vrtnar Jože Završnik je pred leti dobil nekaj semen, posadil jih je, vendar niso vzkalila.

Scopolia carniolica tudi uspeva zunaj vrta.

Scopolia carniolica f. *hladnikiana* je endemična oblika kranjske bunike, ki jo je v gozdovih okoli Turjaka našel botanik Franc Hladnik in so jo kasneje po njem imenovali. V Botaničnem vrtu v Ljubljani rastejo ohranjene potomke rastlin, ki jih je še Hladnik prinesel s Turjaka. V Juliani iz Ljubljane prinesene rastline nikakor »nočejo« uspevati. Že vrtnar Jože Završnik je na vse načine poskušal, da bi lepše rastle. Ko smo spomladi leta 2010 z zaposlenima v vrtu šli po steziči zunaj vrta proti slapu, smo našli vsaj deset visokih, močnih, cvetočih primerkov Hladnikove bunike le nekaj metrov stran od njene gredice, vmes je bila le ograja.

Sibirea croatica je ena od vrst, ki raste tudi zunaj vrta.

Stemmacantha rhapontica subsp. *rhapontica* v Juliani v zadnjih desetletjih sploh ne cveti. Kugy omenja, da je cvetela skoraj vsako leto.

Viola zoysii nekaj let cveti, potem pa počasi propade. Pred 2. svetovno vojno naj bi brez težav uspevala, na kar kaže tudi posnetek A. Bois de Chesna v Kugyjevi knjigi Iz minulih dni (1971).

ZAKLJUČEK

V alpskem botaničnem vrtu Juliana si prizadevamo, da na čim boljši način predstavimo rastlinsko raznolikost in do neke mere tudi raznolikost življenjskih okolij. Skrbimo za ohranitev in predstavitev rastlinskega sveta Slovenije.

Juliana je prvi, najstarejši alpski vrt v Sloveniji. Kljub nekaterim pomanjkljivostim, ki se jim ni mogoče izogniti, vidimo v njem najznačilnejše in najlepše predstavnice rastlinstva naših Alp, njihovega predgorja in tudi kraškega sveta. Med njimi najdemo tudi take, ki rastejo samo pri nas. Od ostalih večjih alpskih botaničnih vrtov po Evropi se Juliana razlikuje prav po pestri mešanici alpskih in kraških vrst. Tako kot po vseh drugih vrtovih, parkih in seveda tudi v naravi, nikoli ne vidimo vseh rastlin hkrati, vedno pa cveti vsaj nekaj vrst. Sicer pa je že C. Jeglič zapisal (1963):

»Noben vrt ni nikoli dokončno urejen. Obliko in vsebino mu daje človek, a žive rastline se v njem razvijajo predvsem po svojih prirojenih navadah.«

ZAHVALE

Za alpski botanični vrt Juliana strokovno skrbim že od leta 1975. V vseh teh letih so mi mnogi prijazno in nesebično pomagali. Vsem se iskreno zahvaljujem!

Posebej pa se od srca zahvaljujem svojemu učitelju, botaničnemu sopotniku in prijatelju prof. dr. Tonetu Wraberju (1938–2010), ki mi je od mojih prvih začetkov pomagal tako z nasveti kot z literaturo in tudi s slikovnim gradivom.

POVZETEK

V 19. stoletju so v Alpah začeli nastajati alpski botanični vrtovi in v to raznoliko družino uvrščamo tudi Juliano, ki je prvi in najstarejši alpinum v naravnem okolju na slovenskem ozemlju in je dislocirana enota Prirodoslovnega muzeja Slovenije ter deluje v okviru Kustodiata za botaniko.

Juliano je leta 1926 ustanovil tržaški posestnik in trgovec Albert Bois de Chesne (1871–1953). Ustanovitelj je poskušal rastlinam ustvariti podobne življenjske razmere, kot jih imajo v naravi. Z nasveti mu je pomagal dr. Julius Kugy. Vrt leži na pobočju Kukle v bližini cerkve sv. Marije na nadmorski višini približno 800 m. Meri 2572 m².

Med drugo svetovno vojno in nekaj let po njej je bil vrt bolj ali manj prepuščen sam sebi. Vojna vihra mu ni prizanesla. Že pred priključitvijo dela Primorske k novi Jugoslaviji je v začetku leta 1947 nova oblast poskrbela, da so vrt začasno zavarovali. Slovenski botaniki so ga začeli obnavljati. Leta 1949 je strokovno vodstvo prevzel Prirodoslovni muzej v Ljubljani pod vodstvom ravnateljice, znane botaničarke dr. Angele Piskernik (1886–1967). Njena velika zasluga je, da Juliane niso prepustili propadu, ampak so jo obnovili, zanjo skrbeli in jo tudi zavarovali. Uradno so jo zavarovali kot »prirodno znamenitost« leta 1951. Po letu 1953 sta za Juliano skrbeli občina Bovec in Goriška turistična zveza. Ni pa imela strokovnega vodstva.

Leta 1959 so se lotili novega preurejanja vrta. Vodil ga je znani strokovnjak prof. Ciril Jeglič, ki se mu je leta 1960 pridružil tedanji muzejski kustos za botaniko Tone Wraber. S 1. januarjem 1962 pa je Juliana dokončno prešla pod upravo Prirodoslovnega muzeja Slovenije. Do leta 1968 je zanjo strokovno skrbel Tone Wraber, do leta 1975 pa v Prirodoslovnem muzeju Slovenije ni bilo kustosa za botaniko. Od leta 1975 pa je strokovni vodja vrta Nada Praprotnik.

V več kot osemdesetletni zgodovini vrta so v njem delali vrtnarji Anton Tožbar, Ančka Kavš, Jože Završnik, Marija Završnik in Klemen Završnik, dipl. inž. agronomije in hortikulture.

Izšlo je pet vodnikov po Juliani: C. Jeglič (1963) in N. Praprotnik (1976, 1989, 1997, 2011).

Zaradi pomanjkanja osebja ne nabiramo divjih semen v naravi, ampak zaposlena nabirata semena samo v vrtu. Večino semen vsako leto pošljeta v ljubljanski Botanični vrt, ki izdaja skupni Index seminum. Semena pošiljajo v 300 različnih botaničnih vrtov po vsem svetu.

V vrtu zaradi pomanjkanja osebja znanstvenoraziskovalno delo ni mogoče, prav tako ne moremo zagotoviti vodenih obiskov vrta, razen izjemoma po dogovoru. Najbolj razvejena je naša propagandno popularizacijska dejavnost, saj smo v zadnjem desetletju izdali vodnike, zloženko in filme v slovenskem, angleškem, italijanskem, nemškem in francoskem jeziku.

V različnih obdobjih so na Juliano opozarjale različne označevalne table, za označevanje rastlin pa so imeli različne označevalne tablice.

Juliana je uvrščena v seznam naravnih vrednot in kot naravni spomenik tudi vključena med ožja zavarovana območja v Triglavskem narodnem parku.

Vrt leži na razmeroma nizki nadmorski višini in ta lega ima tako slabosti kot prednosti. Za subalpinske in alpinske vrste je lega vrta neugodna, zato slabše uspevajo in jih je treba večkrat prinesiti iz narave. Nizka nadmorska višina in topel vpliv morja, ki prihaja po dolini Soče, omogoča rast številnim kraškimi in predalpskim vrstam.

V Juliani je bilo v različnih obdobjih različno število vrst. V času A. Bois de Chesna naj bi jih bilo okrog 950, A. Piskernik piše o 1000 vrstah, okrog leta 1960 pa naj bi jih bilo okrog 900. Te številke so verjetno nekoliko pretirane. Zdaj v vrtu raste približno 600 različnih vrst.

Različne spiske taksonov, ki so uspevali oziroma še uspevajo v vrtu, so pisali Albert Bois de Chesne, Julius Kugy, Angela Piskernik, Ciril Jeglič, Tone Wraber in Nada Praprotnik. V seznamu je kar 1343 taksonov. Mnoge od njih v Juliani več ne rastejo.

Simbol vrta je endemična *Campanula zoysii*, ki pa v Juliani ne uspeva najbolje. Z vrtom je povezana Kugyjeva *Scabiosa trenta* oziroma *Cephalaria leucantha*. Rastline je iz semen, ki jih je nabral v okolici Devina, vzgojil že Bois de Chesne. *Daphne blagayana* je prvotno rastla v osrednjem delu vrta. Sama se je »preselila«[»] nekoliko višje, kjer raste v preprogah. Nekaj primerkov smo našli tudi zunaj vrta. Tudi *Hladnikia pastinacifolia* je ena od vrst, ki ne raste na gredici, na katero smo jo posadili. Razselila se je po vsem vrtu in raste ob stezah. Takson *Scopolia carniolica* f. *hladnikiana* so v Juliano prenesli iz Botaničnega vrta v Ljubljani, vendar ne uspeva najbolje. Zunaj vrta smo našli vsaj deset visokih, močnih, cvetočih primerkov le nekaj metrov stran od njene gredice. Prav tako *Primula carniolica* v vrtu ne raste najbolje. Nekaj primerkov pa smo našli zunaj vrta ob slapu. Med drugimi v Juliani uspeva nekaj zanimivih križancev. Takson *Primula x venusta* (*P. auricula* x *P. carniolica* Jacq.) so v vrt presadili z naravnih rastišč. Lepo uspeva in dobro plodi. V Botaničnem vrtu v Ljubljani so posejali semena, nekaj jih je vzklilo in ena rastlinica je tudi zacvetela. Zanimiv križanec *Gentiana x laengstii* nsubsp. *kommensis* (*G. lutea* subsp. *symphyandra* x *G. pannonica*) je zacvetel pred nekaj leti in nismo našli enostavne razlage, kako se je pojavil v vrtu. *Gentiana pannonica*, ena od starševskih rastlin, v vrtu že nekaj desetletij ni cvetela. V vrtu je nastal križanec *Daphne alpina* x *Daphne striata*, ki pa še nima imena.

Od ostalih večjih alpskih botaničnih vrtov po Evropi se loči po zanimivi mešanici alpskih in kraških vrst. Med njimi je tudi nekaj endemitov, ki označujejo posebnost in enkratnost slovenskega ozemlja.

V alpskem botaničnem vrtu Juliana si prizadevamo, da na čim boljši način predstavimo rastlinsko raznolikost in do neke mere tudi raznolikost življenjskih okolij. Skrbimo za ohranitev in predstavitev rastlinskega sveta Slovenije.

SUMMARY

In the 19th century, Alpine botanical gardens began to spring up in the Alps. A member of this diverse family is also Juliana, which is the first as well as the oldest Alpine botanical garden in a natural environment in Slovenian territory. As a non-residential unit of the Slovenian Museum of Natural History it functions within the framework of the Department of Botany.

Juliana was founded in 1926 by the Trieste proprietor and merchant Albert Bois de Chesne (1871-1953), who attempted to create similar living conditions for its plants as existing in nature. His major adviser was Dr Julius Kugy. The Garden is situated on the slope of Kukla near the Church of St. Mary at an altitude of about 800 metres a.s.l. It covers 2,572 m².

During World War II and a couple of years after it, the Garden was more or less abandoned. The maelstrom of war did not spare it. In early 1947, before part of the Primorska region was annexed to the new Yugoslavia, the new regime ordered the garden to be temporarily protected. Slovenian botanists quickly embarked on its renovation. In 1949, its expert guidance was taken over by the Natural History Museum in Ljubljana under the leadership of its head, the well known botanist Dr Angela Piskernik (1886-1967). Thanks to her, Juliana was not left to fall in ruins, but was restored, taken care of and fully protected. In 1951, it was officially protected as a »natural feature«. After 1953, Juliana was looked after by the Bovec Council and Gorica Tourist Union, but had no expert leadership as yet.

In 1959, the Garden began to be renovated anew. At that time, it was managed by Prof. Ciril Jeglič, a well known expert. In 1960, he was joined by Tone Wraber, custodian of botany at that particular time. By January 1st 1962, Juliana was finally entrusted to the administration of the Slovenian Museum of Natural History. Until 1968, its expert manager was Tone Wraber, while till 1975 the Natural History Museum employed no custodian of botany. Since 1975, the Garden's expert leader has been Nada Praprotnik.

In its more than 80-year history, Juliana has been looked after by the gardeners Anton Tožbar, Ančka Kavš, Jože Završnik, Marija Završnik and Klemen Završnik, graduate engineer of agronomy and horticulture.

Five Juliana guidebooks have been published to date: C. Jeglič (1963) and N. Praprotnik (1976, 1989, 1997, 2011).

Owing to the lack of personnel, no seeds are gathered in nature, but only in the Garden itself. Every year, the two current employees send most of the seeds to the Ljubljana Botanical Garden, by which a common *Index seminum* is issued. The seeds are additionally sent to 300 different botanical gardens all over the world.

No scientific research is possible in the Garden owing to the already mentioned lack of personnel. Furthermore, no guided tours can be provided, except on very special occasions. Particular attention, however, is given to the activities dedicated to the Garden's publicity and popularization; in the last decade alone, several guidebooks, brochures and films in Slovenian, English, Italian, German and French languages have been published.

In different periods, Juliana has called people's attention by different signboards, while for plants themselves different nameplates have been used.

Juliana has been inscribed on the list of natural assets as well as included, as a nature monument, among the central protected areas in Triglav National Park.

The Garden is situated at a relatively low altitude, which has its advantages and weaknesses at the same time. For the sub-alpine and alpine species, this position is certainly unfavourable, which means that they have to be often brought from nature. The low altitude and the warm impact of the sea, which reaches the area along the Soča River Valley enables, on the other hand, excellent growth of numerous karst and pre-alpine species.

In different periods, different numbers of plant species were held at Juliana. At the time of A. Bois de Chesne, there were about 950 of them. A. Piskernik writes about a thousand species, while around 1960, some 900 species were said to prosper in the Garden. These numbers, however, are probably somewhat exorbitant. Currently, about 600 different species are held in Juliana.

Different lists of taxa that thrived and still thrive in the Garden have been presented by Albert Bois de Chesne, Julius Kugy, Angela Piskernik, Ciril Jeglič, Tone Wraber and Nada Praprotnik. The common list includes no less than 1,343 taxa. Many of them, however, can no longer be found in Juliana.

Juliana's symbol is the endemic *Campanula zoysii*, which, however, does not feel too well in the Garden. Closely associated with Juliana is Kugy's Scabiosa trenta, also known as *Cephalaria leucantha*. From the seeds gathered in the vicinity of Duino, the plants were grown already by Bois de Chesne. *Daphne blagayana* originally prospered in the central part of Juliana. On its own it »moved« somewhat higher, where it now grows in carpets. Some specimens have also been found outside the Garden. *Hladnikia pastinacifolia*, too, is one of the plants that do not grow in the bed in which planted; it has settled all over the Garden and along the paths. The *Scopolia carniolica* f. *hladnikiana* taxon was brought to Juliana from the Botanical Garden in Ljubljana, but is not doing particularly well here. Outside Juliana, however, at least ten tall, strong flowering specimens have been found only a few metres away from their bed. *Primula carniolica*, too, finds it difficult to prosper in the Garden; some specimens, however, have been found outside it, at the waterfall. Still, some interesting hybrids proliferate in Juliana. The taxon *Primula* x *venusta* (*P. auricula* x *P. carniolica*) has been transplanted into the Garden from its natural sites. It does well here and fecundates satisfactorily, too. In the Ljubljana Botanical Garden, its seeds were planted; some of them germinated, and one of them even flowered there. An interesting hybrid, *Gentiana* x *laengstii* nsubsp. *komnensis* (*G. lutea* subsp. *symphyandra* x *G. pannonica*), blossomed a few years ago, but no simple explanation could have been found as to why it occurred in the Garden. *Gentiana pannonica*, one of the parent plants, has not flowered in Juliana for decades. A hybrid *Daphne alpina* x *Daphne striata* has been formed in the Garden, but no name has been given to it as yet.

From other larger alpine botanical gardens in Europe, Juliana differs by its interesting mixture of alpine and karst species. Among them, few endemits can be found that mark the very special feature and uniqueness of Slovenian territory.

In the Juliana Alpine Botanical Garden we have done our best to present, in the best possible way, the diversity of plants and, to a certain extent, the diversity of habitats. We do everything to conserve and present the precious plant kingdom of Slovenia.

VIRI IN LITERATURA

- AESCHIMANN D. & K. LAUBER, D. M. MOSER, J-P. THEURILLAT, 2004: *Flora alpina*. Haupt Verlag Bern – Stuttgart – Wien.
- AICHTINGER, E., 1951: Albert Bois de Chesne! *Angewandte Pflanzensoziologie* 4: 5–8. Wien.
- ANONYM., 1951: 80 letnica Alberta Bois de Chesne. *Planinski vestnik* 51: 293.
- ANONYM., 1958: Počastitev 100-letnice rojstva dr. Kugyja in odkritje spominske plošče v alpinetumu »Juliana«. *Planinski vestnik* 58 (11): 638.
- ANONYM., 1959: Posvet za vzdrževanje botaničnega vrta Julijana. *Planinski vestnik* 59: 141. Arhiv Prirodoslovnega muzeja Slovenije.
- BAJT, D., 1995: Pogovor s Tonetom Wrabrom. Intervju. *Nova revija* 14 (155): 76–90.
- BAVCON, J., 2010: Botanični vrt Univerze v Ljubljani. University Botanic Gardens Ljubljana. *Kmečki glas*. 232 str.
- BERNINI, A. & E. PIAQGGI, 1997: Giardino botanico alpino »Juliana«. 37 *Giardini Botanici delle Alpi e degli Appenini*. Str. 26–29.
- BOIS DE CHESNE, 1930: *Delectus seminum anno MCMXXX Collectorum quae »Juliana« Hortus botanicus Trentanus in Alpibus Julicis pro mutua commutatione offert*. 10 str.
- BOIS DE CHESNE, 1932: *Delectus seminum anno MCMXXXII collectorum quae »Juliana« Hortus Botanicus Trentanus in Alpibus Julicis pro mutua commutatione offert*. 6 str. Tipkopis.
- BOIS DE CHESNE, A., 1951: »Juliana«. *Angewandte Pflanzensoziologie* 4: 9–16. Wien.
- BOIS DE CHESNE, A., 1973: Dai »Quaderni« di Alberto Bois de Chesne. *La Porta Orientale*. 9-10: 201–219. Trieste.
- BOIS DE CHESNE, A., 1977: *Il giardino tra i monti (Juliana)*. (Traduzione dal tedesco, introduzione e note di Rinaldo Derossi). Edizioni della Laguna. Trieste. 94 str.
- BOIS DE CHESNE, A., 1999: *Il giardino tra i monti (Juliana)*. (Traduzione dal tedesco, introduzione e note di Rinaldo Derossi). Marino Bolaffio Editore. Trieste. 80 str.
- BOIS DE CHESNE, E., 2006: In memoriam d'Albert Bois de Chesne. In: *Histoire de la famille Bois de Chesne originaire de Montbéliard et de ses familles alliées*. Str. 365–586. Genève.
- BUDNAR, A., 1949: *Alpski botanični vrt »Juliana« v Trenti*. Rokopis. Arhiv PMS.
- BUDNAR, A., 1950: Alpski botanični vrt »Juliana« v Trenti. *Varstvo spomenikov* 3: 52–59.
- BUDNAR, A., 1951: Alpski botanični vrt »Juliana« v Trenti. *Gozdarski vestnik* 9: 138–143.
- COSOLO, S. & P. L. CARNIEL, U. ZILLOTTO, 1967: Fiori alpini nella val Trenta. Il giardino Juliana. *Iniziativa Isontina* 9(34). Gorizia.
- ČERMELJ, L., 1947: Flora našega Krasa in naših planin v Tržaškem muzeju. *Proteus*. Str. 198–199.
- GRÖGER, A., 2007: History and Diversity of High Mountain Botanic Gardens in the European Alps. In: *Proceedings of the International Congress of Mountain and Arctic Botanical Gardens*. Villar d'Arène – Col du Lautaret. Str. 9–14.
- HEGL, G. (ed.), 1906–1992: *Illustrierte Flora von Mittel-Europa*. Ed 1, 2, 3. Lehmanns Verlag. München – Berlin – Hamburg.
- HRIBAR, S., 1958: Ob odkritju spominske plošče Albertu Bois de Chesneu v Juliani. *Planinski vestnik* 58 (11): 637–638.
- Index seminum, 1973. Botanični vrt univerze. Hortus botanicus universitatis. Semina in horto alpino Juliana lecta. Od št. 1001–1072.
- Index seminum, 1975. Botanični vrt univerze. Hortus botanicus universitatis. Semina in horto alpino Juliana lecta. Od št. 501–527.
- Index seminum, 1979. Botanični vrt Univerze Edvarda Kardelja. Hortus botanicus universitatis EK Ljubljana. Semina in horto alpino Juliana lecta. Str. 22–23. Od št. 501–543.

- Index seminum, 1980. Botanični vrt Univerze Edvarda Kardelja. Hortus botanicus universitatis EK Ljubljana. Semina in horto alpino Juliana lecta. Samo list, brez označenih strani! Od št. 501–544.
- Index seminum, 1981. Botanični vrt Univerze Edvarda Kardelja. Hortus botanicus universitatis EK Ljubljana. Semina in horto alpino Juliana lecta. Str. 18. Od št. 501–538.
- Index seminum, 1982. Botanični vrt Univerze Edvarda Kardelja. Hortus botanicus universitatis EK Ljubljana. Semina in horto alpino Juliana lecta. Brez označenih strani! Od št. 501–563.
- Index seminum, 1983. Botanični vrt Univerze Edvarda Kardelja. Hortus botanicus universitatis EK Ljubljana. Semina in horto alpino Juliana lecta. Brez označenih strani! Od št. 501–572.
- Index seminum, 1984. Botanični vrt Univerze Edvarda Kardelja. Hortus botanicus universitatis EK Ljubljana. Semina in horto alpino Juliana lecta. Str. 16–17. Od št. 501–563.
- Index seminum, 1990. Hortus botanicus Universitatis Labacensis. Semina in horto alpino Juliana lecta 1990. Brez označenih strani. Št. 501–560.
- Index seminum anno 1991 collectorum. Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia. 1992. Semina in horto alpino Juliana anno 1991. lecta. Str. 17–19. Št. 501–587.
- Index seminum anno 1992 collectorum. Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia. 1993. Semina in horto alpino Juliana anno 1992. lecta. Str. 16–18. Št. 501–619.
- Index seminum anno 1994 collectorum. Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia. 1995. Semina in horto alpino Juliana anno 1994. lecta. Str. 16–20. Št. 471–656.
- Index seminum anno 1995 collectorum. Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia. 1996. Semina in horto alpino Juliana anno 1995. lecta. Str. 16–20. Št. 537–689.
- Index seminum anno 1997 collectorum. Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia. 1997. Semina in horto alpino Juliana Museum historiae naturalis Sloveniae anno 1997 lecta. Str. 18–23. Št. 550–795.
- Index seminum anno 1998 collectorum. Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia. 1998. Semina in horto alpino Juliana Museum historiae naturalis Sloveniae anno 1998 lecta. Str. 20–26. Št. 596–890.
- Index seminum anno 1999 collectorum. Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia. 1999. Semina in horto alpino Juliana Museum historiae naturalis Sloveniae anno 1999 lecta. Str. 23–29. Št. 649–947.
- Index seminum anno 2000 collectorum. Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia. 2000. Semina in horto alpino Juliana Museum historiae naturalis Sloveniae anno 2000 lecta. Str. 23–29. Št. 670–993.
- Index seminum anno 2001 collectorum. Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia. 2001. Semina in horto alpino Juliana Museum historiae naturalis Sloveniae anno 2001 lecta. Str. 25–31. Št. 713–1024.
- Index seminum anno 2002 collectorum. Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia. 2002. Semina in horto alpino Juliana Museum historiae naturalis Sloveniae anno 2002 lecta. Str. 23–34. Št. 863–1190.
- Index seminum anno 2003 collectorum. Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia. 2003. Semina in horto alpino Juliana Museum historiae naturalis Sloveniae anno 2003 lecta. Str. 33–42. Št. 973–1340.
- Index seminum anno 2004 collectorum. Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia. 2004. Semina in horto alpino Juliana Museum historiae naturalis Sloveniae anno 2004 lecta. Str. 23–44. Št. 882–1261.
- Index seminum anno 2005 collectorum. Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia. 2005. Semina in horto alpino Juliana Museum historiae naturalis Sloveniae anno 2005 lecta. Str. 28–34. Št. 725–1085.

- Index seminum anno 2006 collectorum. Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia. 2006. Semina in horto alpino Juliana Museum historiae naturalis Sloveniae anno 2006 lecta. Str. 29–38. Št. 805–1185.
- Index seminum anno 2007 collectorum. Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia. 2007. Semina in horto alpino Juliana Museum historiae naturalis Sloveniae anno 2007 lecta. Str. 35–43. Št. 1046–1372.
- Index seminum anno 2008 collectorum. Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia. 2009. Semina in horto alpino Juliana Museum historiae naturalis Sloveniae anno 2008 lecta. Str. 93–102. Št. 1034–1377.
- Index seminum anno 2009 collectorum. Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia. 2010. Semina in horto alpino Juliana Museum historiae naturalis Sloveniae anno 2009 lecta. Str. 177–189. Št. 893–1273.
- Index seminum anno 2010 collectorum. Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia. 2011. Semina in horto alpino Juliana Museum historiae naturalis Sloveniae anno 2010 lecta. Str. 62–73. Št. 881–1267.
- Index seminum anno 2011 collectorum. Hortus botanicus Universitatis Labacensis Slovenia. 2012. Semina in horto alpino Juliana Museum historiae naturalis Sloveniae anno 2010 lecta. Str. 62–73. Št. 161–172. Št. 888–1256.
- JEGLIČ, C., 1960: Kako je sedaj z »Juliano« v Trenti. *Varstvo spomenikov*. 7: 374–375.
- JEGLIČ, C., 1962: O rojstvu Juliane v Trenti. *Planinski vestnik* 62(10): 445–448.
- JEGLIČ, C., 1963: *Alpski vrt Juliana v Trenti*. Prirodoslovni muzej Slovenije. 130 str.
- KUGY, J., 1929: Der Julische Alpengarten Bois De Chesne im Trentatal. *Der Bergsteiger*. 7.
- KUGY, J., 1931: *Arbeit, Musik, Berge*. München.
- KUGY, J., 1943: *Aus vergangener Zeit*. Graz.
- KUGY, J., 1966: Gorski vrt »Juliana« v Trenti. *Delo, glasba, Gore*. Str. 221–225. (Prevedla Lilijana in France Avčín).
- KUGY, J., 1968: *Scabiosa trenta*. *Iz življenja gornika*. Str. 35–49. Založba Obzorja Maribor. (Prevedla Lilijana in Franc Avčín).
- KUGY, J., 1971: »Juliana«, vrt v Trenti. *Iz minulih dni*. Str. 125–140. Založba Obzorja Maribor. (Prevedla Lilijana Avčín).
- LONA, C., 1952: La flora delle Alpi Giulie nell'orto botanico alpino »Juliana« di Alberto Bois de Chesne. *Atti del Museo Civico di Storia Naturale* 18. Trieste. 264 str.
- MARTINČIČ, A. & F. SUŠNIK, 1969: *Mala flora Slovenije*. Cankarjeva založba. Ljubljana. 515 str.
- MARTINČIČ, A. & F. SUŠNIK, 1984: *Mala flora Slovenije*. Praprotnice in semenke. Državna založba Slovenije. Ljubljana. 793 str.
- MARTINČIČ, A. & T. WRABER, N. JOGAN, V. RAVNIK, A. PODOBNIK, B. TURK, B. VREŠ, 1999: *Mala flora Slovenije*. Ključ za določanje praprotnic in semenk. Tehniška založba Slovenije. Ljubljana. 845 str.
- MARTINČIČ, A. & T. WRABER, N. JOGAN, A. PODOBNIK, B. TURK, B. VREŠ, V. RAVNIK, B. FRAJMAN, S. STRGULC KRAJŠEK, B. TRČAK, T. BAČIČ, M. A. FISCHER, K. ELER, B. SURINA, 2007: *Mala flora Slovenije*. Ključ za določanje praprotnic in semenk. Tehniška založba Slovenije. Ljubljana. 967 str.
- MARUŠIČ, B., 1974: Iz »zvezkov« Alberta Bois de Chesna. *Planinski vestnik* 74: 151.
- MARUŠIČ, B., 1978: Albert Bois de Chesne: Il giardino tra i monti (Juliana). *Planinski vestnik* 78: 64–65.
- MAYER, E., 1952: *Seznam praprotnic in cvetnic slovenskega ozemlja*. Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Razred za prirodoslovne in medicinske vede. Dela 5. Inštitut za biologijo 3. 427 str.

- MIHELIC, M., 2005: Živel za botanični vrt, družino in župnijo. *Dom*. Kulturno verski list. Leto XL. Št. 20, 15. novembra 2005. Str. 13.
- MIHELIC, M., 2005: Vreden neizbrisnega spomina. *Novi glas*. Let. 10, št. 43 (478), str. 12, 24. novembra 2005.
- MIHELIC, M., 2005: Jože Završnik. *Družina* 48. 27. novembra 2005. Str. 18..
- OREL, T., 1963: Ciril Jeglič, Alpski vrt Juliana v Trenti, 1963, izdal Prirodoslovni muzej v Ljubljani. *Planinski vestnik* 63 (7): 345–346.
- OREL, T., 1965: Ciril Jeglič, Alpski vrt Juliana v Trenti (izdal Prirodoslovni muzej Slovenije, založila Zveza hortikulturnih društev Slovenije; Ljubljana 1963. *Varstvo narave* 2–3: 229.
- PISKERNIK, A., 1941: *Ključ za določanje cvetnic in praprotnic*. Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani. 371 str.
- PISKERNIK, A., 1950 a: Seznam rastlin v Juliani. Arhiv PMS.
- PISKERNIK, A., 1950 b: Rastline, ki so bile nekoč v alpinetu, a jih 1. VI. 1950 ni bilo več. Arhiv PMS.
- PISKERNIK, A., 1950 c: Rastline, ki so bile 1. VI. 1950 v trentarskem alpinetu. Arhiv PMS.
- PISKERNIK, A., 1951: *Ključ za določanje cvetnic in praprotnic*. 2. predelana in pomnožena izdaja. Državna založba Slovenije. 414 strani.
- PISKERNIK, A., 1952: Albert Bois de Chesne in alpinet »Julijana«. *Proteus* 14: 345–349.
- PISKERNIK, A., 1963: Alpski vrt »Juliana«. *Naši razgledi*. Leto 12, št. 17. 7. september 1963. Str. 346–347.
- PRAPROTNIK, N., 1976: *Juliana v Trenti*. Kulturni in naravni spomeniki Slovenije. 65. 38 str. 1. izdaja.
- PRAPROTNIK, N., 1978: Alpski botanični vrt Julijana u Trenti. *Biološki vodič kroz muzeje, zoološke vrtove, botaničke bašte*. Str. 118–124.
- PRAPROTNIK, N., 1978: Alpski botanični vrt »Juliana« v Trenti. Slovenski naravni zakladi. *Teleks* 34(38): 65.
- PRAPROTNIK, N., 1980: *Alpski botanični vrt Juliana v Trenti*. Kulturni in naravni spomeniki Slovenije. 65. 2. izdaja. Obzorja. Maribor.
- PRAPROTNIK, N., 1981: Čaroben vrt v Trenti. *Moj mali svet* 13(4): 12–13.
- PRAPROTNIK, N., 1982: *Zaščitena območja (Alpski botanični vrt Juliana, Martuljkova skupina, Triglavski narodni park, Notranjski Snežnik)*. Planinska založba Slovenije.
- PRAPROTNIK, N., 1984: Alpinetum Juliana in drugi alpski botanični vrtovi v Sloveniji. *Planinski vestnik* 84(8): 368–371.
- PRAPROTNIK, N., 1986: Antonu Tožbarju in Juliani ob njunih obletnicah. *Proteus* 48(7): 272–274.
- PRAPROTNIK, N., 1989: *Juliana*. Kulturni in naravni spomeniki Slovenije. 146. 96 str.
- PRAPROTNIK, N., 1989: Rastline, ki manjkajo v Juliani. Arhiv PMS.
- PRAPROTNIK, N., 1990: *Juliana*. Enciklopedija Slovenije 4. Mladinska knjiga. Str. 351–352.
- PRAPROTNIK, N., 1996: Popis rastlin v alpskem botaničnem vrtu Juliana v Trenti. Arhiv PMS.
- PRAPROTNIK, N., 1997: *Alpski botanični vrt Juliana v Trenti*. Prirodoslovni muzej Slovenije. 125 str.
- PRAPROTNIK, N., 1997: Juliana. Alpski botanični vrt. *Adria Airways In-Flight Magazine*. 2: 66–69.
- PRAPROTNIK, N., 1997: The Juliana. Alpine botanical Garden in Trenta. *Adria Airways In-Flight Magazine*. 2: 70–71.
- PRAPROTNIK, N., 2000: *The Juliana Alpine Botanical Garden in the Trenta Valley*. (Prevod: Veronika Cankar).
- PRAPROTNIK, N., 2000: *Il giardino botanico alpino Juliana di Val Trenta*. (Prevod: Marinka Pertot & Diomira Fabjan Bajc).
- PRAPROTNIK, N., 2000: *Alpiner botanischer Garten »Juliana« in Trenta*. (Prevod: Doris Debenjak).

- PRAPROTNİK, N., 2000: Ančka Kavš (1907–2000), vrtnarica v Juliani. *Planinski vestnik*. 100(5): 231.
- PRAPROTNİK, N., 2001: Alpski botanični vrt Juliana. *Vodnik po slovenskih muzejih*. Str. 171–172.
- PRAPROTNİK, N., 2001: Alpinum Juliana. *Turistični ponudniki v dolini Soče*. Str. 11.
- PRAPROTNİK, N., 2002: *Alpiner botanischer Garten »Juliana« in Trenta*. Ponatis.
- PRAPROTNİK, N., 2002: *Alpski botanični vrt Juliana v Trenti*. Ponatis.
- PRAPROTNİK, N., 2002: *Alpiner botanischer Garten »Juliana« in Trenta – einziger Alpiner botanischer Garten in Slowenien*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženka.
- PRAPROTNİK, N., 2002: *Alpski botanični vrt Juliana v Trenti – edini alpski botanični vrt v Sloveniji*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženka.
- PRAPROTNİK, N., 2002: *»Juliana« alpine botanical garden in the Trenta valley – the only alpine botanical garden in Slovenia*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženka.
- PRAPROTNİK, N., 2003: Alpski botanični vrt Juliana v Trenti. V: Komac, B. (ur.). *Triglavski narodni park? Znanstveni in strokovni posvet*. Ljubljana, četrtek, 13. november 2003. ZRC SAZU. Str. 19.
- PRAPROTNİK, N., 2003: *The Juliana Alpine Botanical Garden in the Trenta valley*. Ponatis.
- PRAPROTNİK, N., 2003: *Alpiner botanischer Garten »Juliana« in Trenta – einziger Alpiner botanischer Garten in Slowenien*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženka. Ponatis.
- PRAPROTNİK, N., 2003: *Alpski botanični vrt Juliana v Trenti – edini alpski botanični vrt v Sloveniji*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženka. Ponatis.
- PRAPROTNİK, N., 2003: *»Juliana« alpine botanical garden in the Trenta valley – the only alpine botanical garden in Slovenia*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženka. Ponatis.
- PRAPROTNİK, N., 2003: Popis rastlin v alpskem botaničnem vrtu Juliana v Trenti. Arhiv PMS.
- PRAPROTNİK, N., 2004: Alpski botanični vrt Juliana v Trenti. V: Gogala, A. (ur.), Jeršek, M. (ur.), Trilar, T.: *Narava Slovenije, Alpe*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Str. 11–12.
- PRAPROTNİK, N., 2004: Juliana, alpine botanical garden in Trenta. V: Gogala, A. (ur.), Jeršek, M. (ur.), Trilar, T.: *Nature of Slovenia, The Alps*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Str. 11–13.
- PRAPROTNİK, N., 2005: *Il Giardino Botanico Alpino »Juliana« nella Val Trenta – l'unico giardino botanico alpino della Slovenia*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženka.
- PRAPROTNİK, N., 2005: *Alpiner botanischer Garten »Juliana« in Trenta – einziger Alpiner botanischer Garten in Slowenien*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženka. 2. ponatis.
- PRAPROTNİK, N., 2005: *Alpski botanični vrt Juliana v Trenti – edini alpski botanični vrt v Sloveniji*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženka. Ponatis.
- PRAPROTNİK, N., 2005: *»Juliana« alpine botanical garden in the Trenta valley – the only alpine botanical garden in Slovenia*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženka. Ponatis.
- PRAPROTNİK, N., 2005: Jože Završnik – vrtnar v Julijani. *Planinski vestnik*. 12: 78.
- PRAPROTNİK, N., 2005: *Le jardin botanique alpin Juliana de Trenta*. Ljubljana. Prirodoslovni muzej Slovenije.
- PRAPROTNİK, N., 2005: Umrl je Jože Završnik (1946–2005), vrtnar v Juliani. *Hladnikia* 18: 64.
- PRAPROTNİK, N., 2006: Ob 120. obletnici rojstva dr. Ángele Piskernik (1886–1967). *Argo* 49 (1): 7–15.
- PRAPROTNİK, N., 2006: Osemdeset let alpskega botaničnega vrta Juliana v Trenti. *Svet pod Triglavom* 6. Triglavski narodni park. Str. 8.
- PRAPROTNİK, N., 2006: Juliana jih šteje 80. (1.), Alpski botanični vrt. *Goriška*, 14. jun. 2006, leto 5, št. 6, str. 11.
- PRAPROTNİK, N., 2006: Juliana jih šteje 80. (2.), Alpski botanični vrt. *Goriška*, 12. julij. 2006, leto 5, št. 7, str. 11.

- PRAPROTNIK, N., 2006: 80 let Alpskega botaničnega vrta Juliana. Botanično popotovanje. *Epicenter*. VII, št. 5:24–25.
- PRAPROTNIK, N., 2006: Presunljiva lepota. Alpski botanični vrt Juliana v Trenti. *Mohorjev koledar 2007*. Celjska Mohorjeva družba. Str. 190–192.
- PRAPROTNIK, N., 2006: *Alpiner botanischer Garten »Juliana« in Trenta – einziger Alpiner botanischer Garten in Slowenien*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženska. 3. ponatis.
- PRAPROTNIK, N., 2006: *Alpski botanični vrt Juliana v Trenti – edini alpski botanični vrt v Sloveniji*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženska. 3. ponatis.
- PRAPROTNIK, N., 2006: *Il Giardino Botanico Alpino »Juliana« nella Val Trenta – l'unico giardino botanico alpino della Slovenia*. Prirodoslovni muzej Slovenije. 1. ponatis. Zloženska.
- PRAPROTNIK, N., 2006: *»Juliana« alpine botanical garden in the Trenta valley – the only alpine botanical garden in Slovenia*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženska. 3. ponatis.
- PRAPROTNIK, N., 2006: *Jardin botanique alpin Juliana de Trenta – le seul jardin botanique alpin de Slovénie*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženska.
- PRAPROTNIK, N., 2006: *»Juliana« Alpine Botanical Garden in the Trenta Valley in Slovenia. Abstracts. International Congress of Mountain and Arctic Botanical Gardens. Villar d'Arène – Col du Lautaret. 6–9 September 2006. Str. 16–17.*
- PRAPROTNIK, N., 2006: *Alpiner botanischer Garten Juliana in Trenta*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Video DVD (19 min., 44 sek.).
- PRAPROTNIK, N., 2006: *Alpski botanični vrt Juliana v Trenti*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Video DVD (19 min., 44 sek.).
- PRAPROTNIK, N., 2006: *Il Giardino botanico alpino Juliana nella Val Trenta*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Video DVD (19 min., 44 sek.).
- PRAPROTNIK, N., 2006: *Alpine botanical garden Juliana in the Trenta valley*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Video DVD (19 min., 44 sek.).
- PRAPROTNIK, N., 2006: *Le Jardin botanique alpin Juliana de Trenta*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Video DVD (19 min., 44 sek.).
- PRAPROTNIK, N., 2006: *Il giardino botanico alpino Juliana di Val Trenta*. (Prevod: Marinka Pertot & Diomira Fabjan Bajc). Ponatis.
- PRAPROTNIK, N., 2006: 80 let alpskega botaničnega vrta Juliana v Trenti. *Hladnikia* 19:84–86. *Miscellanea*.
- PRAPROTNIK, N., 2007: Alpski botanični vrtovi in naša Juliana. *Proteus* 69(5): 222–229.
- PRAPROTNIK, N., 2007: Juliana Alpine Botanical Garden in the Trenta valley (Slovenia). *Proceedings of the International Congress of Alpine and Arctic Botanical Gardens. Which future for the Alpine and Arctic Botanical Gardens?* Villar d'Arène. Col du Lautaret. 6–9 September 2006. Str. 81–85. 2007.
- PRAPROTNIK, N., 2007: *Alpski botanični vrt Juliana v Trenti – edini alpski botanični vrt v Sloveniji*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženska. Ponatis.
- PRAPROTNIK, N., 2007: Juliana. *Geo*. 6: 20–23.
- PRAPROTNIK, N., 2007: Popis rastlin v alpskem botaničnem vrtu Juliana v Trenti. Arhiv PMS.
- PRAPROTNIK, N., 2008: Komenski svišč (*Gentiana x komnensis*) v Juliani. *Proteus* 71: 127–130.
- PRAPROTNIK, N., 2008: *Alpiner botanischer Garten »Juliana« in Trenta*. (Prevod: Doris Debenjak). Ponatis.
- PRAPROTNIK, N., 2008: *Alpiner botanischer Garten »Juliana« in Trenta – einziger Alpiner botanischer Garten in Slowenien*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženska. Ponatis.
- PRAPROTNIK, N., 2008: *Alpski botanični vrt Juliana v Trenti – edini alpski botanični vrt v Sloveniji*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženska. Ponatis.

- PRAPROTNİK, N., 2008: »Juliana« *alpine botanical garden in the Trenta valley – the only alpine botanical garden in Slovenia*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženska. Ponatis.
- PRAPROTNİK, N., 2009: »Juliana« *Alpski botanični vrt Juliana v Trenti*. *Alpine Botanical Garden in the Trenta Valley*. V: Bavcon, Jože (ur.). *120 let nabiranja semen rastlin za Index seminum: 120 years of the first printed Index seminum: Index seminum anno 2008 collectorum, (Index seminum)*. Ljubljana: Botanični vrt, Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta. Str. 87–92.
- PRAPROTNİK, N., M. ZAVRŠNIK IN K. ZAVRŠNIK, 2009: *Semina in horto alpino Juliana Museum historiae naturalis Sloveniae anno 2008 lecta*. V: Bavcon, Jože (ur.). *120 let nabiranja semen rastlin za Index seminum: 120 years of the first printed Index seminum: Index seminum anno 2008 collectorum, (Index seminum)*. Ljubljana: Botanični vrt, Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta. Str. 93–101.
- PRAPROTNİK, N., 2009: *Alpiner botanischer Garten »Juliana« in Trenta – einziger Alpiner botanischer Garten in Slowenien*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženska. Ponatis.
- PRAPROTNİK, N., 2009: *Alpski botanični vrt Juliana v Trenti – edini alpski botanični vrt v Sloveniji*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženska. Ponatis.
- PRAPROTNİK, N., 2009: »Juliana« *alpine botanical garden in the Trenta valley – the only alpine botanical garden in Slovenia*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženska. Ponatis.
- PRAPROTNİK, N., 2009: *Il Giardino Botanico Alpino »Juliana« nella Val Trenta – l'unico giardino botanico alpino della Slovenia*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženska. Ponatis.
- PRAPROTNİK, N., 2009: *Jardin botanique alpin Juliana de Trenta – le seul jardin botanique alpin de Slovénie*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Zloženska. Ponatis.
- PRAPROTNİK, N., 2010: V spomin. Prof. dr. Tone Wraber (4. marec 1938–6. julij 2010). *Planinski vestnik* 115 (9): 20–22.
- PRAPROTNİK, N., 2010: Prof. dr. Tone Wraber (4. marec 1938–6. julij 2010). *Scopolia* 70: 384–386.
- PRAPROTNİK, N., 2010: *Alpski botanični vrt Juliana v Trenti. »Juliana« Alpine Botanical Garden in the Trenta Valley*. V: Bavcon, Jože (ur.): *200 let botaničnega vrta v Ljubljani. 200 Years – Botanic Gardens in Ljubljana. Index seminum Anno 2009 collectorum*. Ljubljana: Botanični vrt, Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta. Str. 173–176.
- PRAPROTNİK, N., M. ZAVRŠNIK IN K. ZAVRŠNIK, 2010: *Semina in horto alpino Juliana Museum historiae naturalis Sloveniae anno 2009 lecta*. V: Bavcon, Jože (ur.): *200 let botaničnega vrta v Ljubljani. 200 Years – Botanic Gardens in Ljubljana. Index seminum Anno 2009 collectorum*. Ljubljana: Botanični vrt, Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta. Str. 177–189.
- PRAPROTNİK, N., 2011: *Plant diversity in Juliana Alpine Botanical Garden in the Trenta Valley (Slovenia)*. V: Bavcon, J. (ur.): *Botanic gardens and biodiversity*. Ljubljana: Botanični vrt, Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta. Str. 72–82.
- PRAPROTNİK, N., 2011: »Juliana« *Alpine Botanical Garden in the Trenta Valley*. V: Bavcon, Jože (ur.): *Franc Hladnik. Founder of the Ljubljana Botanic Garden. Index seminum Anno 2010 collectorum*. Ljubljana: Botanični vrt, Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta. Str. 60–61.
- PRAPROTNİK, N., M. ZAVRŠNIK IN K. ZAVRŠNIK, 2011: *Semina in horto alpino Juliana Museum historiae naturalis Sloveniae anno 2010 lecta*. V: Bavcon, Jože (ur.): *Franc Hladnik. Founder of the Ljubljana Botanic Garden. Index seminum Anno 2010 collectorum*. Ljubljana: Botanični vrt, Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta. Str. 62–73.
- PRAPROTNİK, N., 2011: *Alpski botanični vrt Juliana*. Prirodoslovni muzej Slovenije. 133 strani.
- PRAPROTNİK, N., 2011: *Popis rastlin v alpskem botaničnem vrtu Juliana v Trenti*. Arhiv PMS.
- PRAPROTNİK, N., 2012: *Alpski botanični vrt Juliana v Trenti: »Juliana« alpine botanical garden in the Trenta valley*. V: Bavcon, J. (ur.): *Tropski rastlinjak v Ljubljani, (Index seminum)*. Ljubljana: Botanični vrt, Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta, 2012, str. 157–160.

- PRAPROTNIK, N., M. ZAVRŠNIK IN K. ZAVRŠNIK, 2012: Semina in horto alpino Juliana Museum historiae naturalis Sloveniae anno 2011 lecta. V: Bavcon, Jože (ur.): *Tropski rastlinjak v Ljubljani, (Index seminum)*. Ljubljana: Botanični vrt, Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta, 2012, str. 161–172.
- PRAPROTNIK, N. & V. STRGAR, 1976: Alpinum Juliana v Trenti ob petdesetletnici. *Proteus* 39. Str. 70–73.
- ROGELJ, S., 1979: Juliana v vrtincu besedne vihre. *Delo*, 15. junija 1979.
- SAMENGO, O., 1927: Un orto botanico alpino in Val Trenta. *Bolletino mensile* 5 (7-8-9): 9-10. Club alpino Italiano. Sezione di Gorizia. (Delni prevod v slovenski jezik: Pertot, M., elektronsko sporočilo, 03. 04. 2012.)
- TUMA, H., 1930: Julijske Alpe, napredek alpinistike; botanični vrt v Trenti. *Planinski vestnik*. 8: 182185.
- TRPIN, D. & B. VREŠ, 1995: *Register flore Slovenije. Praprotnice in cvetnice*. Znanstvenoraziskovalni center SAZU, zbirka ZRC 7. Ljubljana.
- TUTIN, G. & al., 1984–1980: *Flora europaea* 1–5. Ed. 1. Cambridge, University Press.
- The Plant List: <http://www.theplantlist.org/>
- The International Plant names Index: <http://www.ipni.org/>
- WRABER, M., 1951: Albert Bois de Chesne osemdesetletnik. *Gozdarski vestnik* 9: 248–249.
- WRABER, T., 1960–1963: Juliana. Zapiski. 2 zvezka. Arhiv PMS.
- WRABER, T., 1964: Kasnojesensko cvetje v »Juliani«. *Proteus* 27(3): 91–92.
- WRABER, T., 1968: Ančka Kavš – šestdesetletnica. *Naš vrt* 3: 92.
- WRABER, T., 1975: Anton Tožbar – sedemdesetletnik. *Planinski vestnik* 75: 362–363.
- WRABER, T., 1978: 70 let vrtnarice Ančke Kavš. *Planinski vestnik* 78 (3): 174–175.
- WRABER, T., 1990: *Sto znamenitih rastlin na Slovenskem*. Prešernova družba v Ljubljani. 239 str.
- WRABER, T., 1993: Zadnji od slavnih Tožbarjev. *Delo*, 12. 2. 1993. Str. 12.
- WRABER, T., 1993: Anton Tožbar, prvi vrtnar v Juliani. *Vrtnar* 2 (4–5).
- WRABER, T., 2004: Kraška zgodba o alpskem glavincu. *Proteus* 67: 148–155; str. 148.
- WRABER, T., 2006: *2 x 100 alpskih rastlin na Slovenskem*. Prešernova družba, Ljubljana. 230 str.
- WRABER, T., 2007: Na obisku pri sivopolstenem šeboju (*Matthiola incana*) v Devinu. *Proteus* 69: 322–327.
- WRABER, T., 2010: Alfonz Paulin, »Juliana« in Albert Bois de Chesne. In: J. Bavcon (ur.): *200 let Botaničnega vrta v Ljubljani*. Botanični vrt, Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta. Str. 66–72.
- WRABER, T. & C. JEGLIČ, 1963: Zanimivosti, ki jih vrt prikazuje vse leto. In: C. Jeglič: *Alpski vrt Juliana v Trenti*. Prirodoslovni muzej Slovenije. Str. 73–111.
- ZAVRŠNIK, K., 2006: Juliana in Bois de Chesne. *Viharnik*. Str. 5–6.
- ZAVRŠNIK, M., 2012: Razgovor o vrtu, 09. 03. 2012. Ustno.
- ZVONAR, D., 1982: Papirnata vojna duši vrt. *7D*. 2. avgust 1982, št. 31, leto VII. Str. 16–17.

V SPOMIN

SAVO BRELIH (1927 – 2012)

Dne 2. marca 2012 je v Ljubljani preminil slovenski naravoslovec in muzeolog Savo Brelih. Izteklo se je izjemno plodno življenje raziskovalca in muzejskega kuratorja, enega najboljših poznavalcev slovenske favne in mednarodno priznanega specialista za več živalskih skupin. Ostali smo tudi brez blagega, prijetnega človeka in zvestega prijatelja.

Savo (Sači, kot so ga klicali njegovi študentski kolegi) se je rodil 5. maja 1927 v Ljubljani, v zavedni primorski družini. Tako se je kot šestnajstletnik, skupaj z družino, vključil v narodnoosvobodilni boj, bil kot partizan ranjen, ujet in interniran v koncentracijsko taborišče Dachau. Kmalu po končani vojni (1946) se je pridružil Prirodoslovnemu muzeju Slovenije, najprej kot prostovoljec, leta 1947 kot redno zaposlen entomolog. Ne glede na izkazano dejavnost v odporu in sodelovanju pri povojni obnovi države je bil leta 1952 obsojen na leto dni konfinacije na zloglasnem Golem otoku. Ti turbulentni dogodki so zapustili sled na mirnem, mladem človeku, ki so ga že od zgodnje mladosti zanimale živali, predvsem žuželke. V tem zgodnjem obdobju ga je znani koleopterolog Alfonz Gspan uvajal v entomologijo. Nadaljnjih šest desetletij in pol je Savo v celoti posvetil zoološkim raziskavam različnih živalskih skupin, vse življenje pa je ostal zvest hroščem. Upokojitev leta 1980 ni v ničemer vplivala na utečeni tok njegovega dela in življenja. Vse do zadnjih dni je ostal predan muzejskim zbirkam in favnističnim ter taksonomskim raziskavam.

V zoologiji velja nenapisano pravilo, pa katerem taksonom obvlada največ tisoč živalskih vrst. To za Sava zagotovo ni veljalo. Obseg njegovega poznavanja živalskih oblik je bil domala enciklopedičen, njegova zmožnost zaznavanja drobnih razlik med ozko sorodnimi vrstami pa je bila legendarna. Pri delu je bil potrpežljiv, natančen, vztrajen in dosleden, predvsem pa ga je živa narava globoko fascinirala. Najbolj čudovite lastnosti imajo neznatna in »vsakdanja« bitja, vendar je dano le redkim ljudem, da jih tam vidijo. Savu je bila ta zmožnost položena že v zibelko, in ohranil jo je skozi vse svoje življenje.

Osrednji temi Savovega življenja sta bili zoologija in urejanje naravoslovnih zbirk, pritegnili sta ga zlasti favnistika in zoološka sistematika. Zbiral in preučeval je različne skupine žuželk in plazilce, tako da je v strokovni javnosti znan predvsem kot entomolog in herpetolog. Večina njegovih najpomembnejših objav je prav s teh dveh področij. Najaktivnejše obdobje je preživel v nekdanji Jugoslaviji, ki je tudi določala geografski okvir večjega dela njegovih terenskih raziskav. V zgodnjih 60-ih letih se je udeležil polletne slovenske odprave v Etiopijo, kjer je zbiral predvsem zunanje zajedavce ptičev. V njegovem znanstvenem opusu se odlikujejo, poleg znanstvenih člankov z opisi niza novih taksonov, predvsem obsežne monografije. Prav vsaka izmed njih

Foto: Ciril Milnar

je temelj poznavanja in razumevanja določene živalske skupine na danem ozemlju. Ta dela je objavljaj bodisi sam ali pa v soavtorstvu z različnimi sodelavci iz Slovenije in zamejstva. Posebne omembe so vredni taksonomski katalog plazilcev nekdanje Jugoslavije (1974), taksonomske in favnistične sinteze žuželčnih zajedavcev na sesalcih Jugoslavije in favnistični pregledi hroščev slovenskega ozemlja. Savo se je ukvarjal tudi z mamologijo in ornitologijo, pri čemer so ga sesalci in ptiči zanimali predvsem kot gostitelji zajedavcev. Kako široko področje je pokrival, je razvidno tudi iz njegove objave o prvem pojavljanju šakalov v Sloveniji (1953). Danes, ko se jugovzhodna Evropa spopada z eksplozivnim širjenjem teh živali, se Savova objava izpred več kot pol stoletja v strokovni literaturi ponovno upošteva in navaja – nenavaden unikum za čas, v katerem redki znanstveni članki pobegnejo pozabi za dlje kot desetletje, velika večina pa je pozabljena v nekaj letih po objavi.

Druga polovica prejšnjega stoletja ni bila naklonjena naravoslovnim »študijskim« zbirkam. Prevladujoče mnenje, ki se je vtihotapilo tudi v miselnost Prirodoslovnega muzeja, je v zbirkah videlo usledino minulega obdobja, njihov »smisel« pa v kopičenju prahu. Tudi v takšni atmosferi je Savo ostal zvest svojemu prepričanju o pomenu raziskovalnih zbir in njihovi nenadomestljivosti pri tem, čemur danes pravimo dokumentiranje biodiverzitete na nivoju vrst. Tako je z osebnim posredovanjem večkrat preprečil, da bi zbirke končale v ognju ali na smetišču. V teh za kuratorja nelahkih letih je neutrudno gradil študijske zbirke, ki so danes neprecenljive vrednosti in temeljni zoološki inventar Prirodoslovnega muzeja Slovenije. Njegova najpomembnejša dediščina obsega več kot 70.000 prepariranih hroščev, približno 25.000 mikroskopskih preparatov različnih zunanjih zajedavcev in 4.200 primerkov plazilcev, zlasti kuščaric z jadranskih otokov. Muzejske primerke s Savovimi etiketami pa najdemo tudi v številnih drugih zbirkah Prirodoslovnega muzeja, npr. med sesalci, ptiči, dvoživkami itd.

Savo so bile zbirke osnovno orodje pri preučevanju vrstne pestrosti in pri dokumentiranju območij razširjenosti posameznih vrst. Po drugi strani pa se je zavedal pomena muzejskih zbir za razumevanje sprememb v okolju. Do tega spoznanja se je v veliki meri dokopal v desetletjih opazovanja vrstne sestave hroščev na kmetijskih površinah v okolici Ljubljane. Danes, ko je vpliv globalnih klimatskih sprememb na biodiverziteti splošno sprejeto dejstvo, mednarodna znanstvena skupnost (ponovno) ceni nenadomestljivi pomen naravoslovnih zbir pri dejavnosti, ki jo poznamo kot monitoring biodiverzitete in njenih odzivov na spremembe. Poleg tega nam današnji eksplozivni razvoj raziskovalnih tehnik omogoča, da iz starih muzejskih primerkov izvlečemo povsem novo informacijo, ki osvetli preučevani fenomen s povsem drugega zornega kota. Skratka, zbirke so ena najpomembnejših infrastruktur pri preučevanju biodiverzitete. Tu je bil Savo vizionar, plodove njegovega muzeološkega dela pa smo začeli uživati še v času njegovega življenja. Za ponazoritev bo zadostoval en sam primer. V rdečem seznamu dvoživk Slovenije bomo v kategoriji izumrlih taksonov našli podvrsto alpskega pupka *Mesotriton alpestris lacusnigri*. Taksonomski status te podvrste, endemične za Črno jezero v Triglavskem pogorju, je bil sicer ves čas dvomljiv. Preverba je v takšnih primerih mogoča le, če je ohranjen zadosti kakovosten material izumrlega taksona. Prirodoslovni muzej Slovenije hrani dva primerka črnojezerske podvrste, ki ju je Savo Brelih našel leta 1953, torej še preden so pupke v Črnem jezeru iztrebile tja zanesene ribe. Ta material je omogočil molekularno analizo, ki je hitro pokazala, da pupki iz Črnega jezera niso v ničemer posebni. Z njihovim izginotjem smo sicer izgubili lokalno populacijo, nikakor pa ne evolijske enote oziroma taksona. Brez muzejskega materiala in brez več kot pol stoletja stare vizije kustosa tega vprašanja morda sploh ne bi bili nikoli pojasnili. V svoji dediščini nam je Savo zapustil desetine tisočev takšnih prič o biodiverziteti minulega časa.

V slovenski zoologiji in v Prirodoslovnem muzeju je Savo Brelih zapustil globoko in neizbrisno sled. Ustanovil je nekaj največjih in najpomembnejši zooloških zbir, ki po obsegu in kakovosti shranjenega materiala in spremne dokumentacije najbrž ne bodo nikoli presežene. Bil je tudi

Foto: Arne Hodalič

Savo Brelih v svojem stanovanju pri urejanju zbirke hroščev.

pobudnik in soustanovitelj revije *Scopolia*, v kateri je objavil večino svojih najpomembnejših monografij. Seznam objav v tej reviji je naveden na koncu tega besedila.

Čeprav so Sava daleč najbolj zanimale študijske zbirke ob raziskovalnem delu, se je odzival na druge izzive, ki so jih pred zoologa in naravoslovca postavljali novi časi. Leta 1967 je pripravil razstavo živih plazilcev tedanje Jugoslavije, eno najuspešnejših muzejskih razstav v povojnem obdobju. V vsej zgodovini obstoja Ljubljane je bil to edini dogodek, ko si je bilo nekaj mesecev v muzejski stavbi mogoče ogledati vse različne vrste želv, kuščaric in kač s celotnega ozemlja bivše skupne države. Zanimala so ga tudi naravovarstvena vprašanja, in leta 1980 je v soavtorstvu izdal prvi celostni pregled zakonodaje s področja varstva živalskih vrst v Sloveniji.

Vsi, ki smo Sava Breliha osebno poznali, smo pri njem, enako kot strokovne reference, cenili njegove osebnostne vrline. Bil je tih in skromen, vedno pripravljen pomagati s svojimi nasveti in strokovnim znanjem. Bil je pozoren in prijeten sogovornik, iz katerega je izžarevala dobrot, in globoko je bil vdan svoji družini. Za njim ostajajo številni zoologi, tako v Sloveniji kot v drugih središčih nekdanje skupne države, katerim je usmerjal prve korake v preučevanje živalstva ali pa so z njim sodelovali v različnih obdobjih svoje znanstvene kariere. Mnogi med njimi se s ponosom štejemo za njegove naslednike ali učence. Generacijam mladih naravoslovcev je bil prvi mentor in učitelj, v kasnejših obdobjih njihove kariere pa jim je nesebično posredoval lastne ugotovitve in jim omogočil neomejen dostop do študijskega materiala, ki je bil plod njegovega dela. Na tem materialu je bilo izdelanih lepo število diplomskih in podiplomski nalog, vključno z doktorskimi disertacijami. Nihče ne ve, v kolikšnem številu najrazličnejših projektov je bila determinacija hroščev (neplačano) Savovo delo. Prijatelje in sodelavce je imel po številnih mestih in državah, v Zagrebu, Beogradu, Brnu in Pragi, v Bukarešti in Londonu, v različnih obdobjih svoje kariere pa je z mnogimi izmed njih tudi objavjal.

Foto: Ciril Mlinar

Razstava v spomin Savu Brelihu, postavljena v Prirodoslovnem muzeju Slovenije junija 2012.

Leta 2010 je Savo v reviji Scopolia objavil 4. prispevek za favno hroščev Slovenije in že ob izidu povedal, da je to njegovo zadnje tako obsežno delo. V zadnjem desetletju je, skupaj s sodelavci, na več kot tisoč straneh povzel del znanja o živalski skupini, ki ima največje število vrst, tako v Sloveniji kot na planetu. Tudi s tem si je zagotovil trajno mesto v slovenski entomologiji. Neizbrisno sled je zapustil tako v celotnem slovenskem naravoslovju kot v Prirodoslovnem muzeju Slovenije, eni najstarejših nacionalnih ustanov na področju preučevanja favne, flore in gee. Na neki nenavaden in samo njemu lasten način pa je vplival tudi na življenje mnogih med nami. Bil je človek, kakršnega v življenju srečamo le redko.

Boris Kryštufek
Janez Gregori

Spominu Sava Breliha sta se poklonila dva njegovata strokovna kolega in prijatelja:

GOGALA, M. 2012. V spomin Savu Brelihu. *Acta entomologica slovenica*, 20(1), 2012: 89-91.

TARMAN, K. 2012. Slovo od biologa Sava Breliha. Nagovor ob slovesu na ljubljanskih Žalah 7. marca 2012. *Proteus* 74(7), 330-332.

Seznam objav Sava Breliha v reviji *Scopolia*:

- BRELIH, S., B. PETROV, 1978: Ektoparazitska entomofavna sesalcev (Mammalia) Jugoslavije. Insektivori in na njih ugotovljeni sifonapteri. *Scopolia* No 1, 67 pp.
- BRELIH, S., DANICA TOVORNIK, 1980: Iksodidni klopi, paraziti kuščeric (Lacertidae) v kraških in drugih predelih Jugoslavije. *Scopolia* No 3, 21 pp.
- BRELIH, S., 1986: Ectoparasitical Entomofauna of Yugoslav Mammals. II. Siphonaptera from *Dinaromys bogdanovi* and *Chionomys nivalis* (Rodentia: Cricetidae). *Scopolia* No 11, 47 pp.
- BRELIH, S., T. TRILAR, 2000: New Data on siphonaptera from *Dinaromys bogdanovi* (Rodentia: Muridae). *Scopolia* No 43, 22 pp.
- BRELIH, S., M. DÖBERL, B. DROVENIK, A. PIRNAT, 2003: Gradivo za favno hroščev (Coleoptera) Slovenije. 1. prispevek: Polyphaga: Chrysomeloidea (=Phytophaga): Chrysomelidae: Alticinae / Materialien zur Käferfauna (coleoptera) Slowenien. 1. Beitrag: Polyphaga: Chrysomeloidea (=Phytophaga): Chrysomelidae: Alticinae. *Scopolia* No 50, 279 pp.
- BRELIH, S., T. TRILAR, 2004: Siphonaptera of the Lesser Mole Rat (*Nannospalax leucodon* (NORDMANN, 1840)) (Rodentia: Muridae: Spalacinae) from the Western and Central Balkans. *Scopolia* No 52, 28 pp.
- BRELIH, S., B. DROVENIK, A. PIRNAT, 2006: Gradivo za favno hroščev (Coleoptera) Slovenije. 2. prispevek: Polyphaga: Chrysomeloidea (=Phytophaga): Cerambycidae / Material for the Beetle Fauna (Coleoptera) of Slovenia. 2nd contribution: Polyphaga: Chrysomeloidea (=Phytophaga): Cerambycidae *Scopolia* No 58, 442 pp.
- BRELIH, S., P. VIENNA, A. PIRNAT, 2008: Gradivo za favno hroščev (Coleoptera) Slovenije. 3. prispevek: Polyphaga: Staphyliniformia: Histeroidea / Material for the Beetle Fauna (Coleoptera) of Slovenia. 3rd contribution: Polyphaga: Staphyliniformia: Histeroidea. *Scopolia* No 63, 125 pp.
- BRELIH, S., A. KAJZER, A. PIRNAT, 2010: Gradivo za favno hroščev (Coleoptera) Slovenije. 4. prispevek: Polyphaga: Scarabaeoidea (=Lamellicornia) / Material for the Beetle Fauna (Coleoptera) of Slovenia. 4th contribution: Polyphaga: Scarabaeoidea (=Lamellicornia). *Scopolia* No 70, 383 pp.

Vsebina / Contents:

Nada PRAPROTNIK:

Alpski botanični vrt Juliana in sezname rastlin

The Juliana Botanical Garden and Lists of its Plants

Boris KRYŠTUFEK, Janez GREGORI:

V spomin - Savo Brelih (1927-2012)

